

ATELIER DIDACTIC

Publicație periodică a Casei Corpului Didactic a Municipiului București

**EDIȚIE NOUĂ
ON-LINE**

ISSN 2501-1901
ISSN-L 1583-6584

Nr. 28/Septembrie 2025
Bune practici în educație. Din 1999

5 OCTOMBRIE

Ziua Mondială a Profesorului

„Un profesor bun este ca o lumânare – se consumă pentru a lumina drumul celorlalți.”

– Mustafa Kemal Atatürk –

„Mai bine decât o mie de zile de studiu sânguinos este o zi cu un profesor grozav.” – Proverb japonez –

„Arta de a preda este arta de a ajuta descoperirea.” – Mark Van Dore –

„Predarea este singura profesie care creează toate celelalte profesii.”

– Necunoscut –

„Dacă trebuie să pui pe cineva pe un pedestal, pune profesori. Ei sunt eroii societății.” – Guy Kawasaki –

„Viitorul lumii este astăzi în sala mea de clasă.” – Ivan Welton Fitzwater –

„Un profesor afectează eternitatea; nu poate spune niciodată unde se oprește influența sa.” – Henry Adams –

„Întotdeauna am simțit că adevăratul manual pentru elev este profesorul lui.”
– Mahatma Gandhi –

CUPRINS

Nicoleta BRICIU	Curajul de a fi profesor, curajul de a fi manager de proiect	Pag. 5
Nela Niculița BURCEA	Experiența mea de formare prin Programul Erasmus+ la Praga: Educație pentru sustenabilitate	Pag. 7
Raluca-Viviana IONESCU	File din jurnalul Erasmus+: <i>Job Shadowing</i> în Extremadura, Spania	Pag. 9
Claudia-Adriana PĂUNESCU	Punte peste Dunăre – Jurnalul unui vis împlinit	Pag. 11
Elena Nadia HEROIU	O experiență de neuitat în Malaga prin programul Erasmus+	Pag. 13
Silvia BORȚEANU	Managementul incluziunii în educația timpurie. Program de formare acreditat de CCD București	Pag. 15
Alexandra DRAGOMIRESCU	RISE&REBOUND—un proiect internațional despre colaborare în mediul școlar	Pag. 17
Doru-Nicolae GRĂDINARU	Busola Didactică – un nou reper pentru transformarea educației –	Pag. 19
Simona Cristina OLARU	Proiectul internațional <i>MEDUS</i> pentru integrarea elevilor migranți	Pag. 21
Dan-Nicolae HERA Elena Violeta HERA	Laboratorul Fericirii. Cum putem cultiva starea de bine în școală?	Pag. 23
Luiza CRIVĂȚ	Experiențe eTwinning: bune practici cu posibilă aplicabilitate în candidaturi Erasmus+	Pag. 26
Simona Rohrmann	Proiectul eTwinning „Eco Story From Our Kindergarten”	Pag. 29
Iulia SAVA	Experiențele preșcolarilor Speciali în proiectele eTwinning	Pag. 31
Dana Rucsandra NIȚU	Gestionarea resurselor umane în proiectele cu finanțare europeană — între reglementare și adaptabilitate	Pag. 35
Nicoleta CHIPĂILĂ	Educația outdoor – context aplicativ pentru învățarea transdisciplinară. O zi în Satul meșteșugarilor din Comana	Pag. 38
Petruț RIZEA Alexandru RIZEA	A venit vacanța. Hai cu reciclarea!	Pag. 42
Camelia ANDREESCU	Vacanța – experiență de învățare, aventură, prietenie	Pag. 44

CUPRINS

Adina Maria Păpară	Educația outdoor în vacanță: Explorarea lumii prin ochii copilului. Implementarea abordării Reggio Emilia	Pag. 46
Gabriela Iasmina Stan	Educația outdoor în grădiniță -exemple de bune practici-	Pag. 48
Cătălina Miclescu Ioana Stroe	Educația outdoor în vacanță	Pag. 50
Maria-Magdalena Olaru- Nica	Desfășurarea activităților outdoor în educația timpurie	Pag. 53
Miliana Marcu	„Farm Business” – o aventură educațională în lumea fermei –	Pag. 55
Maria Gabriela Bulgăreanu	Canonul sub lupă: între respingere adolescentină și resemnificare didactică	Pag. 58
Ioana-Anca Drăghici	Importanța utilizării resurselor digitale în procesul educațional la Limba Română	Pag. 62
Nicoleta Lepădatu	Provocări și adaptări la orele de Limba română	Pag. 64
Nuți-Nicoleta Trifan	Lectura de vacanță. Când școala, familia și cartea devin o echipă	Pag. 66
Valentin Adrian Buică	Vânătoare de lectură pentru liceeni: titluri care inspiră și deschid mintea în vacanță	Pag. 68
Bogdan Andronache	Modalități de stimulare a interesului pentru lectură și de perfecționare a scrierii creative	Pag. 70
Maria Ricu Daniela Mihaela Teodor	Vânătoarea de lectură în vacanță. Ce mai citim?	Pag. 74
Nuți-Nicoleta Trifan	Ultima oră de dirigenție cu valoare formativă. Ce iau cu mine din Gimnaziu?	Pag. 76
Aura COMORAȘU	Visuri din inima satului. Povestea elevilor din județul Bacău în Concursul național „Universul cunoașterii prin lectură”	Pag. 78
drd. Laura RUDEANU	Transformarea digitală a bibliotecilor școlare	Pag. 80

Experiențe în proiecte europene

Curajul de a fi profesor, curajul de a fi manager de proiect

Am învățat de-a lungul timpului că există două cuvinte care ne definesc pe cei care ne alegem ca scop și sens al vieții educația: *pasiune* și *curaj*.

Când spun curaj mă gândesc că nu-i ușor să te expui, să fii deschis și vulnerabil, să recunoști că nu ai toate răspunsurile, dar că ești gata să le cauți împreună cu elevii tăi. Mai mult decât atât, a fi profesor este despre curajul de a crede în potențialul fiecărui copil, chiar și atunci când nimeni altcineva nu mai crede, despre curajul de a rămâne un model, într-o lume în care modelele sunt tot mai rare și nimeni nu mai crede în adevăratele valori.

A avea curajul de a fi profesor înseamnă asumarea mai multor roluri, iar pentru asta ai nevoie să privești dincolo de zidurile clasei și să spui cu tărie: „Împreună putem schimba școala și mult mai mult, putem schimba comunitatea, putem schimba viața.” Aici apare curajul de a aduna oameni, de a-i inspira să creadă într-un scop comun și de a transforma planurile de pe hârtie în realitate. Uneori, este un drum anevoios, plin de obstacole, dar tocmai acolo se află adevărata forță: în puterea de a continua.

Ca director al Casei Corpului Didactic a Municipiului București, port cu mine ambele tipuri de curaj: cel al profesorului și cel al managerului de proiect.

Știu că fără primul nu l-aș fi dobândit niciodată pe cel de-al doilea.

De-a lungul celor peste 20 de ani, elevii m-au învățat ce înseamnă răbdarea, empatia și încrederea, iar proiectele coordonate atât în școală, cât și la nivel regional, mi-au arătat cum visurile se pot transforma în rezultate concrete atunci când există colaborare, dedicare și perseverență.

Îmi place să cred că fiecare profesor are în el și un manager de proiect, iar fiecare manager de proiect are nevoie de sensibilitatea unui profesor, căci doar așa putem construi împreună o educație vie, inspirațională.

Prin urmare, a fi profesor și a fi manager de proiect nu înseamnă să alegi între două drumuri diferite, ci mai degrabă să ai curajul de a le îmbina și a-ți asuma modelarea unor caractere, acceptarea provocărilor și, în același timp, îndrăzneala de a construi un viitor mai bun pentru întreaga comunitate educațională.

Prof. Nicoleta Briciu,
director al Casei Corpului Didactic București

Prin tradiție, pentru viitor. Prin profesionalizare, pentru rezultate.

PROIECTE LA CCD BUCUREȘTI

CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți SUSTENABILITATE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman Cod SMIS 2014+:118327
Beneficiar: Ministerul Educației
Partener: Casa Corpului Didactic a Municipiului București
Regiunea București - Ilfov

EDIS PED - Ecosistem digital pentru învățare sustenabilă

Proiect finanțat prin Planul de Redresare și Reziliență al României
Cod proiect: PNRR/2024/C15/MEDU/I8_ID 12
Beneficiar: Universitatea din București
Partener 1: Casa Corpului Didactic a Municipiului București

LEAD 4 EDU - Leadership și management strategic pentru educație de calitate

Proiect finanțat prin Planul Național de Redresare și Reziliență
PNRR/2024/C15/MEDU/I18
Cod proiect: e-PNRR:15
Lider parteneriat: Universitatea din București
Partener 2: Casa Corpului Didactic a Municipiului București

RECRED – Reglementări noi pentru un curriculum relevant și educație deschisă

Proiect cofinanțat din Fondul Social European Plus (FSE+) prin Programul Educație și Ocupare 2021 - 2027, Cod MySMIS2021/SMIS2021+ 321024,
Lider parteneriat: Ministerul Educației
Partener 2: Casa Corpului Didactic a Municipiului București

CONSEDU – Practici transformatoriale în consilierea și orientarea carierei

Proiect cofinanțat din Fondul Social European Plus (FSE+) prin Programul Educație și Ocupare 2021 - 2027, Cod MySMIS 339374
Lider parteneriat: Ministerul Educației și Cercetării
Partener 3 Casa Corpului Didactic a Municipiului București

Prin tradiție, pentru viitor. Prin profesionalizare, pentru rezultate.

CONSORȚIU ACREDITARE CCDB ERASMUS+ 2023-2027

Obiectivele Acordării Erasmus CCD B:

- incluziune
- sustenabilitate
- digitalizare
- internaționalizarea ofertei educaționale

ANUL 1

EDUCAȚIE TIMPURIE

Management incluziv
6 grădinițe
17 de participanți
curs/ job shadowing
Spania, Torremolinos
Grecia, Pieria

ANUL 2

ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

Incluziune școlară
6 unități școlare - nivel primar
30 de participanți
curs/ job shadowing
Cehia, Praga
Cipru, Paphos
Grecia, Salonic
Spania, Extremadura, Andaluzia
Ungaria, Budapesta

ANUL 3

ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL/ LICEAL

Dezvoltare durabilă/ Școli verzi/
Tranziție digitală
4 unități școlare - nivel gimnazial
4 unități școlare - nivel liceal
est. 50 de participanți

Implementare și rezultate :

- 12 unități școlare înscrise pe platforma eTwinning
- 3 aplicații Erasmus depuse
- procent crescut de implicare în activități curriculare și extracurriculare specifice obiectivelor (elevi, profesori)
- colaborări la nivelul Consorțiului la nivel european: ateliere, vizite de studiu, târguri educaționale, networking

Experiența mea de formare prin Programul Erasmus+ la Praga: Educație pentru sustenabilitate

Participarea la cursul de formare în cadrul programului Erasmus+ (*Proiectul Erasmus Educație școlară: 2024-1-RO01-KA121-SCH-000203244, desfășurată la Praga, Cehia*) a reprezentat pentru mine o oportunitate remarcabilă atât din punct de vedere profesional, dar și personal, cu impact asupra modului în care privesc educația pentru sustenabilitate și integrarea acesteia în activitatea didactică. Cursul „*Education for Sustainability*”, organizat de **ITC International Training Center**, a reunit profesori din Turcia, Franța și România (București și Botoșani) și a oferit un cadru interdisciplinar, experiențial și colaborativ, care mi-a permis să explorez teme actuale privind dezvoltarea durabilă și să dezvolt competențe pentru implementarea lor în școală.

1. Structura și conținutul programului de formare

Cursul s-a derulat pe parcursul unei săptămâni, în perioada 9-13 iunie 2025, și a fost structurat în module care au abordat, progresiv, teme fundamentale pentru sustenabilitate și educația contemporană. Am început cu o introducere în conceptul de sustenabilitate și în Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite, axată pe cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (SDGs). Această etapă a asigurat înțelegerea cadrului global în care se înscriu acțiunile noastre educaționale și pentru recunoașterea interdependenței dintre dimensiunile de mediu, sociale și economice ale sustenabilității.

În zilele următoare, am participat la sesiuni interactive dedicate integrării sustenabilității în educație, abordării problemelor sociale și de echitate, dezvoltării de proiecte pe tematica sustenabilității pentru elevi. Am descoperit metode inovatoare prin care elevii pot fi implicați activ în protejarea mediului și în dezvoltarea responsabilității personale, cum ar fi analiza fluxului de deșeuri din școală, reducerea consumului de energie sau explorarea amprente ecologice a alimentelor.

Foto 1. Atelier: corelarea celor 169 ținte cu 17 ODD din planul de acțiune la nivel global (Agenda 2030)

În acest sens, exercițiile non-formale desfășurate în cadrul atelierelor au fost extrem de utile: de la activitatea „*Ladybug*”, menită să creeze coeziune și să evidențieze valorile comune ale grupului, la simulările de planificare sustenabilă a unor spații urbane sau insule fictive.

Metodologia cursului a fost centrată pe învățarea experiențială și colaborativă. Am lucrat în echipe internaționale, am împărtășit bune practici din școlile noastre și am reflectat asupra modului în care putem transforma conceptele teoretice în acțiuni concrete la clasă. Dimensiunea interculturală a fost un plus semnificativ, deoarece am descoperit abordări diferite privind sustenabilitatea, în funcție de contextul social, economic și educațional al fiecărei țări.

Foto 2. Sparge gheața: *Ladybug*

2. Activități practice și competențe dobândite

Pe lângă partea teoretică, formarea a inclus numeroase activități aplicative, cu rolul de a transforma învățarea într-o experiență plăcută și transferabilă în practica școlară. Printre acestea, menționez:

- **Analiza problemelor de mediu și sociale** la nivel local și global, prin identificarea surselor de poluare a apei și aerului, a factorilor care contribuie la obezitate sau a meseriilor aflate în tranziție în contextul schimbărilor climatice și al automatizării;
- **Proiectarea de soluții sustenabile** pentru comunități, cum ar fi reamenajarea unui teren viran într-un centru educațional verde, integrând cei trei piloni ai sustenabilității: ecologic, economic și social;
- **Exerciții de responsabilitate personală și etică**, care au subliniat importanța valorilor individuale și a deciziilor informate în raport cu mediul și comunitatea.

Toate activitățile au pus accent pe dezvoltarea competențelor transversale relevante pentru educația secolului XXI: gândire critică și sistemică, colaborare și comunicare interculturală, capacitatea de a integra dimensiuni etice și de sustenabilitate în procesul educativ. În același timp, am dobândit resurse practice – fișe de lucru, planuri de activitate și exemple de proiecte – pe care le pot adapta pentru „Săptămâna Verde” și al altor inițiative școlare.

3. Impactul formării și planuri de implementare

Participarea la mobilitatea Erasmus de la Praga m-a încurajat să mă implic mai mult în educația pentru sustenabilitate în școală și în comunitatea profesională. Intenționez să mă implic în proiecte interdisciplinare, în acțiuni concrete cu elevii pentru protejarea mediului, dar și să organizez ateliere non-formale pentru profesori și elevi, inspirate din exercițiile de creativitate și reflecție utilizate în formare.

Dincolo de competențele profesionale, mobilitatea Erasmus mi-a oferit și o experiență personală deosebită: descoperirea unui oraș cu o istorie și arhitectură remarcabile, interacțiunea cu colegi din alte țări și sentimentul de apartenență la o comunitate educațională europeană care împărtășește aceleași valori.

Foto 3. Foto grup la finalizarea modulelor de formare

Experiența acumulată este nu doar o etapă în formarea mea continuă, ci și un punct de plecare pentru noi inițiative educaționale dedicate unui viitor mai verde și mai echitabil.

În încheiere, doresc să mulțumesc directorului Casei Corpului Didactic, d-na prof. Nicoleta Briciu pentru sprijinul acordat pentru participarea mea la această mobilitate Erasmus+, coordonatorului proiectului, d-na prof. Georgeta Bolojan, dar și echipei ITC International Training Center din Praga pentru organizarea profesionistă și pentru experiența de învățare, în special d-nei formator Smriti Vasistha. De asemenea, sunt recunoscător colegilor participanți, inclusiv echipei din Botoșani, pentru ideile împărtășite și pentru colaborarea deschisă, care au transformat această formare într-o experiență valoroasă.

Prof. metodist Nela Niculița Burcea
Casa Corpului Didactic București

File din jurnalul Erasmus+: *Job Shadowing* în Extremadura, Spania

Anul școlar 2024-2025 mi-a promis încă de la început deschideri către noi orizonturi de dezvoltare profesională și personală. Mă număr printre cadrele didactice din România care au interacționat, de mai bine de 15 ani, cu colegii din școlile europene, prin intermediul proiectelor online de cooperare eTwinning, în special cele pentru elevii de nivel gimnazial. Am avut astfel ocazia să formez și să dezvolt relații profesionale și instituționale ce au condus, mai apoi, la realizarea unor frumoase parteneriate concretizate, de această dată, prin schimburi de experiență.

Anul acesta, însă, m-am aflat pentru prima oară în postura de participant la o mobilitate Erasmus +, un stagiu de tip *job shadowing* în localitatea Almendralejo din regiunea spaniolă Extremadura. Știam că, timp de o săptămână, voi asista la activitățile derulate de colegii spanioli ce ocupă o poziție echivalentă celei de profesor metodist, într-o instituție de formare continuă asemănătoare Casei Corpului Didactic, Centro de Profesores y Recursos.

Am început pregătirea lingvistică pentru limba spaniolă ca o rezoluție a Noului An, în ianuarie. Cu bune competențe de comunicare în franceză și italiană, am apelat la aplicația Duolingo, bazată pe inteligență artificială, pentru a porni de la zero studiul limbii spaniole. Recunosc că au fost zile în care simpatika bufniță Duo încerca să mă convingă să exersiez, sau zile în care elementele de gamificare și încurajările mă determinau să petrec mai mult timp învățând; apoi, a venit oportunitatea participării la un curs intensiv furnizat de Institutul Cervantes: o lună întreagă cu sesiuni de 2 ore, de luni până joi.

Eram un mic grup, care se întâlnea online cu profesoara noastră din Columbia. La începutul cursului, cu timiditate, deschideam microfonul și ne prezentam

pe rând, în puține și simple expresii; către finalul lunii, deja încrezători în forțele proprii,

povestim și susținem vizual prezentarea, despre locuri cu populație vorbitoare de limba spaniolă pe care am vrea să le explorăm.

Motivațiile participării la cursul intensiv diferă: cea mai tânără dintre noi, încă elevă la liceu, vrea să studieze mai departe în Spania, un alt coleg pleacă, tot acolo, în căutarea norocului și a unei slujbe mai bine plătită, iar eu, cu perspectiva de *job shadowing*, în Erasmus, la nici două săptămâni de la finalizarea cursului.

Nici nu știu cum a zburat timpul și astfel am ajuns la Almendralejo, la Centro de Profesores y Recursos. Ne-a întâmpinat Daniel, unul dintre profesorii din centru de formare continuă, care ne-a prezentat colegilor (în limba engleză, după cum era de așteptat) și ne-a condus în turul de onoare al clădirii.

Despre Extremadura știam deja, din documentarea pentru cursul de limba spaniolă, că este o regiune mai mare care cuprinde două provincii, Badajoz și Cáceres, la granița cu Portugalia. Unul dintre orașele importante și azi din Extremadura, Mérida, a fost, în vremea Imperiului Roman, capitala Lusitaniei, iar după cucerirea de către mauri, administrația provincială s-a mutat în Badajoz.

În prezent, Extremadura este o comunitate autonomă a cărei economie se bazează în principal pe agricultură (nesfârșite plantații de măslini, portocali și viță-de-vie) și ocupă a doua poziție ca furnizor de energie electrică. Culoarea roșiatică a solului din regiune este și culoarea predominantă a clădirilor din Almendralejo, iar mozaicurile și influențele culturii și civilizației arabe răzbat până în prezent, în decorațiunile stradale și interioare ale clădirilor.

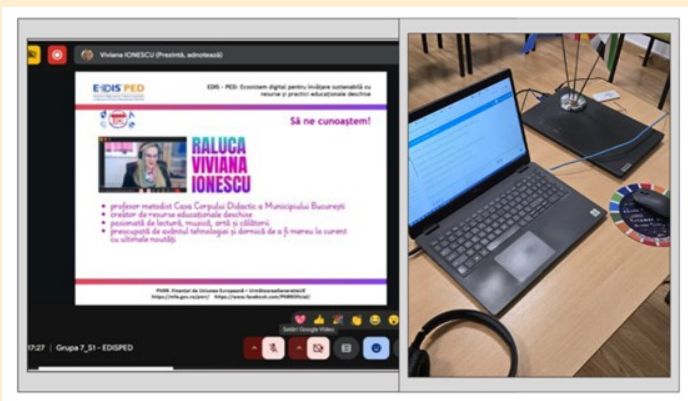
Pe parcursul săptămânii petrecute alături de colegii din centrul de formare din Almendralejo, am beneficiat din plin de rezultatele învățării limbii spaniole: de la comunicarea cu personalul didactic, la studiul materialelor educaționale din CPR și până la explorarea platformei integrate extremene. Rayuela Educarex deservește toate aspectele procesului educațional și reprezintă spațiul virtual în care elevii pot accesa o vastă bibliotecă digitală, se pot conecta la o rețea extrem de bogată de posturi de radio școlare, în care chiar și elevii realizează emisiuni; părinții utilizează platforma pentru a primi comunicări de la profesori și pentru a consulta catalogul virtual al copilului, cu rapoarte periodice privind performanțele academice și dezvoltarea sa socio-emoțională; profesorii folosesc funcționalitățile platformei pentru a se informa despre oportunitățile de dezvoltare profesională, pentru a face schimburi de bune practici și pentru a păstra legătura cu toți actorii angrenați în procesul educațional.

cursanții cu entuziasm: ce bine că tehnologia ne ajută să păstrăm legătura chiar și când distanța care ne desparte este așa de mare!

Participarea la un stagiul Erasmus+ înseamnă conectare, învățare și dezvoltare. Conectare cu oamenii și cu locurile pe care le vizitezi, cu cultura unei țări europene în care trăiești o săptămână, cu obiceiurile, gastronomia și clima. Prin Erasmus+ înveți să apreciezi diversitatea și unicitatea membrilor comunității din care faci parte pentru scurt timp, înțelegi care sunt practicile care fac procesul să se desfășoare mai eficient, reflectezi și dai mai departe înțelegerea și învățarea ta atunci când te întorci acasă. Te dezvolți ca cetățean activ și ca profesionist, pentru că, nu-i așa?, învățăm urmând modelele pe care le întâlnim, îți stabilești obiective și îți creezi idealuri pe care, cu perseverență, le vei atinge dacă îți dorești suficient de mult și lucrezi în direcția respectivă.

O mobilitate Erasmus nu este o excursie, ci o experiență complexă de transformare, însă aceasta te poate inspira să te întorci în acele locuri într-o vacanță, să te reconectezi cu oamenii care ți-au fost alături, să descoperi în ritmul tău natura, istoria sau farmecul autentic al regiunii.

Poate de aceea, chiar dacă m-am întors de câteva luni de la Almendralejo, am continuat să studiez spaniola pe Duolingo: Spania este, pentru mine, o destinație ideală de vacanță!

Un aspect diferit al cursurilor pentru profesorii spanioli este acela că majoritatea programelor de formare se derulează în format *față-în-față*, după încheierea programului.

Am aflat acest detaliu aproape întâmplător, când i-am rugat pe colegii mei spanioli să îmi permită să mă conectez la o întâlnire sincron dintr-o sală a centrului de formare, în timpul pauzei de după-amiază. Am primit, desigur, permisiunea de a rămâne, și mi-am salutat

Prof. metodist Raluca Viviana Ionescu
Casa Corpului Didactic București

Punte peste Dunăre – Jurnalul unui vis împlinit

Mă numesc Păunescu Claudia-Adriana, iar de 3 ani am onoarea de a ghida micii învățăcei ai ciclului primar spre lumea cunoașterii, reușind să le inspir, cu pasiune și răbdare, atât valorile umane ce îi vor ghida în viață, cât și cunoștințele pe care le vor folosi în transformarea visurilor în realitate.

Experiențele în cadrul proiectelor internaționale reprezintă contexte în care cadrul didactic reușește să descopere și să redescopere puterea lăuntrică, dar și mijloacele prin care să își îmbunătățească activitatea ca mentor, îndrumător, făuritor de visuri și destine.

În perioada 19-23.05.2025 am făcut parte dintr-un proiect fantastic, **Eramus + al CCD București**, an 2, ID proiect 2024-1-RO01- KA121- SCH-000203224, **Job shadowing**: Incluziune școlară, sub coordonarea doamnei Georgeta Bolojan, într-un oraș feeric: Budapesta. Alături de doi colegi magnifici, reprezentanții Școlii Gimnaziale Nr. 162, sector 1 și ai Școlii Gimnaziale Nr. 59, sector 6 am pornit într-o călătorie a cunoașterii interculturale, în cele două sedii ale organizației de primire Orchidea Hungarian-English Bilingual Kindergarten. Primary and Secondary School.

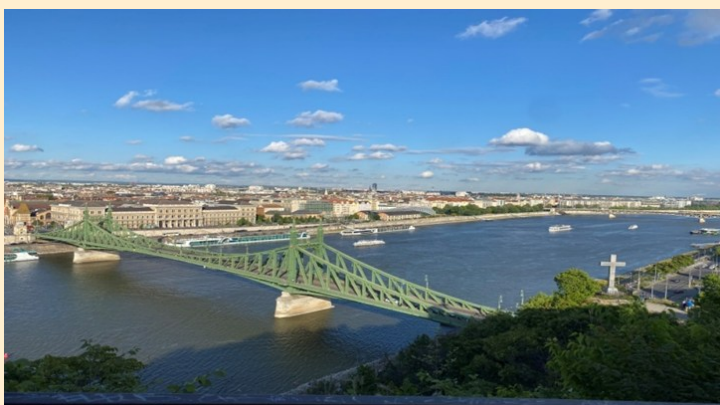
Am avut deosebită plăcere de a participa într-un astfel de proiect internațional, care a reprezentat o experiență fundamentală în evoluția personală, dar și profesională. În cadrul acestui proiect mi-am îmbunătățit competențele lingvistice, am observat o varietate de metode didactice care au contribuit la expansiunea strategiilor pe care le utilizam la clasă, cu elevii mei.

Interdisciplinaritatea, demonstrată prin îmbinarea disciplinelor precum Muzică și mișcare, Arte vizuale și abilități practice, Științe, inovația prin resursele educaționale deschise pe care le-au utilizat și incluziunea datorită formelor de organizare a copiilor din cadrul lecțiilor, ar putea caracteriza într-un mod simplu, dar concis lecțiile pe care le-am observat din postura de „Shadow”.

Am luat parte la o multitudine de lecții atât la învățământul preșcolar, cât și la învățământul primar și gimnazial, oferindu-mi posibilitatea de a observa o varietate de metode și mijloace care conduc spre realizarea unor activități de calitate, ce vizează formarea unor competențe pe termen pe lung. M-au cucerit lecțiile de la învățământul primar, datorită modului în care activitățile, privite prin ochii copiilor, erau jocuri ale cunoașterii ce se bazau pe descoperire.

Jocul tipic de clasificare a propozițiilor în adevărate sau false a fost transformat într-un joc al culorilor cu o simbolică intuitivă: verde simboliza propoziția adevărată, pe când roșu pe cea falsă. La auzul propoziției rostite de doamna învățătoare, elevii ridicau creionul corespunzător. Entuziasmul copiilor datorat dinamicii acestui exercițiu m-a determinat să îl organizez cu elevii mei, de îndată ce voi reveni în clasă. Reușita a fost garantată, iar elevii mei și-au exprimat dorința de a-l repeta și cu alte ocazii.

Ora de Matematică și explorarea mediului a elevilor de clasa I a reprezentat un model valoros al incluziunii și al lucrului diferențiat în funcție de particularitățile individuale. Pe tot parcursul lecției elevii au fost organizați în echipe, iar fiecare dintre cele trei echipe era formată pe baza nivelului de dezvoltare al copiilor: slab, mediu și foarte bun. Fiecare echipă avea câte o fișă de lucru diferențiată, iar exercițiile erau particularizate, adaptate și structurate sub forma unor jocuri didactice.

Această experiență mi-a oferit, de asemenea, posibilitatea de a-mi adăuga în cufărul cu resurse didactice o serie de platforme accesibile și deosebit de utile, potrivite pentru fiecare clasă și disciplină. O parte dintre acestea sunt: Mozaik Education, The Literacy Shed, fiind utilizate deopotrivă și platforme precum Google Classroom, WordWall și Kahoot.

Așadar, cu inima plină de bucurie și recunoștință pentru această experiență de neuitat, recomand tuturor cadrelor didactice, îndeosebi celor aflate la debutul carierei, să își întindă larg aripile, iar cu dorința de cunoaștere, curiozitate, entuziasm și motivație să participe în cadrul proiectelor internaționale.

*Prof. Claudia-Adriana Păunescu
Școala Gimnazială „General Eremia Grigorescu”*

O experiență de neuitat în Malaga prin programul Erasmus+

Atelier Didactic—CCD București

Începând cu anul 2024-2025, Școala Gimnazială Nr. 162 din București, Sector 1, a devenit membră a Consorțiului Erasmus + CCD București 2023-2027. Astfel, am avut șansa să fiu unul din cei trei profesori ai școlii care anul acesta a participat la stagiul de formare în Malaga, Spania, ID proiect 2024-1-RO01- KA121- SCH-000203224.

A fost o experiență profesională și personală deosebit de valoroasă, care mi-a oferit prilejul de a învăța, de a colabora internațional și de a descoperi o cultură vibrantă.

Obiectivele mobilității

Scopul principal al deplasării a fost participarea la cursul de formare intitulat "Emotional Intelligence & Coaching For Adult Educators", organizat de Hiperactivity Training. Activitatea s-a desfășurat în perioada 7 -11 aprilie 2025 și a reunit participanți din România și Polonia.

Obiectivele urmărite la acest curs au fost ;

- înțelegerea inteligenței emoționale în contextul educației adulților;
- utilizarea inteligenței emoționale în îmbunătățirea activităților didactice de la clasă;

- managementul emoțiilor și a conflictelor în clasă;
- utilizarea inteligenței emoționale în motivarea și captarea atenției elevilor;
- înțelegerea rolului de coach și dezvoltarea abilităților de coach la profesori.

Temele abordate au fost relevante pentru activitatea mea profesională și au vizat: clarificarea noțiunii de inteligență emoțională, cei patru stâlpi ai inteligenței emoționale după modelul lui Goleman, Efectul Pygmalion, Mindfulness, „clasa mea este un spațiu safe”, empatia și simpatia, ascultarea activă, întrebările deschise, Piramida relațiilor interumane, comunicarea eficientă, conversațiile dificile și răspunsurile emoționale inteligente, motivația și automotivația și feedback-ul.

Activități desfășurate

Pe durata cursului, pe lângă transmiterea informației prin intermediul prezentărilor power point realizate de către formatorea noastră, Gloria Martinez, am avut în cea mai mare parte a timpului sesiuni de lucru în echipă și jocuri de rol. Cu sau fără abilități actricești, am fost puși în situația să trăim emoțional, pe propria piele, diferite situații dificile concrete - să jucăm rolul ascultătorului activ sau al povestitorului, rolul de coach sau de coachee, dar și de observator al acelor situații care se derulau în fața ochilor noștri, a directorului care oferă feedback, a salariatului mereu nemulțumit, al colegului dificil. Am avut ocazia să prezint aspecte din activitatea mea profesională și să aflu cum sunt abordate provocări similare în alte sisteme educaționale europene. Cursul a fost presărat cu momente deosebite de recalibrare, energizare și relaxare-precum momente de meditație dirijată, momente de respirație controlată, momente de dans, momente de joc, momente de vizualizări diverse filmulețe, care au subliniat importanța inteligenței emoționale în desfășurarea armonioasă a unei lecții, a unui curs, momente coordonate impecabil de Gloria.

Concluzie

Programul Erasmus+ reprezintă o oportunitate reală de formare continuă și dezvoltare profesională. Le recomand tuturor colegilor care doresc să se perfecționeze și să iasă din rutina zilnică să profite de această experiență unică. Malaga m-a inspirat și mi-a oferit energia de a continua să creez și să cresc, atât în cariera mea, cât și ca om.

Impactul profesional și personal

Experiența Erasmus+ în Malaga a contribuit semnificativ la dezvoltarea mea profesională. Am dobândit competențe noi, am descoperit instrumente noi de lucru la clasă, am consolidat relații de colaborare internațională și am dobândit o perspectivă mai largă asupra educației și formării în context european. Totodată, am descoperit orașul Malaga – un loc plin de istorie, artă și oameni calzi.

Consorțiu Erasmus + CCD București An 2, ID proiect 2024-1-RO01- KA121- SCH-000203224.

Mulumiri Hiperactivity SLU și Gloria Martinez Coach!

Prof. Elena Nadia Heroiu
Școala Gimnazială Nr. 162

Managementul incluziunii în educația timpurie.

Program de formare acreditat de CCD București

În urma participării unei echipe de cadre didactice (12 profesori din învățământul preșcolar și 4 formatori acreditați de Casa Corpului Didactic a Municipiului București) la Programul de formare *INCLUSIVE MANAGEMENT-Project code: 2023-1-RO01-KA121-SCH-000127139* desfășurat în cadrul PROIECTULUI ERASMUS+ School Education Courses and training CCD București, în anul școlar 2023-2024, a fost acreditat programul de formare „Managementul incluziunii în educația timpurie”, prin OME nr. 7890/23.12.2024 (60 ore, 20 CPT).

La elaborarea suportului de curs au participat 7 dintre cadrele didactice participante la proiectul din Spania, care au desfășurat deja primele două grupe de formare cu cadre didactice din educație timpurie din Municipiul București.

Cursul, desfășurat online, a fost structurat pe trei module:

- **MODUL 1** Educația incluzivă – definiție și evenimente care sprijină construirea conceptului (10 ore, 4 online sincron și 6 online asincron);
- **MODUL 2** Grădinița incluzivă (20 ore, 8 online sincron și 16 online asincron);
- **MODUL 3** Un punct de pornire pentru o eventuală remodelare a modelului școlii din perspectiva educației inclusive (30 ore, 12 online sincron și 18 online asincron).

La finalizarea programului de formare, participanții vor avea următoarele competențe:

- O1 - Să identifice și să redea aspecte specifice educației incluzive, inclusiv în Curriculumul pentru educație timpurie, dovedind atât cunoștințe teoretice solide, cât și prezența unor experiențe personale-ancoră;
- O2 - Să proiecteze instrumente și activități care au în vedere promovarea și implementarea principiilor educației incluzive și care să asigure starea de bine a întregii comunități școlare;
- O3 - Să identifice și să valorifice competențele profesionale și pe cele ale familiei în domeniul cunoașterii copilului în vederea construirii unei relații de colaborare care să sprijine realizarea unei educații incluzive și de calitate.

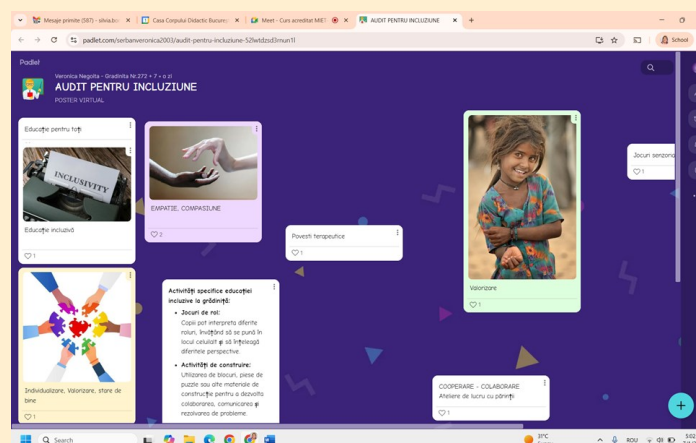
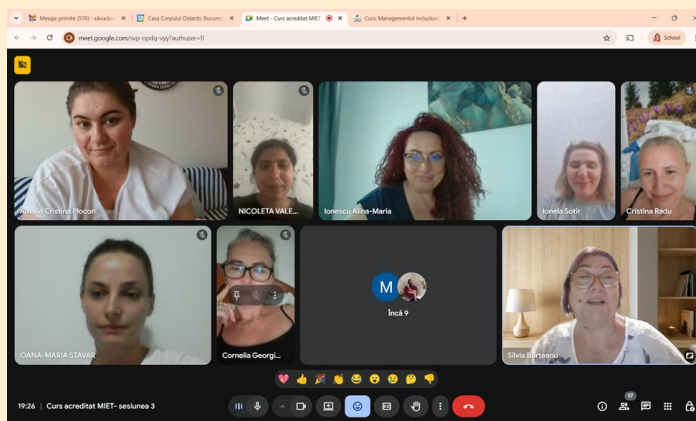

Cursul de desfășurare online pe platforma CCD București, unde cursanții vor încărca temele aferente fiecărui modul și portofoliul de evaluare finală care este compus din următoarele teme:

- Analiza gradului de incluziune a serviciilor oferite copiilor din grădinița în care îmi desfășor activitatea din perspectiva ***Indexului incluziunii școlare*** (Mel Ainscow & Tony Booth, 2007);
- Organizarea și derularea unor activități pentru educație incluzivă cu copiii, cu familia, cu personalul instituției (cadru general și exemplificări).

Vă voi prezenta câteva imagini sugestive din perioada 23 iunie—29 iulie 2025, când s-au derulat primele două grupe formate din cadre didactice din educație timpurie din câte o grădiniță din fiecare sector al Municipiului București, grădinițe care au avut reprezentanți în desfășurarea proiectului ERASMUS+ din Spania.

Le așteptăm la programul nostru de formare, în noul an școlar, pe colegele din învățământul preșcolar și antepreșcolar, pentru a descoperi cum pot integra principiile educației incluzive în activitatea lor zilnică, cum pot construi relații autentice cu familiile copiilor și cum pot proiecta activități care sprijină starea de bine a întregii comunități educaționale.

Misiunea Casei Corpului Didactic a Municipiului București este promovarea inovației și a reformei în educație, asigurarea cadrului pentru dezvoltarea instituțională a unităților de învățământ preuniversitar, pentru dezvoltarea personală și în profesie a personalului încadrat, în corelație cu standardele ocupaționale și de formare continuă, cu standardele de calitate și cu sistemul competențelor profesionale și transversale necesare evoluției în cariera didactică, precum și în conformitate cu politicile și strategiile naționale și europene în domeniul educației.

Acasă Formare continuă Proiecte și Parteneriate Editura Biblioteca/CDI Link-uri CCD

Programe acreditate

Pentru înscriere, citiți **fișa de prezentare** a fiecărui program acreditat din tabelele de mai jos, apoi accesați **Formularul de înscriere ONLINE**.
Grupele se completează în ordinea înscrierii, iar calendarul desfășurării cursului se transmite după constituirea fiecărei grupe.

Programe acreditate se găsesc și la **Cursuri în parteneriat**

PROGRAME ACREDITATE

Nume program acreditat
ABILITARE CURRICULARĂ PENTRU EDUCAȚIE TIMPURIE
CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți. Formare nivel II – învățământ gimnazial
CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți. Formare nivel II – învățământ primar
MANAGEMENTUL IMPLEMENTĂRII EFICIENTE A CURRICULUMULUI NAȚIONAL – MANAGER CRED
RESURSE EDUCATIONALE DIGITALE: REALIZARE, UTILIZARE, EVALUARE. FORMARE NIVEL 2
MANAGEMENTUL INCLUZIUNII ÎN EDUCAȚIE TIMPURIE
PLATFOME EDUCATIONALE ȘI INSTRUMENTE DE EVALUARE ONLINE
PROIECTAREA ȘI IMPLEMENTAREA ACTIVITĂȚILOR DE TIP OUTDOOR ÎN CURRICULUM NAȚIONAL PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI GIMNAZIAL-CREDACTOUT- FORMARE NIVEL 1

https://www.ccd-bucuresti.org/images/PDF/Cursuri/2024-2025/MIET_Site.pdf

Prof. metodist Silvia Borțeanu
Casa Corpului Didactic București

RISE&REBOUND

un proiect internațional despre colaborare în mediul școlar

Atelier Didactic—CCD București

„Dacă profesorii și elevii s-ar concentra pe ceea ce e bun unii în alții, școala ar deveni un loc mai fericit.” Acest mesaj a fost transmis de elevii și de profesorii de la *Takasaki Namie Junior School* din Japonia, în cadrul Teachers and Students Summit, desfășurat la Paris, în decembrie 2024, sub egida proiectului OECD Future of Education and Skills 2030.

Reflecția de mai sus a constituit punctul de plecare pentru proiectul internațional RISE & REBOUND, născut anul acesta din fuziunea a două inițiative din cadrul platformei OECD Infinity:

proiectul școlii japoneze, centrat pe relația elev–profesor și proiectul Fail Forward al **Colegiului Național „Grigore Moisil” din București**, care promova ideea că eșecul trebuie considerat o etapă în procesul dezvoltării personale și academice a tinerilor.

Împreună cu partenerii noștri din Japonia, echipa de proiect din școala noastră (din care fac parte alături de mine și elevii: Alexandru Ciopeică, Evelina Crețu, Victor Ștefănescu și Andrei Țăranu) a conturat obiectivul central al noului proiect. Astfel, RISE & REBOUND, lansat în primăvara acestui an, își propune să creeze un mediu școlar pozitiv și incluziv, prin învățarea din eșec, prin dezvoltarea cetățeniei globale și explorarea utilizării responsabile a inteligenței artificiale pentru a sprijini colaborarea, empatia și gândirea critică în rândul elevilor și profesorilor.

Un prim obiectiv specific a vizat îmbunătățirea relației dintre elevi și profesori dincolo de sala de clasă. În acest sens, au fost organizate două activități extracurriculare care au încurajat implicarea activă a participanților.

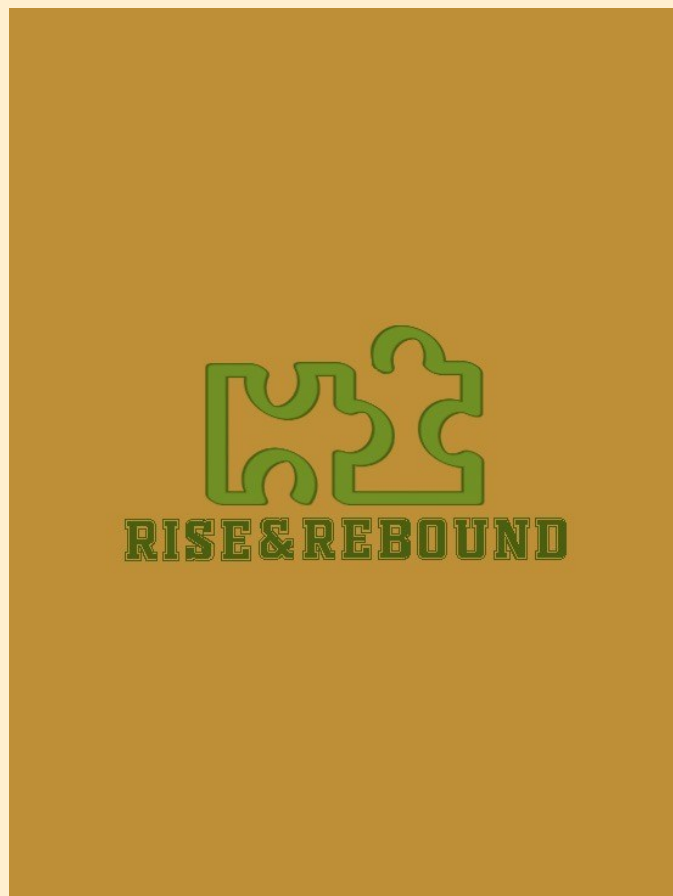
Prima activitate a fost un meci amical de fotbal, cu echipe mixte formate din elevi și profesori, urmat de o sesiune de reflecție. Evenimentul a oferit oportunitatea jucătorilor de a învăța atât din succes, cât și din eșec, prin muncă în echipă și dialog deschis. Activitatea a susținut valori esențiale precum empatia, fair-play-ul și colaborarea.

Cea de-a doua activitate, intitulată Emotion Jenga, a fost o adaptare a jocului clasic. Pe fiecare piesă era scris un cuvânt reprezentând o emoție, participanții trebuind să relateze cum au reacționat când au simțit emoția respectivă, în special, în mediul școlar. Această formă de joc a deschis spațiul pentru un dialog sincer, încurajând empatia și exprimarea emoțională. Participanții au fost încurajați să reflecteze asupra propriilor trăiri și să înțeleagă perspectivele celorlalți, contribuind astfel la consolidarea unui climat școlar bazat pe încredere și

La nivel internațional, au fost organizate două webinare la care au participat elevi și profesori din România și Japonia, oferind un cadru valoros pentru dialog intercultural. Primul webinar, intitulat „Respect și Respect de sine”, a explorat modul în care respectul față de ceilalți și respectul de sine influențează comunicarea, stabilirea limitelor și relațiile din mediul școlar. Discuțiile au urmărit dezvoltarea inteligenței emoționale și a unei mai bune înțelegeri reciproce.

Al doilea webinar, „Uniți împotriva bullying-ului”, a abordat fenomenul bullying-ului și al cyberbullying-ului. Participanții au identificat moduri de a preveni comportamentul deviant și au contribuit la conturarea unor strategii comune pentru combaterea sa. Evenimentul a încurajat asumarea responsabilității digitale.

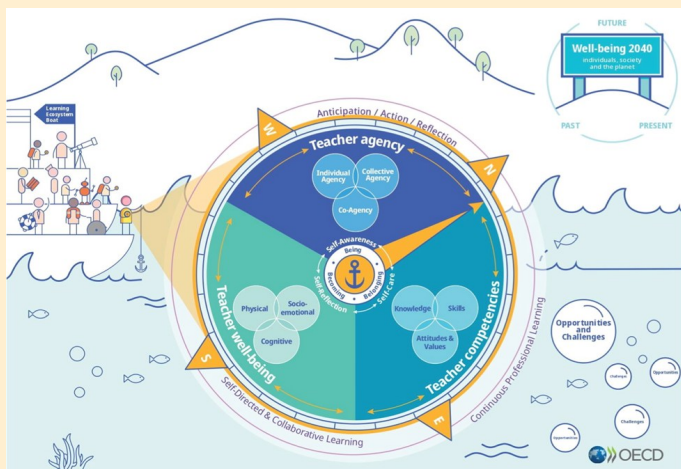
În concluzie, proiectul RISE & REBOUND promovează un spațiu al colaborării reale între elevi și profesori, bazat pe respect reciproc și deschidere emoțională. Prin activități ludice, reflecții sincere și dialog intercultural, participanții din România și Japonia au descoperit că succesul autentic nu înseamnă perfecțiune, ci curajul de a învăța din greșeli și de a merge mai departe împreună. Acesta este modelul unei educații centrate pe valori comune – o educație pentru viitor.

Prof. Alexandra Dragomirescu
Colegiul Național „Grigore Moisil”

Busola Didactică

– un nou reper pentru transformarea educației –

„Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea”, spunea Nelson Mandela în urmă cu mai bine de două decenii în cadrul discursului său de la deschiderea campaniei Mindset Network. El sublinia cât de esențial este accesul echitabil la o educație de calitate și cum educația reprezintă cheia reconcilierii, dezvoltării și păcii durabile. Cu toate acestea, adesea este dificil de înțeles ce înseamnă, de fapt, o educație de calitate și cum putem ajunge la ea. Deși știm cu toții că educația poate schimba lumea, uneori este dificil de spus cum anume se poate întâmpla asta și în ce direcție ar trebui să se îndrepte lucrurile.

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) a lansat recent *Busola Didactică* (*Teaching Compass*), un instrument menit să ghideze atât profesorii, cât și liderii educaționali, în proiectarea unui învățământ relevant pentru secolul al XXI-lea.

Busola Didactică pornește de la premisa că, într-o lume în continuă schimbare, profesorii au nevoie de sprijin sistematic și constant pentru a face față provocărilor educaționale. Totodată, criza globală a resursei umane din educație nu este doar o problemă cantitativă, ci una profund calitativă: pentru ca profesorii să rămână implicați, performanți și pasionați, este esențial să le fie recunoscută agentivitatea.

Aceasta reprezintă capacitatea de a acționa, de a lua decizii conștiente și responsabile, care influențează

nu doar propria carieră, ci și parcursul elevilor și al școlii. Ea trebuie să se bazeze pe anticipare, acțiune și reflecție.

Agentivitatea profesorului este susținută de un alt concept-cheie: co-agentivitatea. Într-un ecosistem educațional sănătos, relația profesorului cu elevii, colegii, părinții și comunitatea generează un efect de tip „cerc virtuos”. Influența pozitivă reciprocă consolidează motivația, starea de bine și calitatea procesului educațional. *Busola Didactică* subliniază, de altfel, în mod explicit legătura esențială dintre starea de bine a profesorilor și calitatea actului didactic: acolo unde profesorii se simt valorizați, simt că aparțin unei comunități profesionale și beneficiază de autonomie în adevăratul sens al cuvântului, educația are șanse reale de a deveni transformatoare.

Starea de bine a profesorilor reprezintă un element central al unui sistem educațional de calitate și include trei elemente-cheie: starea fizică, starea cognitivă și starea socio-emoțională. Promovarea stării de bine în rândul profesorilor înseamnă mai mult decât reducerea stresului. Atunci când profesorii se simt susținuți și echilibrați, devin mai eficienți la clasă, mai creativi și mai capabili să construiască relații productive cu elevii.

Cu alte cuvinte, starea de bine a profesorilor are un impact puternic și direct asupra stării de bine a elevilor.

În privința competențelor profesorului, *Busola Didactică* le definește pe acestea ca pe un echilibru între cunoștințe, abilități, atitudini și valori, toate acestea fiind esențiale pentru o practică educațională relevantă și etică. Profesorii trebuie să stăpânească atât conținuturi disciplinare și pedagogice, cât și teme globale, precum sustenabilitatea și noile tehnologii. Abilitățile includ reflecția, colaborarea, gândirea critică și integrarea creativă a resurselor. Atitudinile și valorile, precum empatia, integritatea și deschiderea, susțin dezvoltarea unei relații autentice cu elevii și angajamentul față de învățarea continuă. Aceste competențe se dezvoltă prin practică reflexivă și contribuie direct la consolidarea agentivității profesorului.

Lansarea oficială a *Busolei Didactice* a avut loc pe data de 24 iunie 2025, după o etapă de prelansare și un eveniment de prezentare, la care au participat elevi și profesori din Colegiul Național „Grigore Moisil” și Colegiul Național „Elena Cuza”, care fac parte din focus grupurile OECD: FG2A – profesori, FG2C – studenți care se pregătesc pentru cariera didactică, și FG3 – elevi.

Așadar, putem observa cum *Busola Didactică* propune o viziune coerentă și actuală asupra profesiei didactice, centrată pe agentivitate, starea de bine și dezvoltarea competențelor relevante pentru un învățământ pentru viitor. Valorizarea profesorilor și implicarea reală a tuturor actorilor educaționali devin condiții esențiale pentru ca educația să fie cu adevărat transformatoare.

Referințe:

- **OCDE (2019).** *Busola Învățăării 2030: Note conceptuale*. Proiectul OECD „Viitorul educației și al competențelor 2030”. OECD Publishing, Paris.
- **OCDE (2025).** *Busola Didactică: Reconceptualizarea profesorilor ca agenți ai schimbării curriculare. Perspective ale politicilor educaționale*, nr. 123. OECD Publishing, Paris.

Prof. Doru-Nicolae Grădinaru
Colegiul Național „Grigore Moisil”

Proiectul internațional *MEDUS* pentru integrarea elevilor migranți

În anul școlar trecut am participat la cursul de formare „Abordări și practici educaționale inovative pentru elevii migranți pentru a maximiza eficiența incluziunii sociale și performanța școlară a acestora”, derulat în cadrul proiectului internațional MEDUS nr.2021-1-KA220-SCH-000024051, prin care se urmărea dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice și ale personalului din învățământul special pentru a crea un mediu academic, social și emoțional incluziv pentru elevii migranți.

În partea teoretică a acestui curs dezvoltat de partenerii proiectului (Centrul de educație din regiunea Kaunas, Universitatea de Tehnologie din Lituania, Universitatea din Ruse „Angel Kanchev” din Bulgaria, Liceul Tehnologic „Sfântul Pantelimon” din România, Asociația Unitate în Diversitate din Turcia) ne-a fost prezentat un model complet nou de învățare, respectiv modelul clasei verticale și diverse scenarii din viața reală pentru grupuri de dialog cu părinții și elevii migranți.

Clasa verticală lucrează cu elevi migranți din toate grupele de vârstă din cadrul școlii favorizând o mai bună comunicare și colaborare între aceștia. Sala de clasă verticală permite profesorului/personalului din învățământul special, administrației/tutorilor și părinților să ajute elevii migranți să creeze un mediu socio-emoțional sigur pentru elevii migranți de diferite vârste. În plus, în comparație cu clasa orizontală unde elevii migranți sunt repartizați în clase în funcție de vârstă, se creează oportunități pentru elevii mai tineri să fie îndrumați de cei mari. Mentoratul între elevi se întâmplă în mod natural deoarece elevii mai mari vorbesc cu cei mai mici. Acest lucru oferă oportunitatea de a reproduce în cadrul școlii principiul familiei extinse și de a exersa limbajul școlar.

În partea practică a cursului, am primit, pentru testare și implementare la clasă, un set de planuri de lecție, suport video cu diverse povestiri cu tâlc, adaptate la modelul clasei verticale și care abordau cu precădere temele următoare: integrarea cu succes într-o țară străină, prevenirea bullying-ului, învățarea limbilor străine, abordarea problemelor psihologice și sociale, depășirea barierelor religioase, culturale, etc.

În perioada februarie-aprilie 2024, am implementat la trei clase cu elevi migranți (a IX-a E, a IX-a I și a IX-a H) ale *Colegiului Național „Iulia Hasdeu”* o parte din proiectele de lecție dezvoltate în cadrul cursului de formare.

Vă voi prezenta în continuare unul dintre aceste planuri de lecție pentru clasa verticală pe tema diversității culturale, derulat în colaborarea cu colega mea de educație fizică, Elena Bălașoiu.

Vârsta elevilor: 11-16 ani

Obiective:

- să îi ajute pe elevi să se adapteze la un mediu cultural diferit;
- să îi încurajeze pe elevi să descopere diversitatea culturală;
- să promoveze toleranța și respectul față de alte culturi.

Metode: jocuri de spargere a gheții, simulări, activități de grup

Durata: 60 min.

Derularea activității:

- Activitate de spargere a gheții „Ghici cine sunt eu”: Fiecare elev a primit un cartonaș pe care era scris : *Am(vârsta, culoarea ochilor/părului) Imi place să..... Nu-mi place să.....* Cartonașele au fost amestecate și reîmpartite. Fiecare elev trebuia să identifice cine a scris cartonașul pe care l-a primit.
- Prezentarea subiectului: profesorul le spune elevilor că jocul de identitate va continua cu o activitate practică.
- Sarcini practice : elevii se împart în grupuri eterogene și construiesc propria identitate culturală ; fiecare grup va delimita un teritoriu, își va stabili un steag, o limbă comună, un semn

distinctiv, un cod vestimentar specific, o gastronomie, un set de tradiții, minim 5 valori care le ghidează gândirea și comportamentul și un set de reguli. La final, fiecare cultură se va prezenta în fața celorlalte culturi.

Concluzie și reflecție: Jurnal de auto-reflecție care să răspundă la întrebările:

- *Cum v-ați simțit făcând această activitate?*
- *Cum ați colaborat în cadrul grupului?*
- *Ce v-a plăcut cel mai mult?*
- *Ce sarcină vi s-a părut mai dificilă?*
- *Ce puncte comune cu alte culturi și ce diferențe ai descoperit?*

Beneficiile majore pentru elevii Colegiului Național „Iulia Hasdeu”, participanți la acest tip de lecții au fost: *conștientizarea dificultăților (lingvistice, culturale, sociale, religioase, etc.) cu care se confruntă elevii migranți, descoperirea de modalități prin care îi putem ajuta să se integreze mai ușor în mediul școlar și social.*

În concluzie, cursul de formare derulat în cadrul proiectului internațional MEDUS a oferit cadrelor didactice mijloacele teoretice și practice de care aveau nevoie pentru a contribui la incluziunea socială și performanța școlară a elevilor migranți.

Bibliografie:

- Avram Lucia Stefania, Migrația și Integrarea imigranților, Revista Universul Juridic nr.3/2019
- Integrarea migranților din afara UE, 2018 (<https://www.eca.europa.eu>)
- <https://medus-project.eu/moodle/>

Prof. Simona Cristina Olaru
Colegiul Național „Iulia Hasdeu”

Laboratorul Fericirii

Cum putem cultiva starea de bine în școală?

Atelier Didactic—CCD București

În ultimii ani, educația europeană s-a confruntat cu una dintre cele mai mari provocări: cum poate deveni școala un spațiu nu doar al învățării, ci și al stării de bine? Pandemia, distanțarea socială, creșterea anxietății în rândul elevilor și presiunile asupra cadrelor didactice au evidențiat necesitatea unei schimbări profunde de paradigmă. Din această nevoie reală a luat naștere Parteneriatul pentru cooperare în domeniul școlar **WISH – We Internationally Share Happiness** (număr de referință: **2022-1-RO01-KA220-SCH-000089307**), o inițiativă Erasmus+ desfășurată între anii 2023 și 2025, care a reunit școli din România (Liceul Tehnologic "Sfântul Pantelimon", instituția coordonatoare), Belgia, Turcia, Spania, Italia și Malta. Ghidul metodologic „Laboratorul Fericirii”, produsul central al parteneriatului, este acum disponibil în limba română pe site-ul liceului nostru și pe pagina oficială a proiectului.

Proiectul și-a propus nu doar să ofere răspunsuri punctuale, ci și să construiască o **metodologie coerentă și transferabilă**, bazată pe sprijin emoțional, incluziune, empatie și implicare activă. Punctul culminant al acestui demers este ghidul metodologic „**Laboratorul Fericirii**”, un instrument educațional inovator care propune activități concrete pentru promovarea stării de bine în școli, în acord cu modelul PERMA (Emoții Pozitive, Implicare, Relații Pozitive, Sens, Realizări).

ACASĂ · DESPRE NOI · NOUȚĂȚI · CONCURSURI ȘI EXAMENE · CONTACT

Proiecte Europene

Proiecte Europene Erasmus+ din unitatea noastră școlară în vigoare.

1
SEP 2023

„XPLORE – Experiencing Platforms for Orientation Redesign”

În perioada **1 septembrie 2023 – 31 august 2025**, Liceul Tehnologic "Sfântul Pantelimon" este membru în Parteneriatul strategic Erasmus+ cu titlul „XPLORE – Experiencing Platforms for Orientation Redesign”.

Nr. de referință: **2023-1-IT02-KA220-SCH-00016886**.

Țări partener: **Italia x2, Grecia și Bulgaria**.

APLĂ MAI MULTE

1
SEP 2022

„WE INTERNATIONALLY SHARE HAPPINESS”

În perioada **1 septembrie 2022 – 31 august 2025**, Liceul Tehnologic "Sfântul Pantelimon" este membru în Parteneriatul strategic Erasmus+ cu titlul „WE INTERNATIONALLY SHARE HAPPINESS”.

Nr. de referință: **2022-1-RO01-KA220-SCH-000089307**.

Țări partener: **Turcia • Bursa și Istanbul, Belgia, Malta, Italia și Spania**.

APLĂ MAI MULTE

De ce „Laboratorul Fericirii”?

Pentru că fericirea, înțelesă ca echilibru emoțional și sens în viața personală și educațională, poate fi cultivată. Nu este un privilegiu, ci o competență care se învață, se practică și se dezvoltă. Școala are rolul de a ghida elevii în această direcție, oferindu-le cadrele și resursele necesare. Ghidul „Laboratorul Fericirii” face exact acest lucru: propune un set de activități structurate, validate în contexte educaționale diferite, care pot fi adaptate fiecărei clase sau comunități școlare.

Acest instrument oferă o colecție bogată de metode interactive, fișe de lucru, tehnici de reflecție, strategii de autocunoaștere și cooperare. Este structurat în jurul celor cinci dimensiuni ale modelului PERMA și a fost pilotat în toate școlile partenere. În România, el a fost aprobat oficial ca suport pentru un curs opțional avizat ISMB, ce va fi inclus în oferta educațională a liceului începând cu anul școlar 2025–2026.

De la idei la acțiune – ce a însemnat proiectul WISH?

WISH nu a fost doar un proiect, ci o mișcare educațională centrată pe transformarea școlii într-un spațiu incluziv, empatic și motivant. Acesta a fost structurat în patru pachete de lucru (WP1 – management, WP2 – formarea cadrelor didactice, WP3 – activități de învățare pentru elevi, WP4 – ghidul metodologic), fiecare cu rol esențial în atingerea obiectivelor generale și specifice.

1. Formarea cadrelor didactice

Un pilon esențial al proiectului a fost **dezvoltarea competențelor profesorilor în domeniul educației socio-emoționale**. 47 de cadre didactice din cele șapte școli partenere au participat la două sesiuni internaționale de formare, în Belgia și Turcia. Aceste mobilități au inclus ateliere practice pe teme precum:

- Mindfulness și reglarea emoțională;
- Metoda Circling – pentru conexiuni autentice în grup;
- EFT (Emotional Freedom Technique) – pentru eliberarea emoțiilor negative;
- Rock & Water – o metodă de autocontrol și echilibru emoțional;
- Modelul PERMA (Martin Seligman) – ca bază

teoretică și practică pentru starea de bine.

Profesorii au fost nu doar beneficiari, ci și creatori: au conceput și pilotat activitățile care ulterior au fost incluse în ghid. După mobilități, fiecare instituție a organizat sesiuni interne de formare, multiplicând impactul în comunitățile școlare

2. Implicarea elevilor în învățare transnațională

Un aspect inovator al proiectului a fost **rolul activ acordat elevilor**. 20 de elevi români au participat la mobilități în Italia, Spania, Malta și Turcia. Acolo, în contexte interculturale, au explorat teme precum empatia, reziliența, relațiile pozitive, participarea civică și starea de bine.

Activitățile au inclus:

- Ateliere de storytelling și teatru forum;
- Activități artistice și murale colective;
- Reflecții ghidate și jurnal de învățare;
- Proiecte de sensibilizare în comunități locale;
- Campanii de promovare a fericirii și sănătății mintale în școli.

3. Crearea și diseminarea ghidului metodologic (WP4)

Ghidul „Laboratorul Fericirii” este rezultatul muncii colective a tuturor partenerilor. El a fost conceput ca o resursă deschisă, modulară și adaptabilă pentru diverse vârste și contexte. Conținutul său include:

- 5 module principale (corespunzătoare PERMA);
- Zeci de activități testate în școli;
- Fișe de lucru, sugestii de evaluare și adaptări pentru nevoi speciale;
- Resurse digitale, exerciții outdoor și elemente de storytelling.

Documentul este disponibil în 7 limbi, inclusiv în limba română, pe site-ul și pe pagina de Facebook a Liceului Tehnologic „Sfântul Pantelimon” ([Liceul Tehnologic „Sfântul Pantelimon”](https://web.facebook.com/profile.php?id=100009412489718); <https://web.facebook.com/profile.php?id=100009412489718>), precum și pe pagina oficială a proiectului WISH (<https://sites.google.com/cdokortrijk.be/wish>). Este distribuit sub licență deschisă (CC BY-NC-SA) și poate fi utilizat, adaptat și multiplicat fără costuri.

4. Evenimente de diseminare și impact extins

Pentru a asigura transferul și sustenabilitatea rezultatelor, partenerii au organizat **evenimente de multiplicare** în fiecare țară. În România, a avut loc o astfel de sesiune care a reunit, în iunie 2025, peste 40 de participanți – profesori, reprezentanți ai autorităților și ONG-uri educaționale.

Până la finalul proiectului, ghidul a fost descărcat de peste 1.000 de ori și preluat de 35 de școli europene în activitățile lor curente. În România, el este deja utilizat în programe de formare continuă și a fost integrat în oferta CDEOȘ a liceului nostru.

Ce am învățat din WISH?

Că fericirea în școală **nu este o utopie**, ci o direcție strategică posibilă și realizabilă. Că profesorii au nevoie de sprijin, de metode concrete, de comunități de învățare. Că elevii pot deveni agenți ai schimbării, dacă sunt ascultați și sprijiniți. Că starea de bine se construiește împreună – prin reflecție, creativitate și curaj.

Într-un sistem educațional aflat adesea sub presiunea performanței și a evaluării, proiectul WISH a readus în prim-plan **esența educației**: relația umană, încrederea, empatia, sensul. „Laboratorul Fericirii” nu este doar un produs intelectual, ci o invitație deschisă la **transformare pedagogică și instituțională**.

Concluzie

Proiectul WISH a demonstrat că **starea de bine poate fi cultivată** și susținută prin activități educaționale clare, validate, adaptate. Ne-am dorit mai mult decât un proiect – am construit un model. Ghidul „Laboratorul Fericirii” este un instrument al acestei viziuni: deschis, accesibil, replicabil. Vă invităm să-l descărcați, să-l testați, să-l transformați și să beneficiați de el împreună cu elevii voștri.

Prof. coordonator proiect Dan-Nicolae Hera

Prof. Elena Violeta Hera

Liceul Tehnologic „Sfântul Pantelimon”

Experiențe eTwinning: bune practici cu posibilă aplicabilitate în candidaturi Erasmus+

Platforma eTwinning joacă un rol esențial în educația europeană, facilitând colaborarea între școli din diverse colțuri ale Europei. Cu peste 1 milion de profesori implicați și 233.000 de instituții educaționale partenere, eTwinning ajută la promovarea competențelor digitale, interculturale și de cooperare. Aceste abilități sunt esențiale în contextul candidaturilor Erasmus+, aducând un plus semnificativ fiecărei aplicații și sprijinind dezvoltarea unui sistem educațional european dinamic și inovator.

În calitate de profesor coordonator al proiectelor și programelor internaționale din Liceul Teoretic „Ion Barbu”, am avut o implicare directă în mai multe proiecte, care pot reprezenta exemple de bune practici.

Un exemplu elocvent de bune practici este proiectul „Greener School, Greener World”, care a început în mai 2023 și reunește 21 de școli din 12 țări europene. Acesta vizează elevi cu vârste între 10 și 15 ani și promovează educația pentru mediu, reciclarea, utilizarea surselor regenerabile și managementul eficient al resurselor. Proiectul se dezvoltă transdisciplinar și utilizează platformele digitale eTwinning, cum ar fi TwinSpace, pentru a permite elevilor să colaboreze, să publice rapoarte, postere digitale și videoclipuri pe teme ecologice. Astfel, nu doar că se încurajează dezvoltarea unor competențe digitale, dar elevii sunt învățați să aprecieze importanța protejării mediului, un subiect de o relevanță deosebită în lumea de astăzi.

Un aspect notabil al acestui proiect este activitatea „eco-sports” și „eco-art”, care îmbină mișcarea fizică cu responsabilitatea ecologică. Elevii participă la ateliere în care folosesc materiale reciclate pentru a crea lucrări de artizanat, învățând

astfel despre reciclare și protecția mediului prin metode interactive și creative. Aceste activități dezvoltă competențe-cheie precum gândirea critică, cooperarea, responsabilitatea civică și abilități digitale, dar și spiritul antreprenorial. Activitățile practice, combinate cu partea teoretică, ajută la consolidarea unei atitudini active față de învățare, făcând-o relevantă și aplicabilă în viața de zi cu zi a elevilor.

Un alt proiect care adaugă valoare educațională este „Skills4Future: Empowering Every Student Success”, care pune accent pe dezvoltarea abilităților necesare pentru viitor. Proiectul se axează pe dezvoltarea abilităților digitale, artistice, științifice și antreprenoriale, prin activități ce includ ateliere practice, conferințe interactive și centre de dezvoltare STEAM (știință, tehnologie, inginerie, arte și matematică). Scopul este de a pregăti elevii și profesorii pentru cerințele pieței muncii moderne, prin dezvoltarea creativității, inovării și gândirii critice. Aceste activități sunt susținute de experiențe directe cu tehnologia, stimulând astfel elevii să devină mai creativi și mai adaptabili.

Un element esențial în succesul proiectului „Skills4Future: Empowering Every Student Success” a fost alinierea acestuia cu un proiect eTwinning. Colaborarea dintre aceste două inițiative a permis integrarea unor componente inovative de învățare și dezvoltare, având un impact semnificativ asupra elevilor și cadrelor didactice implicate. Alinierea unui proiect Erasmus+ cu un proiect eTwinning aduce multiple beneficii: pe de o parte, eTwinning oferă un cadru digital colaborativ unde elevii pot lucra împreună și pot învăța din experiențele internaționale, iar pe de altă parte, Erasmus+ permite implementarea acestor cunoștințe și abilități într-un context educațional mai larg, la nivel european. Astfel, „Skills4Future” a fost posibil datorită sinergiei între aceste două platforme, iar colaborarea între ele a dat naștere unor oportunități educaționale valoroase.

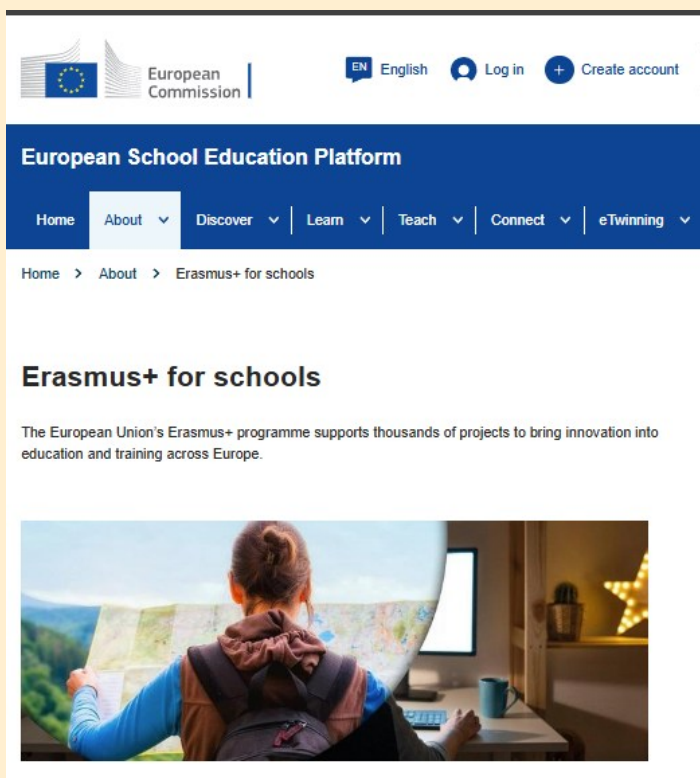
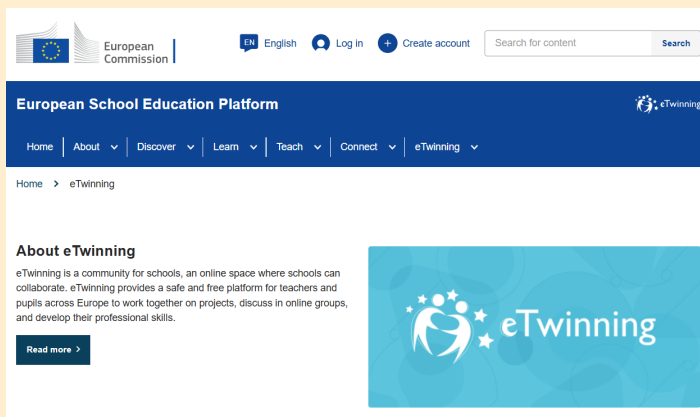

Deși tematicile celor două proiecte sunt diferite – ecologia în cazul primului și competențele STEAM în al doilea – ambele proiecte își propun să utilizeze metode inovatoare de învățare, instrumente digitale și o integrare curriculară interdisciplinară. Ambele au avut un impact semnificativ asupra elevilor, iar recunoașterea calității lor educaționale prin premiul European Quality Label este o dovadă clară a succesului lor.

Pentru candidaturile Erasmus+, proiectele ca „Greener School, Greener World” și „Skills4Future” oferă un set valoros de bune practici care pot fi integrate în aplicațiile Erasmus. Acestea demonstrează cum inovația și digitalizarea pot îmbunătăți activitățile educaționale și cum impactul lor poate fi extins la nivel european. Mai concret, aceste proiecte aduc următoarele beneficii în candidaturile Erasmus+:

1. Inovație și digitalizare – Proiectele utilizează platforme digitale precum eTwinning pentru a facilita colaborarea între școli, integrând tehnologii moderne în activitățile educaționale.
2. Impact european – Implicarea într-un proiect internațional garantează un impact semnificativ, vizibil la nivel european, contribuind astfel la dezvoltarea unei educații sustenabile și la întărirea legăturilor între școlile europene.
3. Recunoaștere a calității educației – Certificările obținute, precum European Quality Label, confirmă standardele înalte ale educației și metodologia solidă implementată în cadrul proiectului.
4. Dezvoltarea competențelor transversale – Aceste proiecte contribuie la formarea unor competențe esențiale pentru viitor, precum gândirea critică, cooperarea, creativitatea și abilitățile digitale, care sunt esențiale în învățământul modern.
5. Scalabilitate și replicabilitate – Modelele de bune practici sunt ușor de adaptat și de implementat în alte școli și instituții educaționale, având un impact sustenabil pe termen lung.
6. Experiența echipei – Participarea cadrelor didactice și a echipelor educaționale în proiecte Erasmus similare facilitează colaborarea internațională și sprijină dezvoltarea unor candidaturi solide și bine fundamentate.

Participarea mea în cadrul proiectelor „Greener School, Greener World” și „Skills4Future: Empowering Every Student Success” este validată prin portofoliul profesional publicat pe platforma oficială eTwinning, disponibil la adresa: <https://school-education.ec.europa.eu/en/my-dashboard/preview-portfolio/3961268> alcătuit conform informațiilor oficiale, actualizate la 12 iulie 2025.

<https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/about>

În calitate de profesor coordonator al proiectelor și programelor internaționale din Liceul Teoretic „Ion Barbu”, am avut o implicare directă în ambele proiecte prezentate mai sus: „Greener School, Greener World” și „Skills4Future: Empowering Every Student Success”. Am inițiat și coordonat activitățile didactice desfășurate în cadrul acestor proiecte, ocupându-mă de planificarea și implementarea resurselor educaționale, comunicarea cu partenerii internaționali și integrarea activităților în curriculumul școlii. Participarea elevilor a fost organizată și susținută de mine prin ateliere practice, întâlniri online și contribuții pe platforma TwinSpace, având ca scop dezvoltarea competențelor digitale, interculturale și de responsabilitate civică.

Liceul Teoretic „Ion Barbu”, București

În proiectul „Greener School, Greener World”, am fost inițiatoarea și coordonatoarea activităților de educație ecologică: am creat și publicat pe TwinSpace un set de resurse didactice pentru calculul amprentei de carbon a școlii, am organizat ședințe Zoom bilunare cu partenerii din România, Portugalia și Turcia, iar elevii au realizat și încărcat fișe de observare în natură și fotografii ale activităților de plantare în curtea liceului.

În „Skills4Future: Empowering Every Student Success”, am coordonat integrarea competențelor digitale și digitale media: am elaborat planurile pentru ateliere AI, am încărcat tutoriale video în TwinSpace, am moderat evaluările peer-to-peer și am facilitat sesiuni interactive online în care elevii au folosit resursele platformei pentru a-și construi portofoliile digitale.

Pentru școli, inspectori și profesori, adoptarea acestor bune practici oferă o serie de recomandări utile: planificarea clară a obiectivelor și activităților, utilizarea

de resurse digitale accesibile, crearea unui cadru transparent de colaborare între parteneri și promovarea implicării comunității (părinți, autorități locale, ONG-uri). Replicarea sustenabilă a proiectelor după încheierea acestora va contribui la consolidarea rețelelor educaționale internaționale.

În concluzie, proiectele „Greener School, Greener World” și „Skills4Future” sunt exemple excelente de bune practici care pot fi integrate în candidaturi Erasmus+, demonstrând importanța inovației, interdisciplinarității și utilizării tehnologiei în educație. Acestea constituie o bază solidă pentru dezvoltarea unor aplicații Erasmus robuste, care nu doar că transformă școlile implicate, dar și creează un impact real asupra comunităților educaționale europene. În plus, sinergia dintre eTwinning și Erasmus+ dă naștere unor modele educaționale durabile, care pot schimba în mod semnificativ educația în întreaga Europă, sprijinind elevii să devină cetățeni activi și pregătiți pentru provocările unei lumi aflate în continuă schimbare.

Prof. Luiza Crivăț
Liceul Teoretic „Ion Barbu”

Proiectul eTwinning

„Eco Story From Our Kindergarten”

Un proiect eTwinning este o colaborare între școli din diferite țări europene, realizată online, care are ca scop îmbunătățirea educației prin schimburi de idei, resurse și bune practici. Platforma eTwinning oferă oportunitatea cadrelor didactice și elevilor de a colabora, de a crea activități educaționale și de a învăța despre alte culturi și limbi, folosind tehnologia și internetul.

Proiectele eTwinning pot include o varietate de activități, cum ar fi realizarea de lucrări în comun, dezbateri online, concursuri, explorarea unor teme educaționale sau științifice și altele. Scopul principal este de a promova învățarea interactivă și de a crea legături între tineri din diferite colțuri ale Europei, sprijinind dezvoltarea competențelor digitale și interculturale.

Este o oportunitate de a învăța prin colaborare internațională, de a dezvolta abilități de comunicare în limbi străine și de a promova înțelegerea și respectul între culturi.

Un proiect eTwinning la nivel preșcolar presupune colaborarea între școli sau grădinițe din diferite țări ale Uniunii Europene (și nu numai) pentru a desfășura activități educaționale comune prin intermediul platformei eTwinning. Scopul acestora este de a promova învățarea interactivă, interculturalitatea, dezvoltarea abilităților sociale și creativitatea copiilor mici. Iată câteva caracteristici ale unui astfel de proiect:

- 1. Colaborare internațională:** Preșcolarii din diferite țări vor învăța unii de la alții și vor colabora la activități educative. Aceste activități pot include schimburi de idei, creații comune, jocuri educative etc.
- 2. Activități creative și interactive:** Proiectele sunt adesea centrate pe activități care sunt atractive pentru vârsta preșcolară, cum ar fi pictura, poveștile, cântecele, jocurile de rol sau activități de învățare prin joacă.
- 3. Utilizarea tehnologiei:** Copiii pot învăța să

folosească tehnologia într-un mod educativ. De exemplu, pot explora imagini sau video-uri, pot face prezentări pentru a împărtăși cu colegii din alte țări, sau pot participa la jocuri online care sunt concepute pentru a-i ajuta să învețe concepte noi.

4. Dezvoltarea abilităților sociale și interculturale: Un proiect eTwinning poate ajuta preșcolarii să interacționeze cu alți copii din culturi diferite, să învețe despre tradițiile și obiceiurile altor țări și să dezvolte empatie și înțelegere față de diversitate.

5. Încurajarea limbajului și comunicării: Chiar dacă copiii sunt foarte mici, proiectele pot include activități care îi ajută să își dezvolte abilități lingvistice, cum ar fi cântatul în limbi diferite, folosirea unor cuvinte din alte limbi sau explicarea unor concepte simple în limbi străine.

6. Colaborare cu părinții: Proiectele pot include și activități în care părinții sunt implicați, astfel încât aceștia să sprijine procesul educativ și să fie parte din experiența de învățare a copiilor.

Resurse educaționale pentru profesori: Pe lângă beneficiile pentru copii, proiectele eTwinning permit și schimbul de bune practici între educatori. Aceștia pot învăța unii de la alții și pot împărtăși resurse și strategii educaționale.

În anul școlar 2022-2023 am luat parte la un proiect eTwinning intitulat ECO STORY FROM OUR KINDERGARTEN în calitate de co-fondator. În cadrul acestui proiect european au fost 9 membri din mai multe țări, precum Turcia, Grecia, Bosnia și Herțegovina și România. Scopul principal al proiectului a fost crearea de povești ecologice care înfățișează situații ecologice din viața de zi cu zi, aplicând arta dramatică și răspunzând acestei situații prin creativitate, cu scopul de a promova dezvoltarea durabilă.

Obiectivele principale au fost dezvoltarea conștientizării mediului la copii prin joacă și dramatizare; dezvoltarea creativității prin abilitățile de a face păpuși și costume; cunoașterea altor grădinițe și culturi și consolidarea abilităților lingvistice și de comunicare.

Proiectul a fost împărțit în patru activități și anume:

1. Cunoașterea partenerilor de proiect prin clipuri video care au fost plasate pe o platformă intitulată *Padlet*.
2. Dramatizați cel puțin cinci situații de mediu.
3. Activitate de colaborare online— schimb de păpuși sau costume naturale reciclate.
4. Festivalul virtual de drame ecologice.

Mai jos vă prezint câteva imagini din cadrul proiectului care au fost postate și pe platforma europeană ESEP.

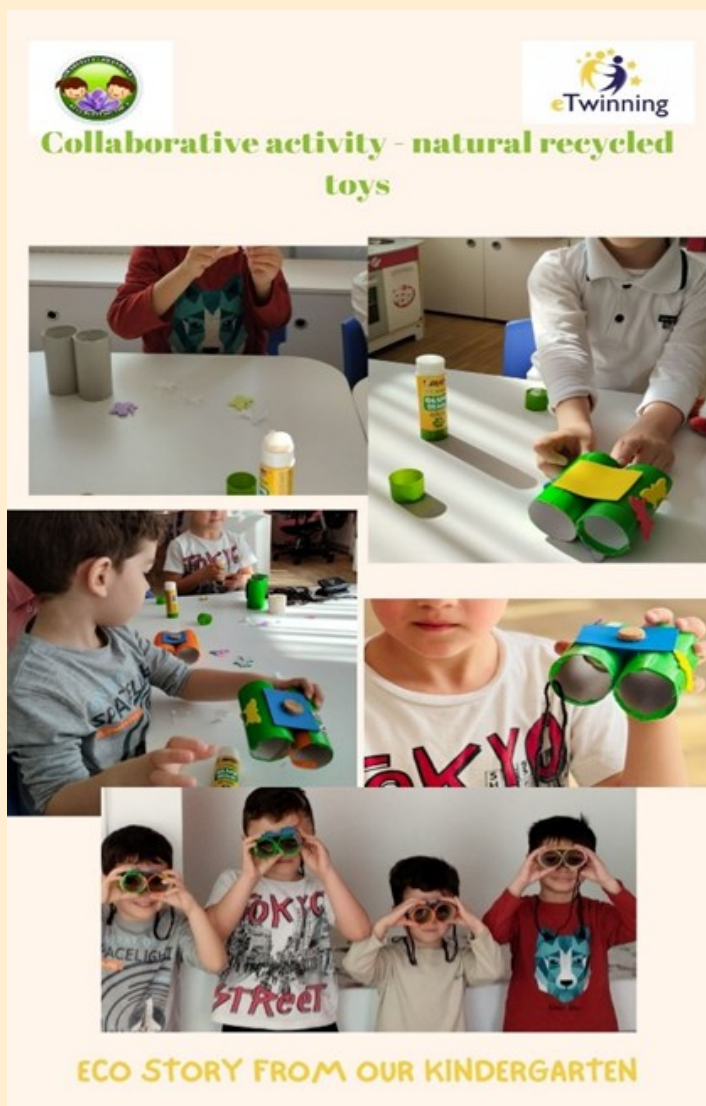
Proiectul s-a încheiat cu două activități: realizarea unei parade eco cu costume realizate de copii împreună cu părinții acestora și dramatizarea unei piese ecologice intitulate „lubiți Pământul !”

Diseminarea acestui proiect a avut loc la avizierul fiecărei instituții partenere, pe pagina proiectului creată pe Facebook, pe blogul creat special dar și pe paginile de internet ale fiecărei instituții membre în parte. Copiii din grupa mea care au luat parte la acest proiect au fost foarte încântați și dornici de a cunoaște și alți copii din alte țări, au interacționat cu ei în cadrul diferitelor întâlniri organizate pe platforma Zoom și au realizat multe teme împreună cu aceștia.

Susțin cu tărie astfel de proiecte europene *eTwinning* care pentru copii sunt o adevărată încântare și relaxare.

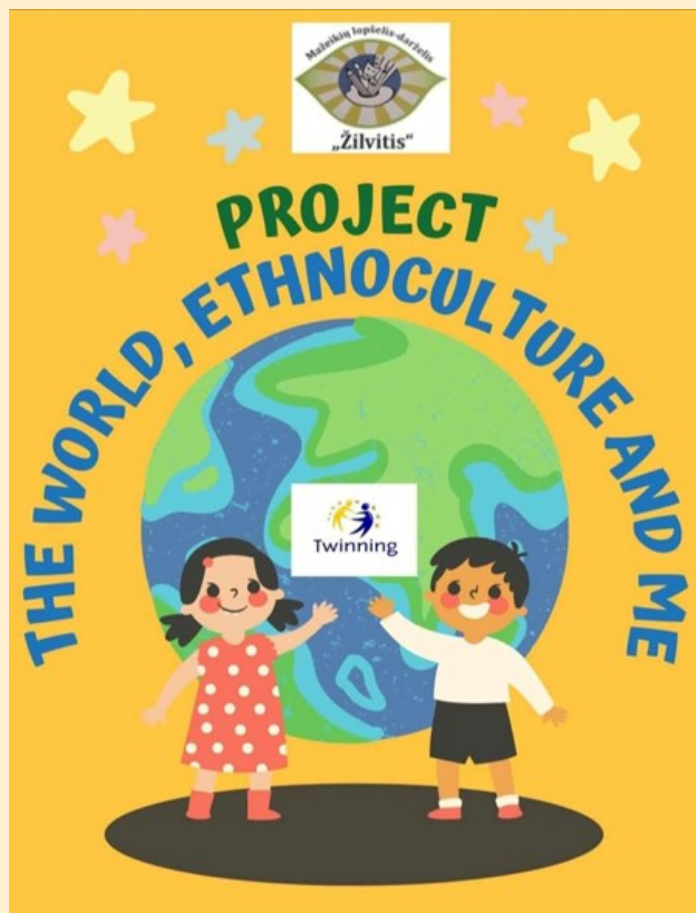
În general, un proiect *eTwinning* pentru preșcolari este o oportunitate de a învăța într-un mod captivant, care sprijină dezvoltarea abilităților cognitive, sociale

Prof. Simona Rohrmann
Grădinița „Brândușa”

Experiențele preșcolarilor Speciali în proiectele eTwinning

Atelier Didactic—CCD București

Proiectele eTwinning joacă un rol important în dezvoltarea educațională a preșcolarilor și în formarea profesională a cadrelor didactice, ele ne deschid porți către Europa, către lumea înconjurătoare, către colaborarea cu alte grupe de preșcolari, către alte culturi, către nou, încă de la cele mai fragede vârste.

Am descoperit proiectele eTwinning, am fost primită ca membru în diferite proiecte și am descoperit că creativitatea și colaborarea internațională pot crea experiențe educaționale de calitate pentru toți copiii.

Proiectele eTwinning pot sprijini în mod concret dezvoltarea globală a copilului preșcolar, oferindu-i un cadru atractiv și ludic de învățare și exprimare, de asemenea, pot contribui la consolidarea comunității educaționale prin implicarea partenerilor educaționali (părinți, educator, copii)

Un lucru util, nouă cadrelor didactice, descoperit în urma participării la proiectele eTwinning a fost multitudinea resurselor digitale folosite de profesorii străini, crearea unui produs comun final, de exemplu cartea digitală. Activitățile au fost variate și adaptate, au fost făcute schimburi video atât între preșcolari, cât și între cadrele didactice.

Rezultatele au dovedit promovarea empatiei, înțelegerea diversității, creșterea încrederii și exprimării copiilor.

Primul proiect eTwinning la care am participat, noi, preșcolarii de la grupa Buburuzelor, învățământ special a fost „The world, ethnoculture and me” proiect care a promovat cooperarea dintre Lituania și alte țări străine, în care am apreciat diversitatea culturală. Fiind în perioada sărbătorilor Pascale, noi ne-am pregătit cu activități specifice românilor, iar la final i-am cântat prin hora „Alunelu, alunelu,,.

Proiectul s-a desfășurat în luna aprilie 2025, parteneri fiind cadre didactice din Lituania, Grecia, România, Republica Moldova. Grădinița specială pentru Hipoacuzici, nr.65, București a fost reprezentată de grupa Buburuzelor învățământ special, ed. prof. Sava Iulia

Un alt proiect minunat a fost acela numit „**You Can**” Arzu Dogan fiind fondatoarea acestui proiect. „**You Can**” a avut activități adecvate și adaptate, astfel că și de această dată am participat cu mult drag. Au fost întâlniri ale cadrelor didactice, am aplicat mai multe resurse educaționale.

Proiectul **YOU CAN** și-a propus să ofere copiilor cu vârste cuprinse între 5 și 11 ani abilități de viață cotidiană. Pe lângă dobândirea de abilități de viață, aceștia învață și să coopereze. Elevii cu vârste cuprinse între 5 și 11 ani vor dobândi abilitățile de viață necesare pentru a face față situațiilor pe care le vor întâlni în viața de zi cu zi și pentru a deveni indivizi de succes. Abilități de îngrijire personală: capacitatea de a îndeplini sarcini independent, de a dezvolta obiceiuri de igienă și îngrijire personală; abilități de comunicare: exprimarea de sine, ascultarea, empatizarea și lucrul armonios în grup. Abilități de rezolvare a problemelor: găsirea de soluții creative și constructive la probleme. Managementul timpului: întocmirea unui program zilnic, stabilirea priorităților și îndeplinirea responsabilităților la timp; încredere în sine și independență: încredere în sine, luarea deciziilor și acționarea independentă. Managementul emoțiilor: gestionarea emoțiilor negative, controlul stresului și anxietății.

Partenerii în acest proiect au fost din Turcia, Polonia, Grecia, Republica Moldova și România.

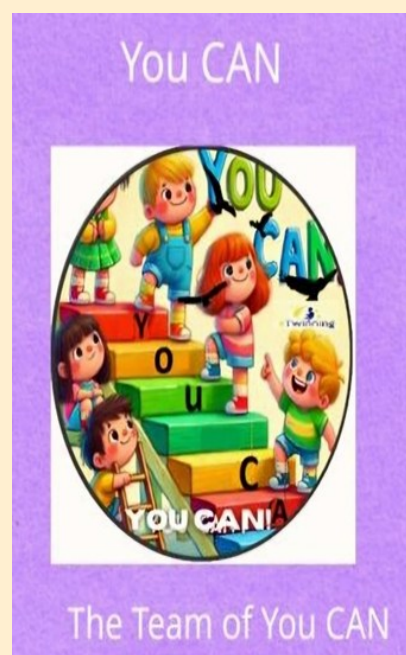
Perioada de desfășurare a fost februarie-iunie 2025.

The Writers

- Arzu Doğan - Cumhuriyet Pr. Sch. Aksaray Türkiye
- Hediye Aydın Aslan- Cumhuriyet Pre.Sch. Aksaray Türkiye
- Sava Iulia- Grădinița Specială pentru Hipoacuzici nr.65 București, România
- Rusca Mihaela Emilia-Școala Gimnazială „George Coșbuc” 23 August, Romania
- Radu Marioara - Colegiul National Pedagogic Constantin Cantacuzino, Romania
- Iana Golban - Gymnasium "Grigore Vieru", Republic of Moldova, Ialoveni Town
- Aleksandra Zagrodna - ZSP w Długolece, Poland

Am respectat activitățile din fiecare lună, am avut activități de crea din materiale reciclabile, am repetat activitățile ce țin de autonomia personală, tocmai pentru că „**You Can**” să ne spălăm pe mâini, să folosim periuța de dinți, să ne încălțăm.

The Harmony of nature 2025 (Armonia naturii 2025)

Fondatoarea acestui proiect este d-na Iuliana Ciubuc, iar partenerii în acest proiect sunt România, Ucraina, Albania, Polonia, Turcia, Armenia, Republica Moldova, Italia, Armenia, Bulgaria.

Și de această dată am reprezentat activ Grădinița Specială pentru Hipoacuzici, nr. 65, București.

Proiectul a presupus schimb de experiență, studierea științifică a fenomenelor din natură, aplicarea cunoștințelor TIC și utilizarea limbilor străine în colaborare între școli, educație ecologică, drepturile copilului, drepturile familiei, educație științifică etc. Există trei secțiuni, pe ateliere, în cadrul Concursului Internațional pentru următoarele niveluri de învățământ: preșcolar, primar, gimnazial și liceal, plus o secțiune pentru elevii de învățământ special:

SECȚIUNEA I - creație literară (în proză, în versuri, ghicitori, scenete, referate, creații științifico-fantastice, schițe, lucrări, portofolii etc.)

SECȚIUNEA II - creație plastică, experimente științifice, desene, reciclare, picturi, colaje, machete, pliante, postere, origami, pictură pe calculator etc.

SECȚIUNEA III - EDUCAȚIE SPECIALĂ - pentru toate nivelurile (preșcolar, primar, gimnazial, liceal).

Împreună cu grupa Buburuzelor, de la învățământul special, am participat la Secțiunea III.

Perioada derulării ianuarie—iunie 2025.

Ziua Pământului a fost sărbătorită cu diferite activități, plantare de flori, dactilopictură/cu hârtie creponată, îmbrățișează un copac, drumeție în parc.

A single idea for summer (O singură idee pentru vară)

Proiectul se desfășoară în perioada 7 mai - 31 iulie 2025 și se desfășoară atât în lituaniană, cât și în engleză. Fondatorul proiectului este Dana Baros, din Slovacia, membri în acest proiect au fost România, Turcia, Polonia, Grecia, Lituania, Ucraina.

M-am bucurat să fiu primită ca membru și în acest proiect, împreună cu preșcolarii mei speciali de la Grădinița Specială pentru Hipoacuzici nr. 65, București.

Proiectul implică copii cu vârste cuprinse între 3 și 7 ani și se concentrează pe învățarea experiențială în aer liber prin explorări de vară și activități bazate pe natură. Fiecare participant (instituție de învățământ, profesor sau grup de copii) desfășoară una sau mai multe activități educaționale practice în cadre naturale, cum ar fi curțile școlilor, grădinile, parcurile sau zonele naturale din apropiere.

Activitățile sunt concepute pentru a încuraja observarea, explorarea, experiența senzorială și creativitatea - cum ar fi observarea creșterii plantelor, construirea de hoteluri pentru insecte sau realizarea de colaje din natură. Participanții își aleg propriile metode și instrumente, pe baza principiilor recomandate: explorează, experimentează și creează.

Fiecare grup trimite 3-4 fotografii care reflectă procesul activității și implicarea, împreună cu o scurtă descriere (până la 5 propoziții) care evidențiază învățarea

experiențială în aer liber. Fotografii trebuie să includă, de asemenea, numele instituției, orașul, țara, vârsta copiilor și numele profesorului/profesorilor.

Perceive via Touch (Percepeți prin atingere)

Acest proiect s-a desfășurat în perioada februarie-iunie 2025. Fondatorul proiectului Cem Akyol, iar țările implicate sunt Turcia, Macedonia, România. Și noi, cei de la Grădinița Specială pentru Hipoacuzici nr.65, am fost participanți și în acest proiect. Integrarea senzorială este o abordare care îi ajută pe copii să exploreze și să învețe despre mediul lor prin utilizarea eficientă a simțurilor. Această abordare joacă un rol important, în special în domeniile educației speciale și reabilitării. Prin proiect s-a dorit să oferim o educație mai utilă elevilor noștri. Subiectele proiectului nostru au fost: *Ce este integrarea senzorială? De ce este importantă integrarea senzorială în educația specială? Ce sunt proiectele și activitățile exemplu? Ce sunt aplicațiile integrării senzoriale? Ce practici noi putem implementa în școlile și sălile noastre de clasă?* Platforma eTwinning este o resursă excelentă pentru a crește gradul de conștientizare a integrării senzoriale și pentru a încuraja colaborarea între profesorii care lucrează în acest domeniu.

Prof. Iulia Sava

Grădinița Specială pentru Hipoacuzici nr. 65

Gestionarea resurselor umane în proiectele cu finanțare europeană între reglementare și adaptabilitate

Proiectele cu finanțare europeană reprezintă o oportunitate valoroasă pentru dezvoltarea instituțională și profesională, însă aduc cu sine un cadru specific de reguli și rigori administrative. Dintre toate componentele critice ale managementului de proiect, *gestionarea resursei umane* rămâne una dintre cele mai complexe și, adesea, decisive pentru succesul implementării.

Proiectele PNRR, POCU sau Erasmus+ implică nu doar recrutarea unor specialiști calificați, ci și respectarea strictă a procedurilor de contractare, raportare și evaluare a activității acestora. În același timp, flexibilitatea și capacitatea de adaptare devin esențiale, într-un context în care termenele, modificările de bugete sau cerințele administrative pot surveni rapid.

Provocări specifice în gestionarea resurselor umane

Gestionarea personalului într-un proiect finanțat din fonduri europene presupune depășirea unor obstacole specifice, care necesită o atenție deosebită:

- 1. Selecția personalului:** Selecția experților, formatorilor sau coordonatorilor trebuie să respecte criterii clare de eligibilitate, stabilite de cererea de finanțare, legislația muncii și regulamentele finanțatorului. O procedură transparentă este esențială pentru a evita corecțiile financiare.
- 2. Angajarea personalului:** În proiecte pot fi utilizate diverse tipuri de contracte: de muncă, convenții civile, contracte de prestări servicii sau decizii de numire. Fiecare formă contractuală presupune reguli distincte privind fiscalitatea, orele maxime pontate, contribuțiile și documentele justificative.
- 3. Pontajul și raportarea activității:** Pentru fiecare lună de implementare, personalul implicat trebuie să depună fișe de pontaj, rapoarte de activitate și livrabile corespunzătoare. Corelarea dintre pontaj și

<https://prior.ro/intrebare-frecvente-fonduri-europene-2024/>

livrabile este obligatorie și este, în multe cazuri, verificată în cadrul auditurilor sau vizitelor de monitorizare.

4. Limite de timp și ore multiple în proiecte paralele:

Conform instrucțiunilor oficiale, aceeași persoană nu poate presta mai mult de 4 ore/zi în funcția de bază și un maxim de 12 ore/zi în total, indiferent de numărul proiectelor derulate simultan.

De reținut:

*Prevederea de 4 ore/zi în funcția de bază și maxim 12 ore/zi în total nu este o regulă din Codul Muncii, ci o **regulă de eligibilitate a cheltuielilor** impusă de finanțator. Scopul ei este de a se asigura că personalul din proiect are o normă de lucru rezonabilă și că orele decontate sunt justificate. Orice depășire a acestei limite atrage riscul neeligibilității cheltuielilor salariale pentru orele suplimentare.*

5. Arhivarea și trasabilitatea documentelor: Toate documentele referitoare la resursa umană trebuie păstrate în original (sau copie conformă cu originalul), arhivate organizat și disponibile pentru control pe o perioadă de până la 10 ani. Lipsa unui sistem clar de arhivare poate duce la pierderea dreptului de decontare a costurilor.

Soluții și bune practici pentru un management eficient

Pentru a naviga cu succes prin aceste provocări, o abordare proactivă este crucială.

Iată câteva soluții și bune practici recomandate:

- **Proceduri operaționale clare:** Elaborarea unor proceduri interne, detaliate, pentru selecție, contractare, monitorizare și arhivare.
- **Colaborare interdepartamentală:** Integrarea echipelor de HR, juridic, financiar și de proiect este vitală pentru a asigura o viziune unitară și coerentă.
- **Instrumente digitale de management:** Utilizarea platformelor de pontaj, arhivare și semnături digitale reduce riscul de erori și simplifică procesele administrative.
- **Formarea personalului administrativ:** Secretarii de proiect, asistenții manageriali sau responsabili financiari trebuie să cunoască în detaliu cadrul legal și procedurile specifice proiectului.
- **Comunicare constantă cu experții:** O echipă informată și conștientă de cerințele administrative va livra rezultate mai bune și va evita greșelile.

În concluzie, gestionarea resurselor umane într-un proiect cu finanțare europeană nu se reduce doar la angajare și pontaj. Este un proces complex, supus unui dublu standard: cel al performanței profesionale și cel al conformității administrative.

Succesul proiectului depinde nu doar de ideea de bază, ci și de rigurozitatea cu care resursele umane sunt selectate, coordonate, motivate și documentate.

Este nevoie de profesionalism, dar și de flexibilitate. De claritate procedurală, dar și de empatie. Iar în spatele fiecărui proiect reușit, întotdeauna se află o echipă care a știut să îmbine toate aceste elemente cu responsabilitate și viziune.

*Expert implementare proiecte cu finanțare europeană
Dana Rucsandra Nițu, secretar CCD București*

Educația outodoor în vacanță

Atelier Didactic—CCD București

Educația outdoor – context aplicativ pentru învățarea transdisciplinară

O zi în Satul meșteșugarilor din Comana

Atelier Didactic—CCD București

În contextul noilor paradigme educaționale, învățarea nu mai este limitată la spațiul clasei, ci se extinde spre contexte autentice, în care elevii devin subiecți activi ai propriei formări. Educația outdoor este astăzi tot mai des integrată în strategiile de dezvoltare curriculară și formare a competențelor cheie deoarece permite o relație directă între copil și realitate. Acest tip de interacțiune favorizează învățarea activă, interactivă și reflexivă, fiind un demers strategic în promovarea învățării experiențiale, a interdisciplinarității, a formării autonomiei, responsabilității, spiritului critic, creativității și gândirii sistemice într-un cadru în care natura, cultura și activitatea practică devin resurse educaționale esențiale.

Literatura de specialitate susține tot mai clar necesitatea ieșirii învățării din zona formală strictă, în favoarea unui model educațional hibrid, centrat pe competențe și conectat la realitate. În acest sens, educația outdoor devine nu doar o alternativă didactică, ci un spațiu de aplicare a învățării semnificative, în care accentul se pune pe interdisciplinaritate și colaborare. Din perspectiva didactică, astfel de activități răspund

multiplelor cerințe ale documentelor curriculare actuale, care promovează formarea gândirii, a conduitei responsabile și a capacității de integrare a elevilor.

Excursiile în natură reprezintă un instrument pedagogic valoros, cu rol formativ complex, ce depășește sfera recreativă, integrând dimensiuni educaționale diverse: cognitiv-științifică, afectivă, artistică, etică și ecologică. Studiile recente demonstrează impactul pozitiv al activităților outdoor asupra performanței academice, stării emoționale și dezvoltării comportamentelor prosoziale, principalele beneficii fiind: facilitarea învățării experiențiale și multisenzoriale, dezvoltarea competențelor de colaborare, comunicare și lucru în echipă, promovarea educației ecologice și a conștiinței durabile, sprijinirea integrării, a învățării transdisciplinare, reducerea stresului școlar și creșterea motivației pentru învățare. Astfel, excursiile educaționale planificate și corelate cu obiective curriculare devin contexte privilegiate pentru învățare aplicată.

Ca exemplu de bună practică, voi prezenta în rândurile următoare participarea la un atelier meșteșugăresc împreună cu elevii mei din clasa a II-a, în cadrul unei excursii de o zi la Moara de hârtie – Satul meșteșugarilor, un ansamblu cultural și educativ, situat în *Parcul Natural Comana, județul Giurgiu*. Proiectul, dezvoltat de o organizație neguvernamentală, valorifică meșteșugurile tradiționale românești într-un cadru sustenabil, interactiv și educațional. Activitățile desfășurate în cadrul acestui ansamblu cultural au pus în valoare atât patrimoniul meșteșugăresc tradițional, cât și metodele pedagogiei moderne, într-un spațiu unde învățarea capătă sens prin implicare directă și prin trăire personală, ceea ce s-a dovedit a fi o experiență educațională cu valențe multiple: cognitive, afective, sociale și de responsabilitate ecologică.

La început, elevii au beneficiat de un tur ghidat al ansamblului meșteșugăresc, al atelierelor de tipar manual, legătorie, ceramică, fierărie, lucru în lemn, țesut, papură, toate fiind organizate într-un cadru arhitectural tradițional, ecologic și integrator, cu valoare muzeală.

Apoi, elevii au participat activ la atelierul de fabricare a hârtiei de mână. Activitatea s-a desfășurat sub coordonarea unor specialiști, care au reușit să îmbine latura practică cu elemente de istorie, știință și ecologie și care au adaptat explicațiile vârstei și nivelului de dezvoltare al copiilor. Elevii au fost implicați direct în procesul de învățare, experimentând prin acțiune și descoperire un proces de creație tradițională, ce a pornit de la hârtie reciclată și ajungând la obținerea unei foi noi, personalizate. Ei au avut ocazia să observe fiecare etapă: mărunțirea și înmuierea hârtiei, formarea pastei, scufundarea sitei, scurgerea apei, presarea, uscarea și decorarea foi.

Strategiile didactice au inclus învățarea prin cooperare, demonstrația, conversația euristică și reflecția individuală asupra procesului, abordare ce a favorizat o învățare autentică, în care elevii nu doar că au reținut informații, ci le-au trăit, manipulând materia primă și observând transformările. Atmosfera relaxată, dar ghidată permanent, a contribuit la crearea unei stări de bine și implicare emoțională profundă.

Participarea la atelierul de hârtie manuală a fost gândită în raport cu o serie de obiective educaționale, structurate conform celor trei dimensiuni fundamentale: cognitivă, psihomotorie și afectiv-atitudinală.

1. Dimensiunea cognitivă:

- Înțelegerea procesului de reciclare și transformare a hârtiei, cu accent pe fenomenul fizic de separare și presare a fibrelor;
- Corelarea informațiilor despre fabricarea hârtiei cu dezvoltarea istorică a tiparului și a culturii scrise;
- Familiarizarea cu conceptele de sustenabilitate, economie circulară și conservarea resurselor;
- Formarea gândirii ecologice, prin evidențierea impactului pozitiv al reutilizării materialelor.

2. Dimensiunea psihomotorie:

- Dezvoltarea abilităților motrice fine prin activități secvențiale (filtrare, scurgere, netezire);
- Exersarea preciziei și a răbdării în executarea etapelor procesului;
- Cultivarea deprinderilor de muncă în echipă, cooperare și responsabilitate în sarcini comune.

3. Dimensiunea afectivă și atitudinală:

- Dezvoltarea respectului față de muncă și creație;
- Stimularea curiozității față de universul meșteșugurilor tradiționale;
- Formarea unei atitudini pozitive față de reciclare și protejarea mediului;
- Activarea valorilor solidarității, empatiei și apartenenței comunitare.

De asemenea, activitatea se aliniază logicii pedagogice promovate de **abordarea STEM**, prin conexiuni educaționale între domenii științifice și tehnologice relevante:

- **Știință (Science)** – prin înțelegerea proceselor fizico-chimice implicate în reciclarea hârtiei (comportamentul fibrelor celulozice, rolul apei, al presiunii etc.);
- **Tehnologie (Technology)** – prin utilizarea uneltelor tradiționale (sită de hârtie, presă etc.) și a tehnicilor artisanale ca forme aplicate ale tehnologiei preindustriale;
- **Inginerie (Engineering)** – prin analiza funcțională a etapelor procesului (filtrare, scurgere, presare, uscare) și înțelegerea lor ca soluții tehnice la o nevoie practică;

- **Matematică (Mathematics)** – prin estimări cantitative (proporții între apă și pastă), măsurători (grosimea colii, timpul de uscare), precum și prin secvențiere logică și ordonare a pașilor.

Integrarea acestor domenii într-un context concret, tactil și creativ susține o **învățare transdisciplinară** cu potențial major de retenție, motivație și aplicabilitate în viața reală.

Impactul educațional al activității s-a resimțit la nivelul întregului colectiv de elevi. Pe lângă abilitățile tehnice și cunoștințele dobândite, copiii au plecat acasă cu un produs realizat cu propriile mâini – simbol al muncii, răbdării și creativității.

Un alt aspect valoros al acestei experiențe l-a constituit prezentarea dimensiunii sociale și comunitare a proiectului. Elevii au aflat că veniturile generate de ateliere sunt reinvestite în sprijinirea persoanelor vulnerabile din comunitate, prin inițiative precum Bucătăria Dealul Morii, un model concret de economie socială. Această informație a generat discuții valoroase despre empatie și rolul pe care îl poate avea fiecare individ în sprijinirea comunității.

Excursia la *Moara de hârtie – Satul meșteșugarilor din Comana* a ilustrat eficiența educației outdoor în stimularea învățării semnificative, în cultivarea conștiinței ecologice și în valorizarea patrimoniului cultural. Atelierul de hârtie manuală s-a dovedit un instrument pedagogic complex, în care știința, meșteșugul, cultura și valorile civice s-au împletit într-o experiență completă și memorabilă. De altfel, se recomandă integrarea planificată a educației outdoor în parcursul didactic anual, nu doar în cadrul programelor „Școala altfel” sau „Săptămâna verde”, ci și ca extensie curriculară strategică. Totodată, valorificarea parteneriatelor educaționale cu entități culturale și sociale locale poate contribui semnificativ la atingerea obiectivelor curriculare într-o manieră aplicată, transdisciplinară și profund formativă.

Educația outdoor are un rol esențial în formarea elevilor din perspectiva curriculumului modern, iar excursiile tematice, organizate în centre educaționale autentice, oferă contexte fertile pentru învățare prin descoperire, cooperare și reflecție.

În mod particular, **educația outdoor desfășurată în timpul vacanței** capătă o relevanță aparte, întrucât răspunde nevoii de continuitate a învățării într-un format informal, relaxat, dar cu valențe formative profunde. Vacanța nu trebuie percepută exclusiv ca o perioadă de repaus, ci și ca o oportunitate de dezvoltare personală și explorare creativă. Activitățile desfășurate în natură, într-un ritm diferit de cel școlar, permit elevilor să-și consolideze abilități practice, să-și descopere talente, să-și lărgască orizonturile culturale și să-și dezvolte autonomia. Prin participarea la astfel de experiențe, copiii învață cu sens, dincolo de notă sau evaluare, iar relația cu școala și cu învățarea devine una pozitivă, deschisă și motivantă.

În acest sens, educația outdoor în vacanță trebuie susținută și promovată ca parte integrantă a unei educații echilibrate, adaptate realităților actuale și nevoilor elevului contemporan. Educația în afara clasei devine astfel o extensie firească a învățării autentice, un liant între cunoaștere și viață, între trecut și prezent, între manual și meșteșug.

Bibliografie:

- Stănculescu, E. „*Pedagogia activităților outdoor*”, Editura Fundației România de Mâine, București, 2013
- Pânișoară, I.-O. „*Ghid practic de educație nonformală*”, Editura Polirom, Iași, 2015
- Drăghicescu, L. „*Educația ecologică în școală și în spații deschise*”, Editura Universitară, București, 2022
- Școala altfel și Săptămâna verde – Ghiduri metodologice elaborate de Ministerul Educației, România
- www.moaradehartie.ro – informații despre programul educațional și misiunea proiectului „Moara de hârtie”
- <https://ghiduri.educared.ro/educa%C8%9Bie-outdoor>

A venit vacanța. Hai cu reciclarea!

Vacanțele sunt, pentru mulți copii, sinonime cu libertatea, cu timpul petrecut în afara școlii, departe de teme, de program și de responsabilități. Însă, pentru noi, dascălii, vacanțele pot fi și o oportunitate de a aduce educația acolo unde contează cu adevărat: în viața reală, în comunitate, în deciziile mici care, treptat, construiesc caracter.

Ideea acestui demers a pornit dintr-o simplă întrebare: *ce putem face, în vacanță, care să nu simtă a „școală”, dar care să lase în urmă o lecție adevărată?* Ne-am dorit o activitate care să-i implice, să le vorbească pe limba lor și, în același timp, să-i responsabilizeze. Așa s-a născut inițiativa noastră de a merge, împreună cu elevii, să recycleze ambalaje la un punct de colectare automat de tipul celor aflate în rețeaua de magazine din cartier.

Am discutat dinainte cu copiii despre ce înseamnă reciclarea, despre rolul fiecăruia în protejarea mediului, despre ce se întâmplă cu o doză de aluminiu aruncată nepăsător în iarbă și cât de ușor putem contribui la schimbare printr-un gest aparent banal. Am adunat PET-uri și doze și le-am dus împreună. Iar când aparatul a început să emită bonuri valorice, în ochii lor s-a aprins o curiozitate sinceră: „Cât am strâns? Ce facem cu banii?”

A fost o întrebare importantă, pentru că a adus educația financiară într-un context moral. Ne-am așezat pe o bancă, la umbră, și am decis împreună. Copiii au propus mai multe variante. Ar fi putut cumpăra dulciuri, cum poate s-ar fi așteptat unii adulți, dar au ales — aproape unanim — să cumpere fructe proaspete. A fost un moment rar, în care educația pentru mediu, sănătate, economie și solidaritate s-au întâlnit firesc, fără nicio lecție formală.

Ne-a impresionat nu doar gestul lor, ci înțelegerea profundă pe care au arătat-o: au realizat că au transformat ceva aparent lipsit de valoare (deșeuri) într-o formă de beneficiu concret, pozitiv. Și au ales ca acest beneficiu să fie sănătos și să fie împărțit.

Educația outdoor, mai ales în contextul vacanței, are o forță specială. Pentru că scoate copilul din rutina școlii și îl pune în contact direct cu lumea. Îl obligă să aleagă, să greșească, să înțeleagă. *Nu mai e vorba doar despre „a ști”, ci despre „a face”. Iar lecțiile care rămân sunt cele trăite, nu cele memorate.*

Nimic din această activitate nu a fost costisitor. Nu a implicat proiecte, sponsori sau resurse deosebite. A implicat doar timp, încredere și convingerea că elevii merită expuși unor astfel de experiențe. Iar rezultatul nu a fost doar o pungă de fructe, ci o întreagă reflecție despre responsabilitate, comunitate și simț civic.

Credem că rolul școlii — și al nostru, ca dascăli — nu este doar să formăm competențe, ci și conștiințe. *Să îi învățăm pe copii nu doar să rezolve exerciții, ci să trăiască în mod echilibrat, cu grijă față de lume și față de ei înșiși.* Această ieșire a fost o ocazie de a le reaminti că vacanța nu e o pauză de la educație, ci o altă formă de educație.

Unii poate ar spune că e o activitate mică. Dar noi știm — și copiii știu — că uneori, cele mai mari lecții se ascund în gesturi simple. Într-o sticlă adusă de acasă, într-o alegere sănătoasă, într-o decizie luată împreună. Am văzut cum fiecare dintre ei, dincolo de joacă, a început să înțeleagă că are putere. Că poate schimba ceva. Că poate face bine.

Într-o lume în care educația formală e adesea sufocată de proceduri și hârtii, aceste momente ne reamintesc de ce ne-am ales meseria. Și, mai ales, ce rămâne cu adevărat în sufletul unui copil: ceea ce a trăit cu sens, cu bucurie, cu libertate.

Vacanța le aparține copiilor. Dar educația aparține tuturor. Iar atunci când se întâlnesc, pot construi caractere.

Prof. Petruț Rizea

Școala Gimnazială „Sfântul Calinic de la Cernica”

Prof. Alexandru Rizea

Școala Gimnazială „Orizont”

Vacanța – experiență de învățare, aventură, prietenie

Vacanța reprezintă pentru copii momentul cel mai așteptat, o perioadă de pauză, de odihnă, de relaxare, prilej de activități plăcute, timp liber, joacă, tabere, călătorii, întâlniri cu prietenii.

Orele de limba română din ciclul primar de la finalul cursurilor abordează tema vacanței, pregătindu-i pe elevi pentru ceea ce urmează.

Astfel, la clasa a III-a s-a studiat textul „Vacanța unui ghiozdan” de Adina Popescu. Copiii au analizat acest cuvânt și au completat diverse fișe de lucru. În acest fel, tranziția către vacanță devine mai ușoară, așteptarea creează emoție, dorință de aventură.

Mulți dintre copii merg în tabere școlare, acestea fiind o experiență educativă și recreativă, care îi ajută să se dezvolte. Fiind departe de agitația orașului și de ecranele de tot felul, copiii au ocazia de a explora natura, de a învăța lucruri noi și de a-și dezvolta autonomia, abilitățile sociale.

Tabăra devine educație outdoor în zilele noastre, deoarece animatorii îi antrenează în multiple activități, jocuri, teme, ateliere, ceea ce creează diversitate, elimină monotonia, îi învață să respecte reguli, să comunice eficient, să colaboreze, să împartă.

Educația outdoor în tabără înseamnă învățare în aer liber, prin activități practice, jocuri și explorare a naturii. În locul lecțiilor în clasă, copiii învață prin experimentare directă:

- descoperă plante, animale și peisaje;
- participă la jocuri de echipă și provocări fizice;
- învață orientare, responsabilitate și spirit de colaborare.

Această formă de educație stimulează curiozitatea, autonomia și dezvoltarea personală, într-un mediu relaxat și prietenos. Tabăra devine astfel un loc de învățare viu și captivant.

O activitate de tip outdoor în tabără poate fi „Exploratori ai naturii”.

Obiectiv: Observarea elementelor din natură și dezvoltarea vocabularului și a curiozității științifice

- **Grup țintă:** Clasa a III-a
- **Durată:** 45–60 minute
- **Loc:** Pădure, grădină, parc, tabără
- **Materiale:**
 - Lupă
 - Fișe de observare (cu poze și spațiu de scris)
 - Creioane, clipboarduri
- **Desfășurare:**
 1. Copiii sunt împărțiți în grupe mici.
 2. Primesc fișe cu elemente de observat: frunze, insecte, scoarță de copac, pietre.
 3. Folosesc lupa și completează fișa: desen, denumire (dacă o știu), culoare, textură, miros
 4. La final, fiecare grup prezintă ce a descoperit.
- **Metode:** observare directă, discuție, cooperare
- **Evaluare:** Prezentare orală și completarea fișei
- **Fișă de observare – Exploratori ai naturii**

Nume și prenume elev:

Data:

Locul observației:

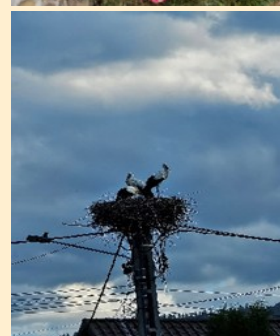
Instrucțiuni: Observă cu atenție elementele din natură și completează fișa.

Element observat	Culoare	Textură	Mișcare (da / nu)	Observații	Desen

Ce ți-a plăcut cel mai mult în această activitate?

Ce putem observa în natură ?

Cum arată o tabără în imagini?

În concluzie, tabăra, ca activitate outdoor, reprezintă mult mai mult decât un simplu timp de recreere. Este un spațiu viu de învățare experiențială, în care copiii își dezvoltă abilități sociale, spiritul de echipă, autonomia și respectul față de natură. Prin jocuri, explorări și activități educative în aer liber, tabăra contribuie la formarea unor copii mai încrezători, mai deschiși și mai conectați cu lumea din jur. Astfel, educația în afara clasei devine un sprijin valoros pentru dezvoltarea armonioasă a elevilor.

Prof. Camelia Andreescu
Școala Gimnazială Nr. 81

Educația outdoor în vacanță: Explorarea lumii prin ochii copilului

Implementarea abordării Reggio Emilia

Educația outdoor – spațiu viu pentru învățare

În vacanță, curtea grădiniței s-a transformat în atelier viu de învățare:

- **Pictură pe folie alimentară întinsă între copaci** – copiii au creat liber cu pensule, bureți și apă colorată, observând cum transparența și lumina se joacă printre culori. Această activitate a susținut coordonarea, expresivitatea și bucuria artistică.
- **Pictură cu apă și culori pe dale și lemn** – copiii au descoperit magia formelor efemere create de apă și culoare, antrenându-și simțurile și motricitatea, dar și răbdarea și creativitatea.
- **Joaca senzorială cu apă** – folosind obiecte naturale și recipiente transparente, copiii au explorat concepte precum topirea, flotația sau textura, într-un mod ludic și autentic.
- **Colțul „Citim sub copaci”** – un spațiu de lectură cu perne, salteluțe și baldachine, unde s-au citit povești sau s-au inventat unele noi, pornind de la obiecte găsite în natură (o frunză, o piatră, o umbră).
- **Ateliere de mișcare liberă** – cu trasee motrice improvizate din butuci, paleți, pietre și scânduri, copiii și-au dezvoltat abilitățile motrice și au învățat să colaboreze în jocuri de echilibru, sărituri, târâre sau urcat.
- **„Fapta bună crește ca o floare”** – atelier de plantare în care fiecare copil a îngrijit o plantă, discutând despre prietenie, responsabilitate și ajutor. Activitatea a fost însoțită de reflecții și desene pe tema valorilor umane.

În cadrul Grădiniței cu Program Prelungit Nr. 12 din Mediaș, una dintre primele unități din județul Sibiu selectate pentru a implementa abordarea Reggio Emilia, am demarat un demers pedagogic inovator, bazat pe valorizarea copilului ca ființă activă, creativă, capabilă de a construi cunoaștere în mod autentic, în relație cu mediul, cu ceilalți și cu sine. Abordarea Reggio Emilia este aplicată la **grupă**, iar activitățile outdoor desfășurate în vacanță au fost o continuare firească a acestei filozofii educaționale, punând accent pe explorare, curiozitate, învățare prin joc și interacțiune cu natura.

Imaginea copilului: ființă cu potențial nelimitat

Conform viziunii lui Loris Malaguzzi, fondatorul Reggio Emilia, copilul este o ființă completă, curioasă, stăpână a propriei învățări, capabilă să înțeleagă lumea în „o sută de feluri”. Acest mod de a privi copilul ne-a inspirat să oferim celor mai mici preșcolari contexte de învățare adaptate nevoilor și intereselor lor, fără să presupunem limite. Am pornit de la observația autentică și continuăm a fiecărui copil, cu scopul de a-i sprijini exprimarea, inițiativa și colaborarea.

Reggio Emilia în acțiune – principii fundamentale

- **Copilul în contextul său:** Fiecare copil aduce în grădiniță universul său unic: relațiile de acasă, emoțiile, experiențele. Am implicat părinții activ, încurajând dialogul continuu și activitățile comune, cum ar fi „Jurnalul exploratorului” (copilul notează/desenează acasă ce a descoperit în natură și discută la grădiniță).
- **Părintele – primul educator:** Am creat un parteneriat real cu părinții, care au participat la amenajarea spațiului exterior, au adus materiale naturale, au citit povești în aer liber și au susținut activitățile tematice, fiind parte activă în procesul educațional.
- **Educatorul – partener de învățare:** Ne-am asumat un rol de ghid blând, atent la interesele copiilor, fără a dicta, ci oferindu-le libertate de a alege, de a întreba, de a colabora. Am învățat împreună, zi de zi, într-un proces viu de reflecție și adaptare.
- **Spațiul – al treilea profesor:** Curtea grădiniței a fost reamenajată ca un „atelier deschis”: zone de explorare senzorială, mese joase, bibliotecă mobilă, colț de pictură și colțuri verzi. Acest spațiu a crescut odată cu ideile copiilor, fiind permanent reorganizat în funcție de activitate și interes.
- **Documentarea – motorul învățării:** Am fotografiat, notat și expus în clase și în curte proiectele în desfășurare, ideile copiilor, desenele lor, momente de învățare surprinse în imagini. Astfel, procesul a devenit vizibil pentru copii, părinți și educatori, iar învățarea a căpătat coerență și profunzime.

Reflecții finale

Prin activitățile outdoor din vacanță, abordarea Reggio Emilia s-a dovedit a fi o metodă vie, profund ancorată în realitatea copilului. Am observat cu bucurie cum copiii de 3, 4, 5 ani pot fi parteneri de învățare autentici, cum își exprimă liber ideile, își urmează curiozitatea și dezvoltă relații autentice cu colegii și adulții din jur.

Educația în aer liber, susținută de principiile Reggio Emilia, este nu doar o oportunitate pedagogică, ci și o nevoie firească a copilului de a învăța conectat la viață, la mediu, la comunitate. Iar când învățarea devine o aventură în care copilul este protagonist, magia copilăriei se împletește cu bucuria cunoașterii.

Prof. Adina Maria Păpară
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 12
Mediaș, Județul Sibiu

Educația outdoor în grădiniță

-exemple de bune practici-

Educația outdoor sau educația în aer liber are la bază învățarea prin explorarea directă a naturii și a mediului înconjurător. Acest tip de educație este foarte benefic pentru cei mici deoarece le este stimulată curiozitatea, creativitatea și imaginația, le este îmbunătățită sănătatea fizică, le sunt dezvoltate abilitățile sociale și spiritul de echipă, încurajând autonomia și responsabilitatea.

Educația outdoor reprezintă o modalitate optimă de a îmbina armonios distracția cu învățarea, într-un spațiu prietenos, diferit de cel tradițional (sala de grupă). Activitățile desfășurate în aer liber pot stimula cu succes curiozitatea, creativitatea, dar și învățarea experiențială.

În vacanțele școlare, pentru a-i face pe copii să nu se simtă incomod de faptul că nu își petrec zilele de vacanță alături de familie, am desfășurat activități distractive și recreative, menite să le ofere copiilor nenumărate ocazii de joacă și de explorare, dar și să le dezvolte spiritul de aventură, entuziasmul și voia bună. Copiii s-au simțit implicați și în siguranță, oferindu-le libertatea de a alege dintr-o multitudine de activități, utilizând un limbaj prietenos și aducând de fiecare dată elemente noi – surpriză – menite să le dezvolte imaginația celor mici.

Este foarte important ca noi, cadrele didactice, să fim prezente în jocul și joaca celor mici, deoarece, dacă noi suntem entuziasmate de ceea ce urmează să se întâmple, ei vor simți că ceva acolo este interesant și își vor dori să se implice și mai mult. Cadrul didactic are rolul de facilitator al acestor activități prin prisma faptului că îi ghidează pe cei mici, le creează un mediu sigur, prietenos și stimulat, încurajează inițiativa, participă activ, cu entuziasm și cu multă răbdare și identifică la fiecare pas oportunități educative noi.

De-a lungul timpului, am desfășurat numeroase activități outdoor, cele mai apreciate și îndrăgite de cei mici fiind activitățile sportive precum *cursa cu obstacole*, *cursa cu bureți* (transportând apa

dintr-un recipient în altul cu ajutorul unor bureți de vase), *jocurile cu apă*, activitățile artistico-plastice precum *pictura pe lemn sau pietre*, *pictura cu apă pe asfalt*, *desen cu creta pe asfalt*, *modelaj din lut sau plastilină*, activitățile de explorare a mediului precum *plimbările prin parcul din apropierea grădiniței*, *colecționarea de materiale din natură* precum frunze, pietre, flori, pentru realizarea unor proiecte creative, *observarea insectelor/plantelor cu lupa*, *plantarea unor semințe etc.*

Voi descrie în continuare câteva activități care pot fi desfășurate cu succes la grădiniță.

În cadrul unei **excursii organizate în Târgoviște**, copiii au aflat o mulțime de informații referitoare la animale (denumire, înfățișare, hrană, necesitatea protejării acestora și importanța acestora în viața oamenilor). Aceștia au adoptat o atitudine responsabilă față de animale, respectând întocmai regulamentul transmis de doamna educatoare ("nu hrănim animalele cu pâine sau biscuiți!", „nu deranjăm liniștea animalelor!", „mergem organizat ca să nu perturbăm activitatea îngrijitorilor!"). După vizita la **Grădina Zoologică**, copiii au avut ocazia să vadă cum arată o biserică veche și un turn din povești. Chiar dacă distracția copiilor a fost întreruptă de o ploaie torențială, copiii au demonstrat că știu să acționeze corect în caz de calamități naturale (nu au intrat în panică, ci au ascultat indicațiile educatoarei). Drumul parcurs a fost unul plăcut, iar copiii au avut ocazia să socializeze și să-și cunoască mai bine colegul de bancetă.

O altă ieșire în aer liber, în parcul Moghioroș din sectorul 6, le-a facilitat copiilor întâlnirea cu lumea plantelor. Chiar dacă pe parcursul întregii săptămâni, în cadrul activităților pe domenii experiențiale și pe centre de interes aceștia au avut ocazia să descopere foarte multe informații legate de plante, în ultima zi din săptămână, pentru consolidarea tuturor cunoștințelor, am decis împreună să facem o scurtă **vizită la serele din parcul Drumul Taberei**. Copiii au vizitat cele 7 sere și au observat o mulțime de plante și pomi. Aerul proaspăt și priveliștea minunată i-a ajutat pe cei mici să înțeleagă importanța plantelor în viața oamenilor, stimulându-i să fie atenți cu natura și cu nevoile acesteia.

O altă activitate care a adus mult zâmbet pe chipurile celor mici și multă dorință de implicare, a fost **vânătoarea de comori în natură**. Copiii au fost împărțiți pe echipe, fiecare echipă având câte un simbol care să îi diferențieze – eșarfe de diferite culori. Urmând harta comorilor, copiii au plecat entuziasmați în căutarea comorilor din natură, cu dorința de a finaliza primii această sarcină. Elementele naturii, spațiul liber, vremea prielnică, aerul curat și explorarea liberă, au fost elementele cheie, definitorii pentru succesul acestei activități.

Folosindu-ne de elementele din natură am desfășurat **activități de orientare și ghidare în drumeție**. „Ce facem în cazul în care ne rătăcim?”, „Care sunt elementele din natură care ne pot ghida pașii?” și „Cum putem ieși din situații provocatoare fără panică și stres?”, au fost câteva din întrebările care și-au găsit răspuns prin intermediul activităților de tip outdoor.

Nu au lipsit nici **activitățile de educație socială**, prin care copiii au învățat cum să ocrotească găzele, cum să îngrijească un animaluț rănit și cum să ajute păsărelele să supraviețuiască, oferindu-le hrană, apă și adăpost.

În cadrul activităților outdoor, copiii au avut ocazia să depășească spațiul grădiniței, făcând cunoștință cu obiectivele din proximitate: biserică, parc, școală, bibliotecă, librărie, florărie, piață etc.

Inspirați de versurile poeziei „**Învăț de la toate**”, scrisă de Traian Dorz, copiii au deslușit și experimentat fiecare îndemn al poeziei, creându-și propriile motto-uri.

Una din activitățile preferate a fost schimbul de experiență copii-părinți prin care aceștia le-au povestit copiilor despre copilăria lor și despre modalitățile de petrecere a timpului liber, în aer liber. Astfel, copiii au învățat și experimentat jocuri precum: „*Șotronul*”, „*Lapte gros*”, „*De-a v-ați ascunselea*”, „*Elasticul*”, „*1,2,3 la perete stai*”, „*Rațele și vânătorii*”, „*Alergata*”, „*Țările*”, „*Cât e ceasul împărate*”, „*Frunza*”, „*Coarda*” etc.

În concluzie, activitățile outdoor reprezintă mai mult decât o simplă invitație de ieșire la joacă în aer liber, oferindu-i copilului libertatea de a învăța prin descoperire, direct din mediul înconjurător și interacționând cu alți participanți.

Oferindu-le copiilor contexte variate de joc și joacă în aer liber, contribuim la dezvoltarea reală și echilibrată a acestora.

Prof. Gabriela Iasmina Stan
Grădinița Nr. 209

Educația outdoor în vacanță

„Există mai mult în tine decât crezi!” - Kurt Hahn

Educația outdoor se axează pe integrarea tuturor copiilor în societate și oferă grădiniței oportunitatea de a se apropia de viața cotidiană a celor ce învață.

Educația outdoor reprezintă o sursă de experiență de învățare în cadrul unui mediu liber, relaxant și stimulat, lipsit de presiunea celor patru pereți din sala de clasă, care poate oferi copiilor diverse provocări, cum ar fi schimbarea unor comportamente antisociale, crearea unei relații puternice între subiecți, bazată pe sprijin reciproc, pe îmbunătățirea sau întărirea relației respective ce conduce la creșterea participării active în cadrul actului educațional (Neagu, 2020).

Educația outdoor în perioada vacanței are un rol esențial în menținerea interesului copiilor pentru învățare, oferindu-le un cadru relaxat și stimulat, lipsit de presiunea structurilor formale. Activitățile desfășurate în aer liber contribuie la reducerea timpului petrecut în fața ecranelor, promovând jocul activ, interacțiunea socială și mișcarea fizică, toate acestea având un impact benefic asupra dezvoltării globale a copilului. De asemenea, contactul cu natura sprijină echilibrul emoțional, având un efect calmant și reducând nivelul de stres, în timp ce buna dispoziție este stimulată în mod natural de mediul înconjurător. Nu în ultimul rând, activitățile outdoor desfășurate împreună cu familia întăresc relațiile afective dintre copii și părinți, creând contexte de conectare autentică și învățare prin experiență comună (Erbakan, Little & Bilton, 2023).

Vacanța de vară oferă un cadru ideal pentru desfășurarea unor activități educative în aer liber, menite să stimuleze creativitatea, curiozitatea și dezvoltarea multisenzorială a copiilor preșcolari. Printre cele mai apreciate activități se numără jocurile cu apă, pictura în natură, realizată pe pietre, carton sau asfalt, plantarea de semințe sau flori, observarea insectelor cu lupe, jocuri sportive în aer liber, dansul în curtea grădiniței etc. Aceste activități contribuie semnificativ la dezvoltarea armonioasă a copilului, încurajând învățarea prin experiență și conexiunea cu lumea din jur.

Vacanța de vară este un prilej minunat pentru copii să se bucure de libertate, joacă și explorare. Totodată este și o oportunitate valoroasă pentru a continua învățarea într-un mod diferit, distractiv și profund conectat cu natura. Aici intervine educația outdoor, o aventură de vară pentru preșcolari.

Educația outdoor poate fi integrată atât în cadrul educației formale, cât și nonformale, având ca scop evidențierea efectelor procesului instructiv-educativ, provocarea actuală fiind aceea de a augmenta cele două forme, în special pentru că cele două implicate conduc la o calitate mult mai bună a sistemului educativ, contribuie la producerea unor avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei varietăți de discipline și mai ales se focusează în egală măsură, în ceea ce privește actul educațional pe cei care îl implementează, precum cadrele didactice și pe cei care fac obiectul învățării, precum elevii (Neagu, 2020).

Considerăm că acest tip de educație se adresează tuturor copiilor, fiind axat pe dezvoltarea abilităților sociale și personale, cum ar fi spiritul de cooperare, îmbunătățirea relației dintre copii, dezvoltarea abilităților de organizare, coordonare, pe oferirea unui cadru de învățare stimulat, pe crearea și oferirea unui mediu relaxant și motivant.

Ca profesori pentru educație timpurie, integrăm în mod frecvent activitățile outdoor în rutina zilnică a copiilor. În cadrul grupei mari pe care o coordonăm, printre cele mai îndrăgite activități, se numără jocurile cu apă, în curtea grădiniței; plantarea de flori; dansul în curtea grădiniței, excursii educative etc.

Astfel, prin intermediul programului „*Grădinița de vacanță*”, am integrat în mod sistematic activități outdoor în desfășurarea zilnică a activităților educative din grupa pe care o coordonăm.

Aceste activități au fost concepute cu scopul de a valorifica potențialul educativ al mediului exterior, contribuind la dezvoltarea armonioasă a copiilor sub aspect fizic, cognitiv, emoțional și social. Prin jocuri, explorări și activități practice desfășurate în aer liber, copiii au avut oportunitatea de a-și consolida cunoștințele, de a-și exersa abilitățile motrice și de a învăța într-un mod activ, atractiv și experiențial.

Activitate: Joc senzorial cu apă

Activitatea a avut loc în curtea grădiniței, într-o zi călduroasă de vară. Copiii au fost invitați să participe la un joc interactiv: o „bătăie prietenoasă cu apă”, folosind pompe sau pistoale cu apă. Spațiul a fost organizat pe zone, iar regulile de siguranță au fost stabilite și explicate înainte de începerea jocului. Scopul acestei activități a fost dezvoltarea motricității, stimularea senzorială, încurajarea cooperării între copii și explorarea prin joc a unor fenomene din natură (aer, apă).

Activitate: Joacă la piscină

Activitatea s-a desfășurat în curtea grădiniței, unde au fost amplasate mai multe piscine gonflabile, de dimensiuni diferite, adaptate vârstei copiilor. Copiii au participat la joacă liberă și la „stropitul prietenos” în echipe. Cadrele didactice au supravegheat activitatea și au încurajat cooperarea, comunicarea și respectarea regulilor de siguranță. Muzica ambientală și atmosfera relaxată au transformat momentul într-o experiență recreativă, dar și educativă. Scopul activității a fost stimularea dezvoltării senzoriale și motrice, încurajarea cooperării și a jocului social, reglarea emoțională prin contactul cu apa și promovarea bucuriei de a învăța prin joc activ în aer liber.

Activitate: Excursie educativă la Casa Experimentelor

Activitatea s-a desfășurat sub forma unei excursii de o zi la *Casa Experimentelor* – un centru științific interactiv destinat copiilor. Preșcolarii au avut ocazia să exploreze, prin joc și manipulare directă, o mulțime de instalații experimentale legate de fenomene din fizică, lumină, sunet, electricitate sau echilibru. Copiii au fost încurajați să atingă, să testeze și să descopere „de ce” și „cum” funcționează anumite lucruri. Activitatea a fost organizată în grupuri mici, sub supravegherea cadrelor didactice și ghizilor specializați, într-un mediu sigur, prietenos și stimulant din punct de vedere cognitiv. Scopul activității: stimularea curiozității științifice, dezvoltarea gândirii logice și a capacității de observație, învățarea prin descoperire activă și familiarizarea timpurie cu concepte STEM într-un mod accesibil și atractiv.

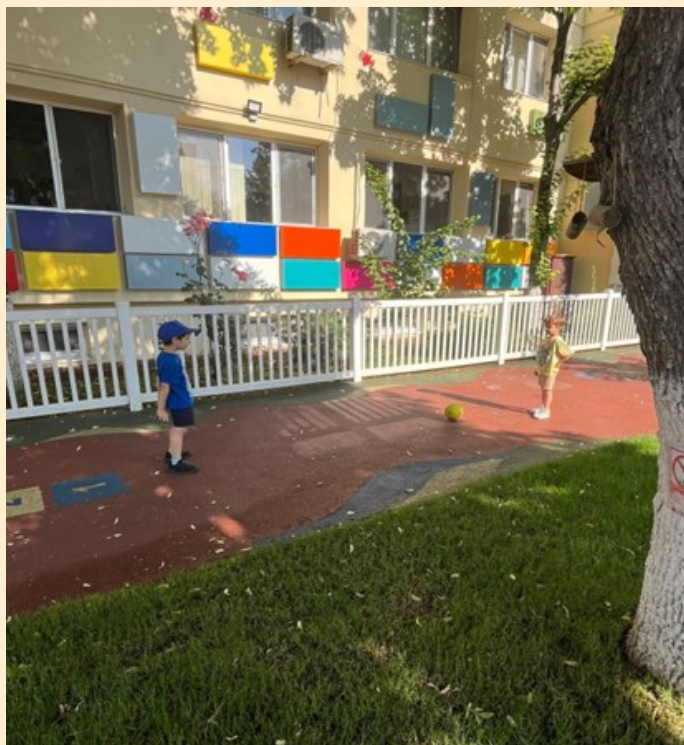
Așadar, mai mult decât o alternativă la spațiul din interior, educația outdoor devine un instrument pedagogic esențial în susținerea unei învățări echilibrate, adaptate nevoilor copilului de astăzi. Integrarea constantă a acestor activități în rutina grădiniței contribuie la formarea unui copil curios, activ, conectat cu natura și pregătit pentru provocările lumii în care crește.

BIBLIOGRAFIE

- Erbakan, M. M., Little, H. & Bilton, H. (2023). Children's Experiences Outdoors: Education and Community Contexts. *Journal of Childhood, Education & Society*.
- Motto: Kurt Hahn, 1941.
- Neagu, M. (2020). Educația outdoor, metodă de stimulare a creativității elevilor. În *Calitate în educație-imperativ al societății contemporane* (Vol. 2, pp. 56-61).

Prof. Cătălina Miculescu; Prof. Ioana Stroe
Grădinița Nr. 122

Desfășurarea activităților outdoor în educația timpurie

Atelier Didactic—CCD București

În perioada octombrie 2024 – iunie 2025 am desfășurat o serie de activități outdoor menite să sprijine dezvoltarea armonioasă a preșcolarilor grupei mijlocii, punând accent pe explorare, mișcare și învățare activă în aer liber. Am integrat aceste activități în programul zilnic, conștientă fiind de nevoia tot mai mare de a contrabalansa timpul petrecut în spații închise sau în fața ecranelor.

Una dintre activitățile preferate ale copiilor a fost jocul cu mingea, desfășurat în curtea grădiniței, o activitate ce se poate realiza pe tot parcursul anului școlar, astfel, am organizat sesiuni în care copiii, în perechi sau în grupuri mici, au exersat aruncarea și prinderea mingii, alergarea și coordonarea în cadrul unor jocuri structurate. Aceste momente au contribuit la dezvoltarea motricității grosiere, a echilibrului și au consolidat spiritul de echipă. Spațiul exterior viu colorat și sigur a favorizat implicarea activă și buna dispoziție a tuturor participanților.

În luna octombrie, am propus o activitate de explorare a naturii, folosind lupe pentru a observa detalii ale frunzelor, florilor, insectelor și solului din curte, tema săptămânii fiind „Toamna în natură”, această activitate outdoor a reprezentat un mod sigur prin care copiii au asimilat cunoștințe legate de tema propusă. Copiii au fost extrem de curioși și au formulat întrebări legate de ceea ce descopereau. Această activitate a avut un impact deosebit în stimularea atenției, a gândirii investigative și a relației lor afective cu mediul înconjurător.

În luna decembrie, am organizat o vizită educațională la o herghelie din apropierea orașului, „Imperiul cailor”, unde copiii au interacționat cu caii și au învățat despre nevoile acestora. Experiența a fost emoționantă și formativă: cei mici au fost fascinați de animale, au aflat detalii despre îngrijirea lor și au înțeles importanța respectului și responsabilității față de viețuitoare. Pentru mulți dintre ei a fost primul contact direct cu un animal de talie mare, ceea ce le-a oferit prilejul să-și depășească unele temeri și să-și întărească încrederea în sine.

O altă activitate cu impact a fost grădinaritul, activitate outdoor desfășurată pe parcursul lunii martie pentru care am amenajat împreună cu copiii jardiniere în curtea grădiniței, în care am plantat arpagic, semințe de salată și ridichii. Împreună am udat zilnic plantele și am urmărit evoluția lor. Această activitate a fost o ocazie minunată de a învăța despre ciclul de viață al plantelor, răbdare, responsabilitate și importanța grijii față de natură.

După ce legumele au crescut suficient, am încheiat ciclul activității printr-un atelier practice-gospodăresc de preparare a unei salate. Copiii au recunoscut legumele, le-au spălat și, cu ajutorul meu, le-au tăiat și au amestecat ingredientele pentru a crea salata. Am discutat despre importanța unei alimentații sănătoase, despre igienă și despre munca în echipă. Bucuria a fost cu atât mai mare cu cât au gustat din preparatul realizat cu propriile mâini, folosind roadele muncii lor.

Toate aceste activități au fost desfășurate în cadrul Grădiniței Nr. 122, sector 1, București, în perioada octombrie 2024 – iunie 2025, și au avut un impact vizibil asupra dezvoltării copiilor. Am observat o creștere a motivației, a implicării active și a curiozității lor. Activitățile outdoor le-au oferit contexte autentice de învățare, combinând mișcarea cu explorarea și lucrul practic.

Consider că educația în aer liber este esențială în formarea copiilor. Nu este doar un supliment recreativ, ci o modalitate valoroasă de a-i sprijini în procesul lor natural de învățare. Ca profesor pentru educație timpurie, văd în aceste experiențe o punte între teorie și viața reală, iar satisfacția și entuziasmul copiilor sunt cele mai clare dovezi că merită să investim timp și resurse în astfel de activități.

Prof. Maria-Magdalena Olaru-Nica
Grădinița Nr. 122

„Farm Business”

– o aventură educațională în lumea fermei –

În anul școlar 2024–2025, preșcolarii grupei mijlocii B de la Grădinița cu program prelungit „Castelul Fermecat” din Craiova au fost parte activă într-un proiect eTwinning remarcabil, intitulat **„Farm Business”**. Această inițiativă educațională a reunit 245 de elevi și 21 de cadre didactice din șase țări – Grecia (fondatorul proiectului, cu nouă unități școlare), Lituania, Bulgaria, Iordania, Slovenia și România – într-un demers comun de învățare prin joacă, cooperare și descoperire.

NTENTH ΘΕΟΔΩΡΑ - fondatorul proiectului (Grecia) și Bozena Sergevic-co-fondator (Lituania) au coordonat activitățile proiectului care a avut ca scop explorarea lumii fermelor, a animalelor domestice, a produselor agricole și a muncii fermierului, prin metode atractive și interactive, adaptate vârstei copiilor. Prin intermediul personajului central, **Mr. John**, un fermier prietenos și iubitor de natură, copiii au fost provocați în fiecare lună să participe la activități educative și creative care le-au stimulat imaginația, curiozitatea și abilitățile de comunicare.

Povestea fermierului Mr. John a devenit un fir narativ captivant pentru micii participanți: „Pe un deal frumos, plin de soare și flori, trăiește Mr. John, un fermier vesel care are grijă de o fermă mare, cu multe animale și plante. Mr. John iubește natura și... copiii!”. Acesta le-a transmis lunar câte o „misiune” specială, prin care copiii au învățat să cultive plante, să cunoască animalele de la fermă, să prepare rețete sănătoase și chiar să creeze povești.

Activitățile proiectului s-au desfășurat în perioada **octombrie 2024 – mai 2025** și au inclus **zece acțiuni transcurriculare și experiențiale**, gândite pentru a stimula învățarea activă, responsabilitatea ecologică, cooperarea internațională și exprimarea artistică. Prin implicare activă și colaborare, copiii români au urmărit activitățile colegilor din alte țări, au descoperit asemănări și diferențe între fermele create, au interacționat cu „ajutorii lui Mr. John” și au transmis mesaje simple în limba engleză, precum: „Hello from Romania!”, „This is our chicken!”, „We planted beans too!”, „I love the cow from Greece!”, „We love Chicken dance!”

Un aspect important al proiectului a fost colaborarea eficientă între cadrele didactice din țările participante. Prin întâlniri online, schimb de materiale (fișe, planșe, idei de jocuri), comunicare constantă prin e-mail și grupuri de Messenger, profesorii au reușit să creeze un spațiu educațional comun, sigur și valoros, unde fiecare idee a fost împărtășită și valorificată.

Pentru a susține învățarea digitală și exprimarea creativă, proiectul a integrat cu succes **instrumente Web 2.0** adaptate nivelului preșcolar:

- **Padlet** – pentru panouri colaborative interactive;
- **TwinSpace** – platforma oficială eTwinning pentru publicarea și gestionarea activităților;
- **Quiver** – aplicație de realitate augmentată care a adus desenele copiilor la viață în 3D; Prin această activitate inovatoare, preșcolarii au explorat **ciclul de viață al puiului de găină**, observând cum oul se transformă în pui și apoi în găină adultă, într-un mod vizual, interactiv și fascinant pentru vârsta lor;
- **Puzzle** – pentru dezvoltarea gândirii logice și lucrului în echipă;
- **Storyjumper** – pentru crearea și publicarea cărților digitale personalizate.

În final, toate activitățile și eforturile comune s-au concretizat în **produse educaționale comune** ce reflectă munca, creativitatea și învățarea dobândită de-a lungul proiectului:

1. „Mr. John's Farm Puzzle”;
2. Manuale despre găini, păsări, grădinărit și alimentație sănătoasă;
3. Rețete de mic dejun sănătos cu iaurt;
4. Carte cu povești de la fermă;
5. Ghid pentru viitorii fermieri;
6. Un videoclip cu instrucțiuni simple pentru realizarea unei păpuși.

Participarea preșcolarilor la proiectul eTwinning „**Farm Business**” a adus multiple beneficii educaționale, sociale și personale, adaptate nevoilor lor de învățare și dezvoltare:

1. **Învățare prin joc și experiență** -Copiii au învățat despre natură, animale, alimente și meseria de fermier într-un mod practic, jucăuș și adaptat vârstei, ceea ce a contribuit la înțelegerea ușoară și plăcută a noilor cunoștințe.

2.Stimularea curiozității și a gândirii logice -Prin activități interactive, precum puzzle-uri, realitate augmentată și observarea ciclului de viață al puiului, copiii au descoperit concepte noi și au făcut legături între observațiile proprii și informațiile primite.

3.Dezvoltarea limbajului și comunicării - Folosind expresii simple în limba engleză, preșcolarii și-au îmbogățit vocabularul și și-au exersat exprimarea în contexte reale de comunicare, contribuind astfel la dezvoltarea timpurie a competențelor lingvistice.

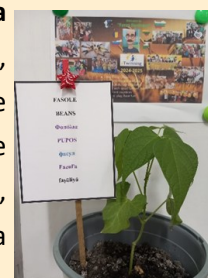
4.Colaborare și empatie -Văzând activitățile colegilor din alte țări și realizând sarcini comune, copiii au învățat ce înseamnă cooperarea, acceptarea diferențelor și ajutorul reciproc – valori esențiale pentru dezvoltarea socială și emoțională.

5.Creativitate și exprimare personală -Desenul, dansul, poveștile create, cartea digitală și activitățile digitale le-au permis copiilor să își exprime ideile, emoțiile și imaginația într-un mod autentic și apreciat de întreaga comunitate educațională.

6.Familiarizarea cu tehnologia -Integrarea aplicațiilor digitale (Quiver, Storyjumper, Padlet etc.) în activitățile zilnice i-a ajutat pe copii să se apropie de tehnologie într-un mod constructiv, interactiv și sigur, sub îndrumarea cadrelor didactice.

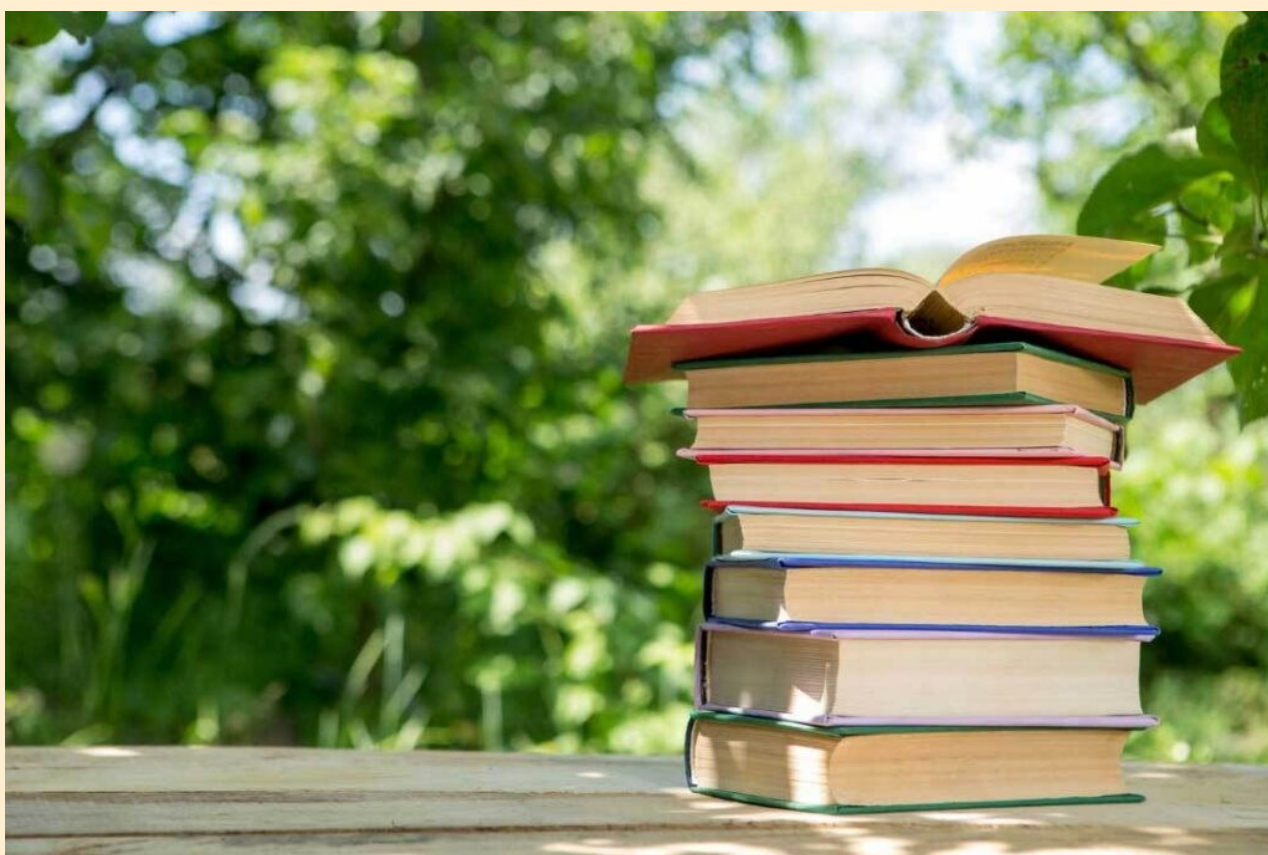
„**Farm Business**” a fost mai mult decât un proiect – a fost o **călătorie educațională internațională** care a deschis orizonturi, a dezvoltat competențe și a creat legături emoționale și educative între copii, profesori și culturi diferite. Prin joacă, cooperare și tehnologie, preșcolarii au învățat să prețuiască natura, munca și prietenia. Iar [Mr. John](#), fermierul prietenos, va rămâne mult timp în inimile micilor „fermieri” din Craiova.

Activitățile proiectului se găsesc pe pagina acestuia pe platforma ESSEP <https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/projects/farm-business/twinspace>

Vânătoarea de lectură în vacanță

Atelier Didactic—CCD București

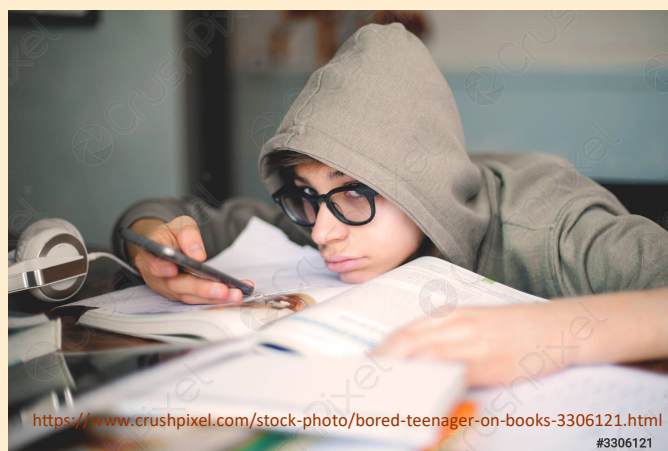
Canonul sub lupă: între respingere adolescentină și resemnificare didactică

Poetul nu exprimă ceea ce vede, ci ceea ce simte că se ascunde dincolo de văzut.” (Lucian Blaga)

Ultimii ani ai învățământului românesc au reprezentat o reală provocare pentru profesorii de *Limba și literatura română* puși în fața generațiilor de adolescenți care au manifestat dezinteres pentru lectură, în special pentru lecturile propuse de programa de *Limba și literatura română*. Posibilele cauze ale unei asemenea înstrăinări sunt legate de avalanșa de elemente de distragere, precum *mirajul ecranelor care le-au invadat existența, lipsa timpului sau a dispoziției, un spirit de frondă specific, explicabil prin particularitățile vârstei, lipsa de motivație intrinsecă și extrinsecă și chiar respingerea ideii de obligativitate*. Astfel, ori de câte ori am încercat să aflăm care este motivul pentru care adolescenții s-au îndepărtat de literatura prevăzută de programa disciplinei, am simțit în răspunsurile lor o satisfacție aproape ostentativă în respingerea lecturilor resimțite ca obligatorii, dificile sau desuete, afirmând totuși că ei *citesc ceea ce le place*. Nu de puține ori, am întâlnit pe băncile elevilor de liceu numeroase cărți de literatură de consum, aflate la modă, afișate adesea într-o manieră demonstrativă. Deseori, profesorul a fost nevoit să identifice acele elemente care constituie o barieră între adolescent și textele canonice ale literaturii române, apelând la exerciții de înțelegere a textului prin explicarea limbajului, lectura interactivă de tip puzzle, problematizarea unor aspecte ale operelor care reflectă realități contemporane tinerilor, metode care să suscite interesul acestora și să valorifice potențialul fiecărui adolescent. Oarecum, apropierea elevilor de textul narativ devine posibilă prin multiple eforturi metodico-științifice, artificii de *popularizare* firești în contextul în care aceștia manifestă oricum un interes sporit pentru narativitate și pentru oportunitățile care se creează prin metode flexibile și creative.

Întâlnirea adolescentului cu textul liric rămâne, totuși, adevărata provocare, cauzată de faptul că studiul poeziei se realizează adesea prin fragmente

izolate de contextul lor de apariție, *mostre* sterile, în afara circumstanțelor care le-au generat și fără a surprinde evoluția diacronică a genului. În plus, din generație în generație, tinerii preiau și perpetuează preconcepții despre anumite poezii, poeți sau aspecte biografice ale acestora.

Prin urmare, nu e deloc de mirare că pe băncile elevilor nu se mai regăsește niciun volum de poezie și că a dispărut, aproape complet, fenomenul odinioară răspândit al poezilor de liceu. Obiecțiile aproape acuzatoare ale elevilor, precum „Dar, doamna, chiar credeți că asta a vrut să spună poetul?”, sau criticile aduse unor aspecte din viața poezilor, privite prin filtrul unei exigențe excesive, devin momente-cheie în care profesorul fie reușește să câștige încrederea lor, fie riscă să piardă complet terenul. De regulă, în astfel de situații, încerc să îi determin pe elevii mei să conștientizeze că opera literară, indiferent de intenția creatorului său, ne aparține și, în calitatea noastră de receptori, nu suntem datori să facem un act de divinație, ci să contribuim prin interacțiunea cu textul, la îmbogățirea semnificațiilor acesteia. Totodată, caut să delimitez clar acele aspecte din biografia autorului care pot constitui un material substanțial pentru senzațional și cele esențiale înțelegerii mesajului operelor acestora.

Totuși, între textele poetice propuse de manualele de Limba și literatura română de liceu, există unul care ridică frecvent dificultăți de receptare: *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii* de Lucian Blaga. Astfel, în timp ce celelalte poezii propuse în programa de liceu spre studiu atrag prin problematică, tematica erotică cu care se identifică tinerii la vârsta adolescenței și prin vagi scenarii narative, poate ancorări în contingent care mijlocesc înțelegerea mesajului poetic, creația blagiană provoacă dificultăți de înțelegere, explicabile deopotrivă prin formația sa filogermană și prin aceea de filosof. În ceea ce privește influența culturii germane, aceasta este firească în cazul unui fiu de preot născut în Lancrămul transilvănean, fiind percepută mai degrabă ca un factor catalizator al specificului național, spre deosebire de cultura franceză, considerată adesea ca având un efect de anihilare asupra identității românești.

În abordarea poeziei lui Lucian Blaga s-a impus ca o necesitate axiomatică raportarea, fie și numai sumară, la sistemul filosofic al poetului pentru înțelegerea pertinentă a mesajului textului poetic. Gândirea sa fiind unitară, este firesc să se întâmple așa. De altfel, Blaga însuși atrăgea atenția că o valoare poetică nu se poate constitui fără contribuția reflexivității, bun al filosofiei, că nu e suficientă doar sensibilitatea: „Dacă lirica sinceră, directă și pasională ar fi adevărata poezie, atunci mugetul cerbilor, în anumite ceasuri ale toamnei, ar face de prisos toate antologiile.” (*Lirica hormonală*, în vol. *Discobolul*). Ceea ce poate fi de-a dreptul considerată o îndrăzneală didactică este propunerea acestui text la clasa a X-a de liceu, știut fiind faptul că filosofia este o disciplină care se studiază abia în clasa a XII-a.

În procesul de familiarizare a elevilor cu poezia lui Lucian Blaga, se impune necesitatea sprijinirii lor în înțelegerea a două direcții esențiale: pe de o parte, influența culturii germane asupra formării spiritului său artistic și asupra viziunii sale asupra lumii; pe de altă parte, importanța filosofiei ca fundament al creației sale poetice, fără care mesajul liric riscă să fie perceput superficial sau fragmentar.

În primul rând, contactul lui Lucian Blaga cu spiritul cultural german a exercitat o influență

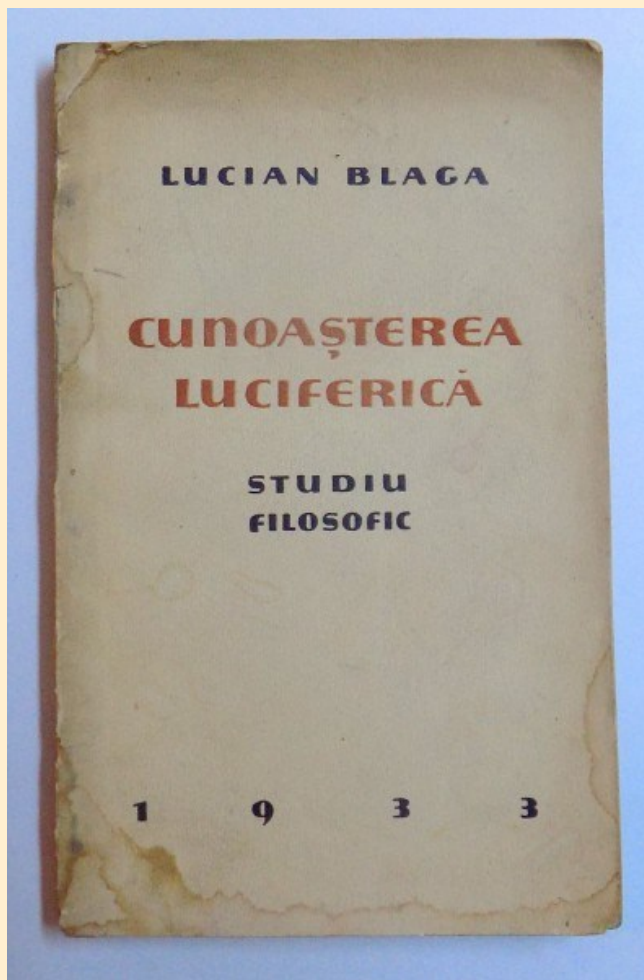
definitorie asupra operei sale poetice. Astfel, versul liber tipografic al lui Arno Holz fundamentează preferința poetului pentru ingambament ca procedeu de versificație. Totodată, expresionismul – vizibil în exacerbaria eului creator și în opoziția sa față de „ceilalți”, marcat încă din titlul poeziei – modelează o viziune artistică dominată de intensitate și interiorizare. Sobrietatea discursului, eliberat de excesele figurativului, și apelul constant la mit ca generator de metafore revelatorii completează tabloul influențelor germanice în lirica blagiană, conturând o poezie de profunzime filosofică și de expresivitate esențializată.

Ovid S. Crohmălniceanu, în studiul *Poezia sentimentului cosmic și a fiorului metafizic*, din volumul *Literatura română între cele două războaie mondiale* (în care prezintă și opera lui L. Blaga) găsește explicația socială a sistemului filosofic al lui Blaga în instabilitatea generată de război, de grozăviile acestuia, care s-au răfrânt asupra concepțiilor filosofice, determinând un puternic curent iraționalist, însoțit de o neîncredere în valorile civilizației. Aceeași cauză poate fi pusă și la originea celor două direcții care au marcat arta epocii interbelice: expresionismul și mișcările de avangardă (dadaismul, suprarealismul). Această reacție negativă față de valorile civilizației se manifestă și în gândirea lui Blaga.

În al doilea rând, raportarea la filosofia blagiană impune două observații esențiale, și anume: filosofia și poezia sa prezintă asemănări fundamentale, dar nu se suprapun, iar conceptele filosofice sunt formulate ulterior publicării în 1919 a poeziei în fruntea volumului de debut *Poemele luminii*. În continuare, este recomandabilă o prezentare a conceptelor filosofice: *cunoaștere paradiziacă*, *cunoaștere luciferică*, *mister*, *Marele Anonim*. În demersul meu didactic de familiarizare cu aceste concepte filosofice blagiene, pornesc de la observația potrivit căreia, pentru Lucian Blaga, orice obiect are două laturi: 1. *fanic*, adică ceea ce se arată și 2. *criptic*, ceea ce se ascunde. Atitudinea față de fanic, de mister, generează două tipuri de cunoaștere: cunoașterea *paradiziacă* și cunoașterea *luciferică*. („-” cunoaștere-reduce misterul; „0” cunoaștere-deschide misterul și îl păstrează ca atare; „+” cunoaștere-distruge misterul). Metaforic, *cunoașterea paradiziacă* se referă la darul cu care a fost înzestrat Adam în paradis: să dea nume lucrurilor și vietăților, pentru a le recunoaște și clasifica.

Cunoașterea paradiziacă reduce numeric „misterele”, anulând o parte din ele, întemeind existența umană pe coordonatele civilizației (în accepția lui Blaga a termenului). *Cunoașterea luciferică* amintește, simbolic, de episodul biblic, în care șarpele îl îndeamnă pe om să guste din pomul cunoașterii, făgăduindu-i condiția divină. Menirea cunoașterii luciferice este opusă aceleia paradisiace; ea urmărește „deschiderea” și „variarea” calitativă a misterelor. Promisiunea revelării adevărului suprem, de sorginte luciferică, se poate interpreta și ca blestem : omul are această însușire „blestată” care îngăduie nu suprema revelație, ci mărirea tainelor. L. Blaga valorifică în spirit filosofic această imagine, dându-i valențele unei forme de cunoaștere originale: mintea umană este înzestrată cu capacitatea de a potența misterele, fapt care determină intrarea într-o zonă a „minus-cunoașterii” - formulă care trebuie înțeleasă aproape ad litteram, cealaltă cunoaștere, pe care se bazează conceptul de progres, având semnul *plus*. *Marele Anonim* este o ipostază simbolică a unei forțe supreme și necunoscute, o entitate anonimă care guvernează misterul existenței. În filosofia lui Blaga, *Marele Anonim* este sursa limitării cunoașterii umane: el interzice accesul deplin la adevărurile ultime pentru a proteja misterul adânc al lumii.

Nu în ultimul rând, înainte de a purcede la demersul didactic firesc al decriptării mesajului prin abordarea fiecărui element de structură și compoziție, acordând o atenție sporită opozițiilor/ antitezelor care permit echivalări cu acele concepte filosofice prezentate (eu-lumina mea-cunoaștere luciferică, poetică, intuitivă, iubitoare vs. alții-lumina altora-cunoaștere paradiziacă, logică, rațională; lumină, cunoaștere vs. întuneric, mister; *Marele Anonim*-vraja nepătrunsului ascuns; valorile simbolice ale metaforelor plasticizante din enumerarea elementelor alcătuitoare ale corolei : flori, ochi, buze, morminte, metafora corolei din titlul și incipitul poeziei; rolul conjuncțiilor în, și, dar, căci etc), pentru a realiza acel *captatio benevolentiae* al oricărei secvențe didactice și pentru a răspunde nevoii de narațiune, le-am scris elevilor mei un *storytelling* al textului blagian:

Eu și Universul

A fost odată un gând care locuia în Misteria, pe o floare de gheață perfectă, inimaginabil de frumoasă, cu o corolă care purta toate energiile cerului, scăldată într-o mare de lumină incandescentă. Alături de acest gând, Sophos, locuia Marele Anonim, un inocent care tănuia o altă floare cu petalele viu colorate, reunite într-o horă, care-și șopteau ritualic cuvintele eros, rostire, viață, moarte, mit și se îngâneau magic într-o armonie hipnotizantă. Era comoara mai de preț a Marelui Anonim și o apăra cu orice chip.

Sophos era tare curios și dornic să afle cât mai multe, să iscodească esențele lumii, să foreze în adâncurile care hrăneau floarea de gheață. Astfel, într-o zi, merse la Scire, stăpânul florii gheață și ceru acces la cunoaștere. Timid, el întrebă:

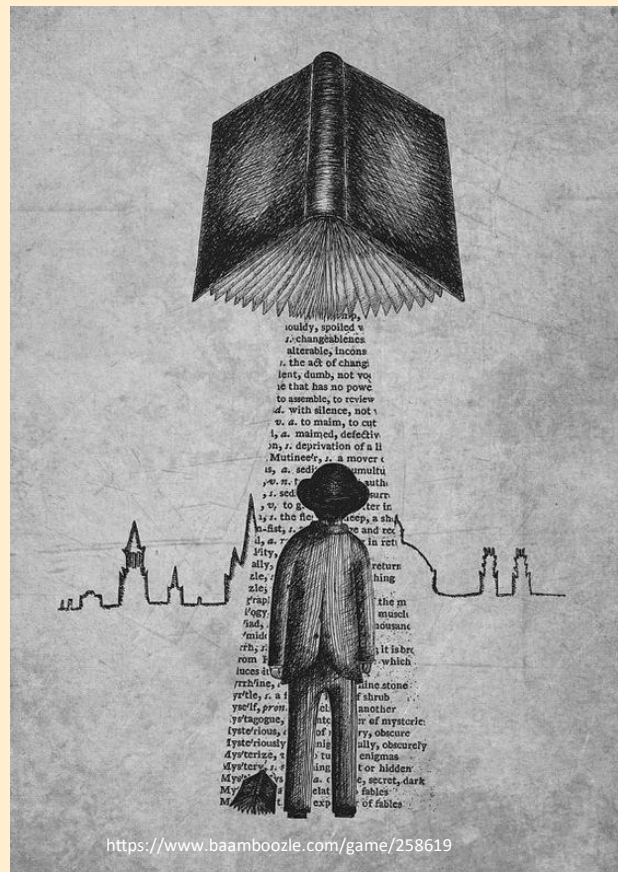
Scire, Sfânt stăpân, ce este iubirea?

Scire, surprins, îl lăsa să afle cât de multe putea să priceapă, privindu-l cu îngăduință și compasiune. Încurajat de atitudinea blajină a stăpânului, Sophos vru să afle și despre cuvânt, povești și mituri. Iar Scire îi spuse din nou cât putea el să înțeleagă încă de la Turnul Babel.

Deodată, Sopho auzi un zgomot teribil ca și cum ceva s-ar fi prăbușit, era una dintre petalele florii de gheață. Atunci, el își dori să se oprească să mai întrebe, dar nu putu, fiind copleșit de dorința de a ști. Se luptă cu toată forța, dar nu se putu opri până la ultima petală.

Rămas sub lumina lunii, Marele Anonim, surprins de această imagine apocaliptică a lumii din care Sophos singur rămăsese, își proteja în întineric floarea tainică, care, deși lumina din ce în ce mai tare, nu reușea să destrame acea beznă și repeta ca într-o incantație de care se pătrundea Universul întreg: căci eu iubesc/ și flori, și ochi, și buze, și morminte.

(Poveste despre Eu nu strivesc corola de minuni a lumii de Lucian Blaga pentru a ilustra diferența dintre cunoașterea luciferică și cea paradisiacă, despre atitudinea poetului față de mister, clasa a XII-a, Poezia modernă interbelică)

În contextul provocărilor contemporane privind receptarea literaturii, abordarea didactică trebuie să fie una flexibilă, creativă și fundamentată pe o cunoaștere profundă a specificului fiecărui text și a publicului căruia i se adresează. Studiul operei lui Lucian Blaga exemplifică necesitatea unei duble deschideri: către orizontul filosofic al creației și către universul de sensibilitate al elevilor. Doar astfel literatura canonică își poate păstra actualitatea, devenind un spațiu viu al dialogului dintre trecut și prezent, dintre misterul textului și setea de sens a noilor generații.

prof. Maria Gabriela Bulgăreanu
Liceul Teoretic „Constantin Brâncoveanu”

Importanța utilizării resurselor digitale în procesul educațional la Limba Română

În contextul transformărilor urgentate de tehnologie în toate domeniile socialului, ecosistemul educațional nu a rămas un domeniu izolat și imun la aceste schimbări; s-a dovedit chiar sensibil și provocările din ultimii cinci ani au impus reconsiderarea metodele și a instrumentelor de lucru necesare procesului de predare-învățare-evaluare, indiferent de locul desfășurării activității. În acest climat, resursele digitale, de la platforme educaționale online, software educațional, instrumente colaborative, conținut multimedia la tehnologii interactive, au devenit componente esențiale în procesul de predare-învățare. Integrarea acestora în educație promite nu doar eficientizarea procesului instructiv-educativ, ci și personalizarea învățării, accesibilizarea cunoștințelor și dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor.

Beneficiile utilizării resurselor educaționale digitale au fost intens dezbătute și, în cadrul sesiunilor online de formare a cadrelor didactice, prin webminarii, cursuri, schimburi de experiență, s-a evidențiat nevoia reconsiderării modului de realizare a orelor; personal, în cadrul orelor de Limba și literatura română – nivel liceal – am intenționat să apropiez elevii de conținuturile de literatură ca aceștia să poată să internalizeze mesajul textului literar și să depășească obstacole mentale primare precum distanța temporală și emoțională față de universul ficțional. Astfel, am profitat de resursele digitale în predarea textelor canonice, deoarece acestea facilitează și trecerea de la un model tradițional de învățare, centrat pe profesor, la un model constructivist, în care elevul este activ implicat în procesul de învățare. Platformele colaborative (precum Google Classroom, Padlet sau Microsoft Teams) promovează lucrul în echipă, schimbul de idei și co-crearea de conținut. În același timp, aplicațiile educaționale interactive (de exemplu, Kahoot!, Quizlet sau Edmodo) transformă procesul de evaluare într-o activitate atractivă, gamificată, care stimulează învățarea prin joc.

În anul școlar 2024-2025, două activități au determinat crearea unor materiale educaționale realizate de elevi în urma activității în grupe. Una dintre activități a avut ca obiectiv principal cunoașterea traseului pe care îl parcurge Vitoria Lipan din romanul „Baltagul” de Mihail Sadoveanu, deoarece elevii clasei a XI-a aveau dificultăți în înțelegerea contextului socio-cultural (de exemplu, începutul modernizării cu apariția telefonului și a trenului), iar aceste dificultăți au creat prilejul unei activități de geografie literară cu punți interdisciplinare. Grupa a fost formată din 3 eleve care au ilustrat inițial grafic traseul protagonistei:

Ulterior, în urma discuțiilor cu profesorul și a consultării intercolegiale, echipa a demarat procesul transformării hărții din imagine într-un material mai creativ și mai dinamic, interactiv care să îi atragă și pe elevii de vârstă lor. Ideile despre design-ul materialului au surprins: dinamismul imaginii, elementul de divertiment, reprezentarea grafică, acuratețea informației.

Filmul de 4 minute și 10 secunde a fost realizat cu *Animaker* și prezintă un avatar cu o voce feminină amuzantă care relatează cele mai importante evenimente ale firului narativ; toate aceste informații sunt transmise atât audio, cât și grafic. Partea de imagine a filmului este alcătuită cu poze vechi ale locurilor, capturi din ecranizarea romanului și imagini din arhiva personală a elevilor din zonele respective. Dimensiunea ludică este susținută de avatarul feminin care mișcă o lupă mereu – aspect care accentuează și caracterul polițist al romanului.

Activitatea le-a ajutat pe eleve să înțeleagă mai bine ce a implicat alegerea neconvențională a Vitoriei de a-și părăsi casa și a realiza un itinerariu complicat și plin de pericole doar pentru a-și găsi soțul mort. Mai mult, le-a ajutat să dezvolte și competențele digitale și să creeze o resursă utilă chiar și elevului cu CES din clasă, deoarece a fost acaparat de suportul audio și grafic; problemele cu care s-au confruntat elevele au apărut la editarea filmului, pentru că nu au reușit să facă vocea avatarului să pară umană și să utilizeze diacritice.

Ce am descoperit în urma acestei activități prin utilizarea resurselor digitale:

Procesul de învățare este personalizat: am utilizat inteligența artificială pentru a analiza progresul elevilor, respectiv al elevului cu CES și am identificat propuneri inedite de activități personalizate pentru a acoperi lacunele de învățare astfel încât obiectivele să fie atinse. Mai mult, învățarea adaptivă contribuie la creșterea motivației și a implicării elevilor, întrucât aceștia se pot mișca în propriul ritm și pot accesa resurse suplimentare atunci când au nevoie, de câte ori este necesar.

Elevii se întorc la text și găsesc sens în activitate. Prin utilizarea constantă a resurselor digitale în activitățile didactice, elevii sunt pregătiți nu doar pentru examenele școlare, ci și pentru cerințele viitoare ale pieței muncii. Integrarea resurselor digitale în educație contribuie la dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor, esențiale într-o societate bazată pe cunoaștere. Alfabetizarea digitală, gândirea critică, competențele de literație, capacitatea de a selecta informații relevante din surse multiple și utilizarea tehnologiei într-un mod etic sunt competențe-cheie ale secolului XXI. Procesul de predare-învățare-evaluare este proiectat egal pentru toți elevii clasei. Resursele digitale permit adaptarea conținutului educațional la nevoile persoanelor cu dizabilități/ CES, oferind instrumente de asistență precum cititoare de ecran, subtitrări sau interfețe accesibile.

Concluziile elevilor: Resursele digitale oferă oportunități remarcabile pentru îmbunătățirea procesului educațional, contribuind la creșterea accesibilității, personalizării, interactivității și eficienței învățării. Cu toate acestea, integrarea lor presupune o abordare echilibrată, care să țină cont atât de potențialul tehnologiei, cât și de limitele sale.

Bibliografie

- Luckin, R., Holmes, W., Griffiths, M., & Forcier, L. B. (2016). *Intelligence Unleashed: An Argument for AI in Education*. Pearson Education.
- OECD. (2018). *The future of education and skills: Education 2030*. OECD Publishing.
- Redecker, C. (2017). *European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu*. Publications Office of the European Union.

Prof. Ioana-Anca Drăghici
Liceul Teoretic „Constantin Brâncoveanu”

Provocări și adaptări la orele de Limba română

Mă numesc Lepădatu Nicoleta și sunt profesor de Limba și literatura română la Liceul Teoretic „Constantin Brâncoveanu”, din București. Anul acesta m-am înscris la programul postuniversitar *Lectură și literatură - perspective inovative în receptarea textelor în gimnaziu și în liceu*. Doresc să vă împărtășesc noile practici prin care să stimulăm pasiunea pentru lectură a elevilor noștri: **cluster tematic, metoda text to text, metoda întrebărilor ierarhizate, metoda lentilelor critice, exercițiilor pe baza taxonomiei lui Bloom, metoda punților de lectură**.

Am ales să creez o punte de lectură între romanul *Silozul*, roman distopic, aparținând scriitorului american *Hugh Howey* și romanul realist, postbelic *Moromeții*, scris de *Marin Preda*. Elevii aveau pe bănci romanul *Silozul* și, după ce mi-au relatat întâmplările din roman, mi-au spus că au văzut prima dată filmul. Înainte de lectura propriu-zisă a romanului *Moromeții*, am urmărit secvențe din filmul *Moromeții 3*. Apoi am discutat despre asemănările și deosebirile dintre ecranizările celor două romane și am citit câteva secvențe cheie din *Moromeții - volumul II* și *Silozul*, subliniind punctele de intersecție dintre cele două romane. Am vizionat filmele cu elevii mei, deoarece la o oră de dirigenție le-am aplicat un chestionar și am constatat că elevii consumă mass-media în format digital în jur de opt ore pe zi. Mi-am dat seama că cea mai facilă cale de a-i motiva să citească, pentru început, este vizionarea ecranizării operelor literare. Pornind de la lectura de plăcere, am ajuns la lectura obligatorie prin intermediul cinematografiei. Astfel, această metodă poate deveni o cale de acces în lumea virtuală, în care trăiesc elevii noștri.

Punți de lectură identificate: În ambele romane, personajele sunt supuse schimbărilor sociale și economice fundamentale. În *Moromeții*, schimbările sunt provocate de tranziția de la o societate rurală tradițională la una colectivizată, iar în *Silozul*, schimbările sunt provocate de un colaps total al lumii externe, dar ambele romane explorează cum aceste schimbări afectează individul și familia.

• În *Moromeții*, tema supraviețuirii societății patriarhale, a familiei și a satului românesc este o temă centrală. Familia *Moromete* se confruntă cu dificultăți economice și sociale și încearcă să-și păstreze integritatea în fața schimbărilor economice și politice care amenință modul lor de viață. Ilie Moromete încearcă să realizeze un dialog eficient cu fiii săi, dar încercarea este sortită eșecului. Astfel discuțiile dintre el și Niculae capătă sensul unei confruntări între două moduri de a concepe viața. Tânărul Moromete crede într-o nouă religie a binelui și a răului, și odată câștigat de ideile socialismului, el devine apostolul lor incoruptibil. Aceste idei întâmpină protestul tatălui, neîmpăcat cu gândul că tot ceea ce a făcut el a fost greșit și că rosturile țărănești trebuie schimbate.

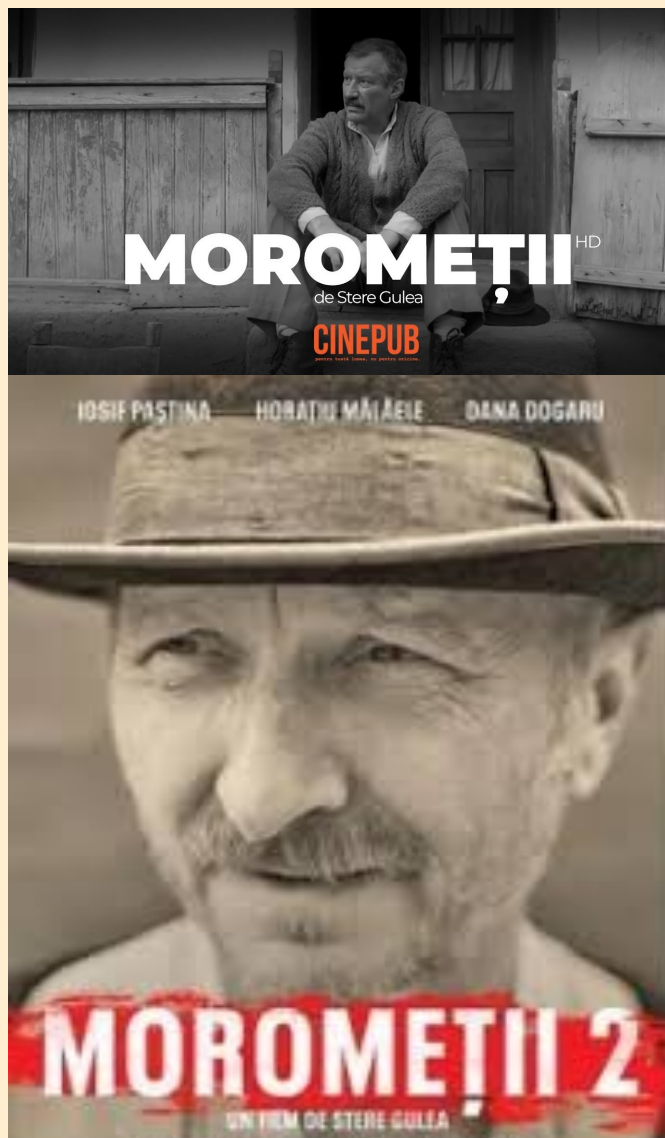
În *Silozul*, supraviețuirea este o temă centrală, dar aici este vorba despre supraviețuirea într-o lume post-apocaliptică, unde controlul este exercitat de autoritățile care gestionează silozurile și informațiile. Personajele sunt prizonierii unui sistem care le impune reguli rigide și le restrânge libertățile. La fel ca în *Moromeții*, personajele din *Silozul* sunt puse în fața unor provocări constante, dar într-un context radical diferit.

Crearea unei punți de lectură între cele două opere literare îi poate ajuta pe elevi să înțeleagă mai bine modul în care contextul social și istoric modelează viața indivizilor și cum oamenii luptă pentru a-și păstra umanitatea și libertatea indiferent de epoca în care trăiesc.

În finalul activității am constatat că elevii au început să citească din volumul al doilea al romanului *Moromeții*, deoarece au fost incitați de vizionarea filmului *Moromeții 3* și a filmului *Silozul*. Chiar dacă sunt atrași de romanele distopice, am reușit să le trezesc interesul pentru a romanul *Moromeții* și ideologia comunistă, aspect esențial al trecutului nostru.

Prof. Nicoleta Lepădatu

Liceul Teoretic „Constantin Brâncoveanu”

Lectura de vacanță

Când școala, familia și cartea devin o echipă

Vacanța – un timp al libertății, dar și al descoperirii

Adesea, vacanța mare este percepută, mai ales de către elevi, ca o pauză binemeritată de la activitățile școlare. Însă, pentru cadrele didactice, este și un prilej ideal de a cultiva în continuare curiozitatea, gustul pentru lectură și dezvoltarea personală a elevilor într-un mod relaxant și creativ. Prin intermediul unei liste de lecturi atent alese, dar și al unei abordări empatică și implicate, putem transforma vacanța într-o perioadă fertilă pentru imaginație, reflecție și consolidarea deprinderilor de lectură.

Pentru elevii de ciclul primar, lista de lecturi trebuie să țină cont de vârsta și nivelul de înțelegere al copiilor, dar și de diversitatea intereselor lor. În activitatea mea didactică, am propus elevilor mei, prin intermediul doamnelor diriginte, următoarea listă de cărți, structurată pe două mari direcții: literatură română și literatură universală. Scopul a fost dublu – familiarizarea cu autori contemporani români și deschiderea spre universul larg al literaturii internaționale.

Literatura română

- Veronica D. Niculescu – *O vară cu Isidor*
- Veronica D. Niculescu – *Pescărușul de la geam*
- Ana Alfianu – *Val și Cetatea sufletelor*
- Gellu Naum – *Cărțile cu Apolodor*
- Alex Moldovan – *Olguța și un bunic de milioane*

Literatura universală

- Catherine Cuenca – *Beatrice și motanul roșcat*
- Sara Pennypacker – *Pax*
- Madeleine L'Engle – *O buclă în timp*

Jurnalul de lectură – un instrument pentru reflecție și exprimare personală

Pentru a da sens lecturilor și a încuraja exprimarea ideilor, fiecare elev a fost invitat să țină un jurnal de lectură. Acesta nu este doar un exercițiu de înregistrare a informației, ci un pretext pentru introspecție, exprimarea opiniilor, a emoțiilor și chiar dezvoltarea creativității vizuale (prin desen sau ilustrație).

Jurnalul conține următoarele rubrici:

- Titlul cărții
- Autorul
- Data începerii și a finalizării lecturii
- O scurtă prezentare a acțiunii (5-10 rânduri)
- Personajul preferat și de ce
- Un pasaj preferat (redat între ghilimele)
- Impresii personale: Ce a plăcut, ce emoții a trezit, ce lecții a învățat
- (Opțional) O ilustrație inspirată din lectură

Acest format simplu, dar profund, încurajează nu doar lectura activă, ci și exprimarea emoțională, empatia și gândirea critică – competențe fundamentale în formarea unui cititor reflexiv.

Implicarea părinților – cheia succesului în educația lecturii

Un element esențial în reușita acestui demers este implicarea părinților. Am învățat că mesajele clare, calde și prietenoase, care îi includ în procesul educațional, pot face o diferență semnificativă.

Am transmis următorul mesaj părinților: „Încercați să creați un mic ritual al lecturii – poate 20 de minute pe zi într-un colț liniștit, o vizită la bibliotecă sau o scurtă discuție după fiecare carte. Copiii prind gustul lecturii atunci când simt că este o plăcere, nu o obligație. Puteți chiar citi împreună, cu voce tare!”

Acest îndemn a avut un ecou pozitiv: părinții s-au simțit valorizați și parte din proces. Lectura s-a mutat, pentru mulți copii, din zona temelor „impuse” în zona activităților de conectare familială. Prin această abordare, lectura nu mai este percepută ca un act solitar, rigid sau formal, ci ca o experiență comunitară, care poate fi împărtășită. Fiecare carte devine astfel un pretext pentru dialog, exprimare și apropiere.

Dragi părinți, dragi elevi,

Vacanța de vară este un prilej minunat nu doar de odihnă, ci și de explorare a lumii prin lectură. Pentru a menține bucuria cititului și a învățării active, fiecare elev va avea de parcurs o listă de lecturi recomandate.

Pe parcursul lecturii, elevii sunt rugați să țină un **jurnal de lectură**, într-un caiet special sau un caiet deja folosit (dacă este spațiu disponibil).

Ce trebuie să conțină jurnalul de lectură:

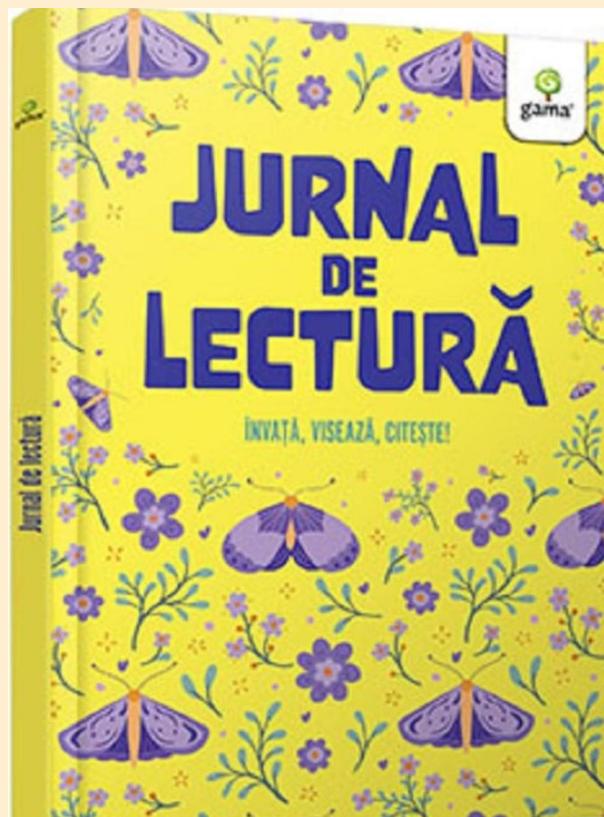
Pentru fiecare carte citită, elevul va nota:

1. **Titlul cărții**
2. **Autorul**
3. **Data începerii și a finalizării lecturii**
4. **O scurtă prezentare a acțiunii (5-10 rânduri)**
5. **Personajul preferat și de ce**
6. **Un pasaj preferat (extras din carte și notat între ghilimele)**
7. **O impresie personală: Ce i-a plăcut, ce a simțit, ce a învățat din carte**
8. (Opțional) **O ilustrație sau un desen inspirat din lectură**

Scopul jurnalului este să ajute elevii să își exprime ideile, să își dezvolte gândirea critică și să-și cultive imaginația.

Jurnalul va fi adus la școală la începutul anului școlar și va fi folosit ca punct de plecare pentru discuții și activități.

Vă doresc lecturi frumoase, vacanță cu soare și inspirație!

La începutul noului an școlar, jurnalele de lectură devin instrumente de comunicare, de cunoaștere a elevului și puncte de plecare pentru discuții, proiecte sau activități interdisciplinare.

Exemplul de bună practică descris mai sus subliniază un adevăr simplu, dar profund: lectura este o abilitate care se cultivă în timp, cu răbdare, entuziasm și multă blândețe. Iar vacanța este un teren fertil pentru a forma obiceiuri frumoase, care vor însoți copiii întreaga viață. Ca dascăli, suntem arhitecții acestor experiențe. Cu o listă de cărți inspirat aleasă, un jurnal de lectură prietenos și sprijinul părinților, lectura devine mai mult decât un obiectiv școlar: devine o aventură personală.

Prof. Nuți-Nicoleta Trifan
Liceul Teoretic „Ștefan Odobleja”

Vânătoare de lectură pentru liceeni: titluri care inspiră și deschid mintea în vacanță

Vacanța de vară nu înseamnă doar relaxare, ci poate fi și o oportunitate de a descoperi lumi noi, idei care ne provoacă și povești care ne rămân în suflet. Este acel moment din an în care timpul capătă un alt ritm, iar gândurile noastre au spațiu să zboare liber. Pentru elevii de liceu, lectura nu mai este o simplă obligație școlară, ci poate deveni o invitație sinceră la introspecție, la evadare din cotidian și la explorarea unei identități în formare. A citi în vacanță înseamnă a fi în dialog cu autori din alte epoci, din alte culturi, o punte între realitate și imaginație, între trecut și visurile de viitor.

Lectura devine, astfel, un exercițiu al gândirii critice, dar și o călătorie personală în care elevii își pot regăsi propriile întrebări, dileme și aspirații. Într-o perioadă în care tehnologia ne inundă cu informații rapide și superficiale, o carte are puterea de a oferi profunzime, claritate și emoție autentică.

În acest spirit, am lansat o „vânătoare de lectură” pentru această vară, o provocare deschisă și prietenoasă prin care i-am încurajat pe elevi să aleagă titluri care să le reflecte vârsta, interesele și curiozitatea. Nu am impus lecturi obligatorii, ci am propus o listă de cărți atent selecționate, gândite să le hrănească mintea, dar și sufletul. Prin promovarea unei relații libere, dar asumate cu lectura, elevii sunt încurajați să transforme timpul liber în timp valoros, cu sens, în care experiențele narative devin instrumente de autocunoaștere și de conectare autentică la lume. Elevii sunt ghidați să exploreze texte care îi provoacă, care le stimulează curiozitatea și care le deschid perspective asupra propriului eu și asupra realității înconjurătoare.

Recomandări de carte:

Pentru cei care iubesc să gândească altfel:

„Minunata lume nouă” - Aldous Huxley:

O viziune distopică tulburătoare despre viitor, perfectă pentru a stimula reflecții despre libertate, tehnologie și individualitate.

„Procesul” - Franz Kafka: O alegere excelentă pentru elevii interesați de filosofie, sistemul de justiție sau absurditatea lumii moderne.

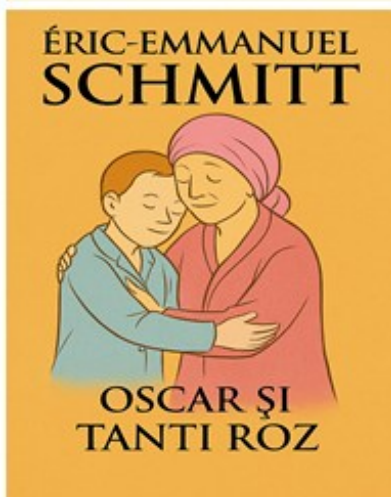
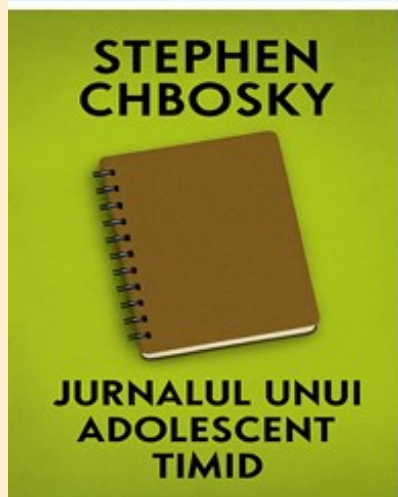
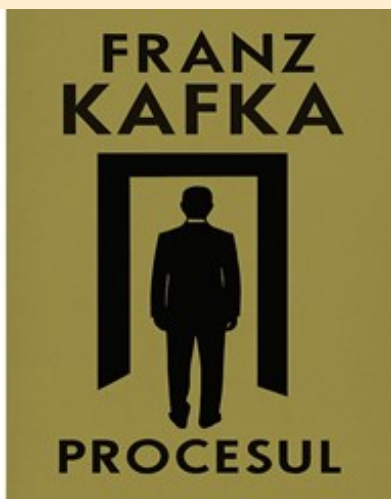
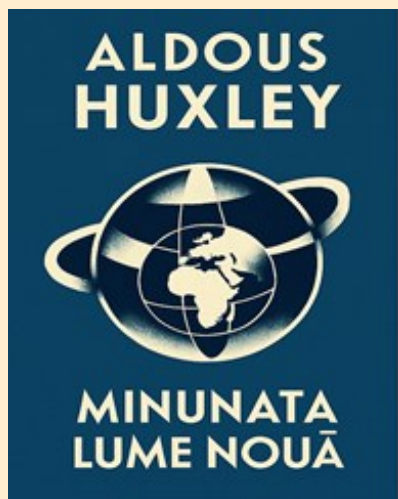
Pentru cei care caută introspecție și autenticitate:

„Jurnalul unui adolescent timid” - Stephen Chbosky:

- O poveste sinceră despre maturizare, prietenie și depășirea traumelor – foarte rezonantă pentru liceeni.

„Oscar și Tanti Roz” - Éric-Emmanuel Schmitt:

O lectură scurtă, dar profundă, despre viață, moarte și speranță – un text care sensibilizează fără a moraliza.

Pentru iubitorii de povești universale:

„*Hoțul de cărți*” - Markus Zusak: Un roman care îmbină istoria, empatia și dragostea pentru cuvinte. Lectura ideală pentru a înțelege forța poveștilor în vremuri grele.

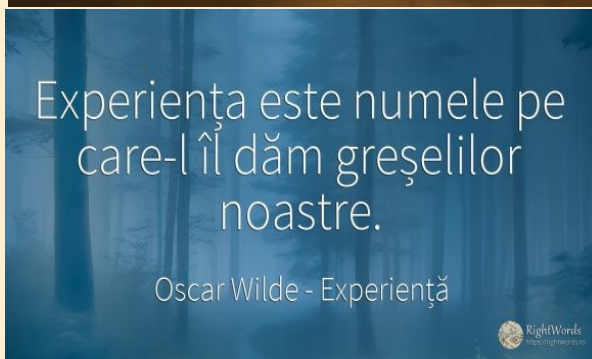
„*Toți suntem în șanț, dar unii dintre noi privesc stelele*” - Oscar Wilde (citate și eseuri): O selecție de gânduri inteligente și ironice despre viață, artă și umanitate, perfecte pentru meditație estivală.

Activitate practică recomandată:

Jurnal de lectură creativ - Fiecare elev notează impresii personale, desene, citate preferate sau întrebări deschise. Acest jurnal poate fi transformat într-o prezentare sau expus în clasă la începutul anului școlar.

Astfel, *vânătoarea de lectură* se transformă într-un parcurs cu miză educativă reală: formarea unui cititor autonom, empatic și reflexiv, care descoperă în carte nu doar o sursă de informație, ci și de inspirație, bucurie și libertate.

Bibliotecar, prof. Valentin Adrian Buică
Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu”

Modalități de stimulare a interesului pentru lectură și de perfecționare a scrierii creative

Lăsați elevii să povestească. De ce am insista să vorbim din prima clipă despre conținutul lecției înainte de a explora care este starea de spirit a clasei și a spune prin mijlocire nonverbală că suntem deschiși emoțional să ascultăm of-ul cuiva? Elevul-adolescent prezent în clasă a avut de înfruntat teribile obstacole ca să se afle acolo, deopotrivă emoționale și fizice, iar efortul lor nu trebuie trecut ușor cu vederea. Să investigăm câmpul semantic al acestor obstacole, fie că sunt legate de vreme, de transport, de un conflict mental sau de un comportament simulat. Conduita decentă a profesorului înseamnă și să-l asculți cum se cuvine. Când încearcă să explice că a întârziat din cauza unui accident, de fapt el tatonează o limbă nouă, leagă ițele unui scenariu, nu contează dacă este real sau fictiv, încropește o poveste. Trebuie lăsat să termine de povestit și apreciat mai degrabă pentru semantica și farmecul spuselor sale. Efortul său de a se face înțeles merită apreciat. Știe că timpul avut la dispoziție nu este decât de ordinul zecilor de secunde sau poate un minut, așa că jocul lexical care se înfiripă îi rafinează exprimarea și potențialul ludic al vorbei.

Că spun sau nu adevărul în acea pasageră conversație de trecere a timpului, puțin importă. Se simte liber să vorbească, nu-și reprimă pornirea, dar nici nu exagerează, se bucură de miezul fertil și conștient al ludicului de dinaintea seriosului lecției.

Este cântecul de lebadă al limbajului activ – ceea ce folosesc în comunicare înaintea instaurării dictaturii limbajului pasiv – ceea ce doar recunosc în prelegerea profesorului.

Citirea expresivă cu paraverbal. La începutul anilor 2000 am participat la o lectură literară susținută de actorul Alexandru Repan. Nu mă dădeam în vânt după Eminescu, nici acum nu o fac, dar când a început să curgă glasul dramatic încărcat cu toată pleiada de ornamente paraverbale, o distanță cosmică s-a interpus între noi și realitatea fizică și am fost trimiși pe nerăsuflăte la sensurile cele mai profunde ale textului.

Citirea expresivă duce la o mai bună înțelegere a dedesubturilor. Intonație, ritm, virgula marcată printr-o pauză, tăcerea care înconjoară punctul sau ridicarea din sprâncene care indică semnul de exclamație sunt neprețuite. Elevii pot împărți cu profesorul câteva minute din lectura cu paraverbal a unui fragment literar. Crește încrederea în sine pentru că nu e lucru ușor să citești astfel astăzi. Când elevul își va auzi propriile cuvinte va avea parte de o fascinație disimulată, va fi încântat să descopere veșminte noi ale unor structuri gramaticale vechi.

Încântat îi va fi intelectul sesizând tonul narativ și subtextul, emoțiile îl vor inunda din frica de ridicol, creativitatea îi va fi stimulată pentru că intră mai bine în pielea personajelor, le înțelege contextul și, fără să-și dea seama, va face uz și de limbajul nonverbal...

Nu vă feriți de audiobook-uri. Acest gen de carte citită poate fi imprimată pe dvd sau poate circula în formate audio pe internet. Unii pot considera că este o lectură pentru leneși. În timp ce vă achitați de treburile cu adevărat importante cum ar fi aspiratul, gătitul sau poate condusul, puteți audia un text incitant în lectura captivantă a unui actor sau scriitor. Dacă ascultați o povestire clasică, atunci putem vorbi fără tăgadă de o „recitare”. Și când parcurgeți a doua oară un text este știut că vi se dezvăluie noi sensuri, iar povestea nu mai seamănă cu cea de la prima lectură. Poate că elevii își vor cultiva răbdarea și vor exersa capacitatea de a urmări o idee pe termen lung. O povestire redată pe mai multe voci devine și mai atractivă. Ne putem gândi la îndrăgitul teatru radiofonic, puțin cunoscut elevilor de astăzi. Pe lângă faptul că este narat pe mai multe voci, câte una pentru fiecare personaj, această subspecie de audiobook are un întreg repertoriu de efecte sonore și muzică.

Să inventăm personaje suprarealiste. La granițele creativității se află bizarul. Când născoci straniul te folosești de paradoxal. Secretul constă în găsirea unui material component din obiectul sau personajul gândit care să fie înlocuit cu altul, de o textură și compoziție diferite. O mașină de piatră n-ar putea exista, însă în lumea desenelor animate fizica nu funcționează după aceleași principii ca în realitate. Ce-ar fi ca un om să se metamorfozeze într-un gândac, să stea închis în camera lui, să nu vrea să meargă la serviciu? Sau un om de tinichea pentru care uleiul de motor picurat la încheieturi este o necesitate. Absurdul faunistic este descris cu măiestrie de către Borges în *Cartea ființelor imaginare* unde, pe lângă creaturi

binecunoscute precum dragonul chinezesc, sfinxul sau minotaurul, autorul ne zugrăvește și fiare imposibile precum hipogriful (jumătate cal, jumătate vultur) sau manticora.

Când inventăm obiecte suprarealiste se exersează capacitatea de a crea contexte care funcționează dincolo de logică. Putem lansa provocarea obiectului care nu ar trebui să existe, precum o cutie din care dispăre orice pui în ea, o pereche de ochelari care îți dezvăluie doar ceea ce vrei tu să vezi, o haină care își schimbă culoarea în funcție de starea de spirit, un scaun care te înțeapă în spate când spui o prostie, o poză de pe Instagram care îmbătrânește în locul tău.

Provocare: Citește o carte cu titlu ciudat!

Majorității elevilor cărțile li se par plicticoase începând chiar cu titlul. Oare o carte care are o denumire bizară atrage pe cineva? Autorul nu s-a chinuit degeaba să găsească cel mai extravagant titlu. Știe că va sădi sămânța curiozității într-un potențial cititor. Unii vor fi atât de curioși încât vor căuta pe Google imediat ce vor termina de citit fraza următoare. Ar putea oare să existe o carte cu titlu: *Stârpiți răul de la rădăcină, împușcați copiii*? Suntem tentați să ne asigurăm că sensul nu e literal, ci metaforic, apoi să trecem mai departe.

Un titlu curios, într-o piață de carte ticsită până la refuz, garantează o perspectivă neconvențională. Poate fi altfel – iar această calitate îl atrage pe adolescent. *Borcan bine legate, bani pentru încă o săptămână* de Dan Sociu. Desigur, bizareria se dovedește până la urmă doar o formă de marketing, dar în ziua de astăzi ambalajul are șanse mari să vândă marfa. *Noi vorbim, nu gândim* de Radu Paraschivescu. Alți cititori sunt atrași de ironie și de un stil sarcastic, iar ultimul autor furnizează din plin. Pentru o abordare mai serioasă: *Animale bolnave* - Nicolae Breban. De multe ori titlul ascunde o metaforă, iar năstrușnicia se referă de obicei la o reflecție profundă asupra umanului. *Omul de zăpadă care voia să întâlnească soarele* de Matei Vișniec. Alteori povestea emoționează chiar prin titlu și te face să anticipezi aventurile și deznodământul fatal.

Se pot scrie pe bilețele câteva titluri și se extrag de către elevii participanți la joc. Există nenumărate cărți cu denumiri ieșite din comun.

Doar câteva exemple:

- *Cu puțin timp înaintea coborârii extraterestrilor printre noi* de Lucian Dan Teodorovici
- *Raiul găinilor* de Dan Lungu
- *Obiceiuri de nuntă la cangurii șchiopi* de Cornel Udrea
- *Cântăreața cheală* de Eugen Ionescu
- *Visează androizii oi electrice?* de Philip K. Dick
- *Să ucizi o pasăre cântătoare* de Harper Lee
- *Omoară-mă!* de Ana Maria Sandu
- *Sunt o babă comunistă!* de Dan Lungu
- *Degete mici* de Filip Florian.

Meme-uri literare. Sunt o specie grafică, o îmbinare de text și imagine, care populează tărâmurile rețelelor de socializare. În ciuda faptului ca ideea pe care o transmite poartă o haină ironică nu este de neglijat posibilitatea de le utiliza în scopuri de stimulare a lecturii. Este o formă de marketing persuasiv care alungă rutina și conformismul de pe operele literare. Creativitatea lucrează în tandem cu flexibilitatea mentală, iar a fi creativ presupune în primă instanță să fi curios și receptiv în privința unui conținut semantic și simbolic despre care aveai impresia că este învechit. Un meme literar este simplu și scurt, cărămizile sale sunt imaginile și cuvintele desprinse din semnificația unui text cunoscut, ceea ce le face ușor de recunoscut. Conflictul sever și grav este tradus în cheie umoristică. Pe Instagram și Facebook unele postări cu meme-uri devin virale și

ajung să fie văzute de mulți adolescenți. Un meme literar poate constitui o punte peste care se trece în tărâmul textului în integralitatea lui, poate aprinde scânteia curiozității, poate câștiga un cititor.

Pentru a construi cum se cuvinte un *meme literar* este necesară prezentarea unei referințe din text în cheie umoristică. Se desprinde o idee din intrigă sau din conflict, se identifică o sintagmă sau o vorbă a unui personaj sau contextul punctului culminant. Apoi se alege o imagine potrivită sau se generează una cu Inteligența Artificială. Ideea desprinsă anterior trebuie modelată într-o formă succintă și amuzantă, să fie ca o ironie sau ca o reacție exagerată a personajului literar. Ca să ajungă precis la publicul țintă reprezentat de elevul-adolescent este necesar să fie legată de realitatea actuală.

Meme-ul să fie ancorat într-o perspectivă a culturii jocurilor de calculator, a rețelelor sociale sau într-un univers cinematic. Umorul este foarte apreciat de tineri, așa că, ferindu-vă gluma grobiană și de batjocură, veți fi fără îndoială capabili să realizați un meme eficient cu instrumente online disponibile gratuit.

Meme-ul literar devine astfel o figură de stil, chiar o metaforă, pentru că se bazează pe o comparație subînțeleasă.

Pastișa în exercițiile de scriere creativă. Nu de puține ori adolescentul care a încercat în trecut, în gimnaziu, jocuri literare, a tatonat sabia cu două tăișuri a pastișei. Aceasta este o tehnică prin care cineva se folosește de stilul unui autor sau al unei opere, imitând atmosfera, tonul și celelalte elemente ale „vocii” ca un exercițiu de creativitate, de dezvoltare personală într-ale scrisului. Elevul căruia i-a plăcut să citească și să scrie a încercat să elaboreze măcar un text îmbrăcându-se în haina autorului preferat. Nu a făcut asta cu intenția să parodieze sau să plagieze, ci ca o activitate de învățare și de rafinare a propriului stil. Această „măimutașă reală” este o formă benignă de mimetism. Inventariind elementele de stil ale autorului pe care-l citesc cu plăcere încerc să le aplic eu însumi fabricând un text în laboratorul meu. Oare câți elevi nu au citit romane grafice japoneze sau gotice europene și nu au încercat să se exprime ei înșiși cu această paletă de culori?

Ceea ce propunem ca activitate la elevii de liceu este o lectură atentă a unui text sursă pentru a inventaria elementele stilului, a identifica vocea narativă și a încerca mai apoi să fabricăm niște texte în același registru literar. Pentru a descoperi propriul stil este nevoie de a experimenta cu stilurile celorlalți. Farmecul acestui exercițiu este de lucra cu o plastilină de împrumut. Dacă suntem pe terenul literar atunci descriem o zi de școală în stilul lui Kafka, descriem o vizită la țară în stilul lui Sadoveanu sau o secvență de la onomastica din weekend cu tehnica lui Caragiale. Sau folosim stilul prolix al unui anumit scriitor, în care toate frazele sunt voite încărcate de bijuterii.

Iar pe viitor se poate vorbi elevilor pasionați despre intertextualitate și metatextualitate.

Dacă suntem în afara hărții literare putem încerca solul fertil al diferitelor registre stilistice. *Cum ar fi să scriem un text în stilul prezentatorului meteo de la ProTv?*

Atmosfera s-a menținut fierbinte în timpul pauzei când cei doi colegi au încercat să-și mute fălcile. Dintr-o dată în partea sudică a coridorului s-a ivit figura profesorului de serviciu care a depășit instant 80 de unități și disconfortul termic al celor

care încurajau de pe margine s-a accentuat. Ușile de la clase s-au trântit ca niște descărcări electrice, pe suprafețele mici dintre bănci s-au înghesuit elevii ca să nu fie recunoscuți, dar privirea profesorului s-a intensificat prin deschizătura ușii. Vântul sufla slab până la moderat prin perdeaua de la fereastră...

Dar cum ar suna un text ca o telegramă?

Dragul meu. Stop. Am ieșit de la ședință. Stop. Diriginta mi-a spus lucruri noi. Stop. Așteaptă-mă acasă. Stop. Va fi cu plâns. Stop. N-am știut de bătaia de luna trecută. Stop. Nici de doiul de la matematică. Stop. Anulăm petrecerea de la Cyberjump. Stop. Bani de buzunar. Stop. Gata, s-a pus verde, eram la semafor.

Dar un text sub formă de rețetă gastronomică?

Într-un bol mare de dimensiuni continentale se adaugă patruzeci și unu de județe, morcovii rași pe răzătoarea Carpaților, ardei gras tocat cu tăișul autostrăzilor, ceapa verde ca pădurea de conifere, apoi piper și sare extrasă din saline, amestecând toate ingredientele. Se formează chiftelulele din carne tocată de curcan, se așază pe tigaie ca niște glimee din Transilvania. Se scot pe o farfurie plată ca Bărăganul și se învelesc într-un șervețel de hârtie. Pentru sosul tzatziki se dau castraveții printr-o strungă glaciară, se toacă mărunt mărarul și usturoiul din serele ilfovene și se stoarce o lămâie din Grecia.

Exercițiile de mai sus sunt desprinse din activitățile de la ATELIERUL DE SCRIERE CREATIVĂ ținut de către subsemnatul cu câțiva elevi ai liceului nostru.

Prof. Bogdan Andronache
Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații
„Gheorghe Airinei”

Vânătoarea de lectură în vacanță. Ce mai citim?

Stadiul de preșcolar (a doua copilărie), cuprinsă între 3- 6/7 ani reprezintă stadiul cu cele mai spectaculoase schimbări în ceea ce privește dezvoltarea psihică a copilului, având salturi și achiziții calitativ-cantitative ce confirmă caracteristicile umanului. Prin urmare, perioada preșcolarității se caracterizează printr-o dezvoltare complexă bio-psiho-socială.

Limbajul și comunicarea sunt elemente esențiale în dezvoltarea copiilor din această perioadă și se constituie ca modalități fundamentale de relaționare cu cei din jur și de dobândire a experiențelor sociale cu efect de adaptare la mediu.

Conform noului curriculum, momentul de lectură este una dintre activitățile desfășurate în cadrul grădiniței care trebuie să existe în fiecare zi.

Din experiența anilor petrecuți la catedră, am putut constata faptul că vârsta preșcolarității este cea mai potrivită vârstă pentru a le insufla copiilor dragostea pentru carte, respectiv pentru citit. Cititul de la vârste fragede stimulează creierul, ajută la dezvoltarea limbajului, dezvoltă creativitatea copiilor, abilitățile de concentrare și contribuie la formarea unei relații pozitive cu cărțile.

Programul *Grădinița de vară* este momentul ideal pentru relaxare, joacă și multe descoperiri în natură. Dar oare nu putem integra foarte bine și interesul copiilor pentru lectură, fără ca aceștia să se simtă stresați sau plictisiți? Răspunsul este foarte simplu: transformăm lectura într-o vânătoare de comori și într-un joc plin de aventură. Vânătoarea de lectură o transformăm într-o activitate ludică, în care copiii au de îndeplinit mai multe sarcini care îi vor conduce spre minunata lume a poveștilor. Scopul activității este de a stimula curiozitatea, atenția și dragostea copiilor pentru cărți, fără a pune presiune și de a le crea sentimentul de obligativitate.

Pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 3-6 ani, aceștia pot „citi” povești cu ajutorul imaginilor, simbolurilor sau ajutați de un adult. Cărțile pe care le abordăm în perioada programului „Grădinița de vară” sunt povești vesele, scurte, colorate, care să le producă copiilor sentimentul de a dori să mai „citească”.

Exemple de astfel de cărți: „Omida mândăcioasă” de Eric Carle ; „Vacanța lui Norocel” de Lavinia Braniște ; „Ursulețul care voia să adoarmă” de Carl-Johan Forssen Ehrlin; „Unde sunt animalele mele de pluș?” etc.

Etapele organizării unei vânători de lectură pentru preșcolari ar fi următoarele:

1. Alegerea unei teme de interes pentru copii
2. Crearea unor indicii și sarcini de îndeplinit – de exemplu de realizat puzzle-uri
3. Căutarea unor cărți prin sala de grupă / curtea grădiniței
4. Folosirea unor cărți cu text scurt, imagini atractive, viu colorate
5. Implicarea cadrului didactic și a tuturor copiilor în imitarea personajelor – de exemplu joc de rol

O altă activitate educativă pe care o putem realiza cu preșcolarii este vizita la bibliotecă din proximitatea grădiniței. În acest mod, copiii se familiarizează cu spațiul unei biblioteci, învață care sunt regulile de comportament, descoperă cărți potrivite vârstei lor și își dezvoltă interesul pentru lectură.

După experiența petrecută la bibliotecă, copiii au putut desfășura diverse activități în spațiul grădiniței, precum: discuții libere despre cum s-au simțit acolo, realizarea unor desene/postere cu tema „La bibliotecă”, precum și realizarea unor semne de carte.

În concluzie, desfășurarea unor astfel de activități în cadrul programului *Grădinița de var* este benefică pentru preșcolari și contribuie la o dezvoltare armonioasă din mai multe puncte de vedere: cognitivă, afectivă, socială, psihomotrică etc. Folosindu-și creativitatea și o „baghetă fermecată”, cadrul didactic poate să-i atragă pe preșcolari spre de cărți și să le dezvolte sentimentul de iubire față de lectură.

Bibliografie: Verza E. & Verza F.E. (2024). *Psihologia copilului. Ediția a doua*. București: Editura Trei

Prof. Maria Ricu

Prof. Daniela Mihaela Teodor

Grădinița „Luminița”

Ultima oră de dirigință cu valoare formativă

Ce iau cu mine din Gimnaziu?

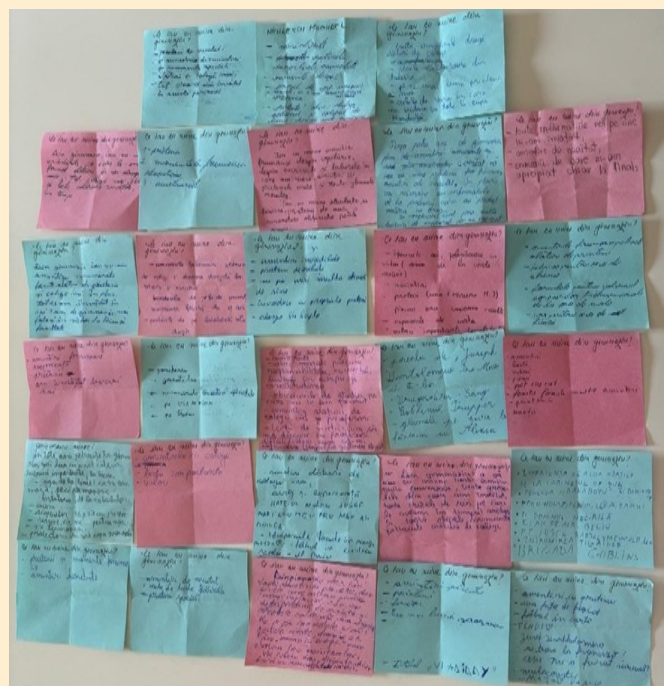
În activitatea didactică, momentele de bilanț și încheiere reprezintă prilejuri esențiale pentru consolidarea unor valori precum recunoștința, empatia, reflecția și apartenența la comunitate. În calitate de profesor diriginte al unei clase a VIII-a, am considerat că ultima oră de dirigință nu trebuie să fie doar un punct final administrativ, ci un spațiu simbolic de încheiere a unui parcurs educațional semnificativ, cu un puternic impact emoțional și formativ asupra elevilor.

Astfel, în ultima săptămână de școală, într-o zi de joi, la Liceul Teoretic „Ștefan Odobleja”, sector 5, București, am organizat o activitate specială dedicată elevilor absolvenți ai ciclului gimnazial. Ora de dirigință a fost concepută ca o succesiune de momente interactive, emoționante și simbolice, menite să le ofere elevilor ocazia de a reflecta asupra anilor petrecuți împreună, de a-și exprima sentimentele și de a închide cu sens acest capitol important al devenirii lor.

Activitatea a debutat cu un exercițiu introspectiv intitulat „Ce iau cu mine din gimnaziu?”, care a urmărit stimularea reflecției personale și exprimarea liberă a gândurilor. Fiecare elev a primit un bilețel colorat – albastru pentru băieți și roz pentru fete – pe care era înscrisă întrebarea. Timp de cinci minute, elevii au fost invitați să noteze un gând, o amintire, o emoție sau un sentiment care i-a marcat în mod pozitiv în anii de gimnaziu.

Ulterior, bilețelele au fost colectate într-o cutie, iar eu, în calitate de diriginte, am extras și citit câteva dintre ele în mod aleatoriu. Acest moment a fost marcat de autenticitate, spontaneitate și o atmosferă de sinceritate care a generat reacții amuzante, nostalgice, dar și profunde. Activitatea a contribuit la consolidarea coeziunii de grup și a deschis discuții libere între elevi, care și-au recunoscut unii altora contribuțiile la experiențele trăite împreună.

Redeschiderea acestor scrisori, la final de ciclu, a fost un exercițiu profund de introspecție și de valorizare a drumului parcurs. Emoția momentului a

fost vizibilă: zâmbete stinghere, exclamații de recunoaștere, uimire față de propria evoluție. Elevii au avut ocazia de a se reîntâlni cu versiunile lor mai mici, mai naive, dar pline de aspirații, și de a conștientiza cât de mult au crescut – nu doar în ani, ci și în înțelepciune, responsabilitate și încredere.

Această activitate a evidențiat importanța continuității în formarea personală și a oferit un cadru sincer de autoevaluare emoțională și motivațională.

În continuarea activității, fiecare elev a primit o diplomă simbolică de absolvent, personalizată, care a recunoscut într-un mod festiv și simbolic încheierea ciclului gimnazial. Fiecare diplomă a inclus numele elevului și o formulare care reflecta parcursul său, contribuția în colectiv și trăsăturile remarcabile. Acest gest a fost extrem de apreciat de elevi și a adus un plus de solemnitate și mândrie momentului.

Pentru a marca vizual parcursul comun al clasei, am pregătit un montaj video cu fotografii reprezentative din cei patru ani de gimnaziu: cadre surprinse în timpul excursiilor, la ore, în pauze, la evenimente speciale, dar și în momente spontane din viața de zi cu zi a clasei. Colajul a fost însoțit de un fundal muzical cu semnificație emoțională, ales special pentru a însoți această retrospectivă afectivă.

Vizionarea montajului a stârnit numeroase reacții afective, de la zâmbete nostalgice până la lacrimi de emoție. Elevii au rememorat împreună momente importante și au conștientizat cât de bogată și valoroasă a fost experiența trăită în colectivul clasei.

Activitatea s-a încheiat cu un joc interactiv și amuzant, conceput pentru a încuraja coeziunea, spiritul de observație și aprecierea între colegi. Intitulat *Cine ne cunoaște cel mai bine?*, jocul a constat în împărțirea clasei în două echipe mixte. Au fost formulate întrebări cu caracter descriptiv, care evidențiau trăsături definitorii, comportamente sau particularități ale elevilor. Echipa adversă trebuia să identifice colegul despre care era vorba.

Câteva exemple de întrebări:

- *Cine avea mereu o idee genială... fix când se suna de ieșire?* (B.L.)

- *Cine ar câștiga detașat titlul de „Vocea clasei”, cu talent la povestit, la iubit și la împachetat adevărul „în ambalaj colorat”?* (B.L.)

Acest joc a adus multă voie bună, dar și momente de sinceritate și apreciere reciprocă. Elevii s-au simțit valorizați și recunoscuți, fiecare fiind, într-un fel sau altul, adus în centrul atenției.

Apoi, le-am oferit elevilor posibilitatea de a-mi transmite, în scris, un scurt feedback referitor la relația noastră din acești patru ani – un exercițiu sincer de reflecție din care am avut, la rândul meu, multe de învățat; gândurile lor, exprimate cu onestitate și sensibilitate, au reprezentat pentru mine o oglindă valoroasă a drumului parcurs împreună.

În încheiere, am realizat o fotografie de grup, un moment încărcat de simbolism, care a surprins unitatea colectivului. Elevii au purtat, în mod

din punctul meu de vedere,
dumneavoastră sunteți cea
mai bună profesora pe care
am avut-o. Încă din prima
zi am știut că a se înui
plăci de dumneavoastră și
că veți fi preferata mea.
Vă mulțumesc pentru tot
ce m-ați învățat pe parcursul
acestor patru ani minunați
petrecuți alături de dumneavoastră

Feedback pt. dna diriginta
Dna diriginta a fost foarte
apropiată de noi, fiind întot-
deauna acolo pt. a ne ajuta. Deși
am avut multe momente în ca-
re nu am fost cea mai comin-
cunoscute elevă, doamna ne-a luat
mereu apărarea. Ne-a învățat, de
asemenea, multe lucruri importante,
pe lângă lecțiile de literatură și
gramatică. Vă iubim, doamna
diriginta! ♥♥

surprinzător, tricouri personalizate, concepute împreună cu părinții, special pentru această zi. Alegerea vestimentară a fost cu atât mai semnificativă cu cât elevii, în mod obișnuit, erau reticenți în a purta uniformă. Gestul lor a exprimat respect, recunoștință și dorința de a celebra într-un mod special acest moment unic.

Prin urmare, ultima oră de dirigenție desfășurată la Liceul Teoretic „Ștefan Odobleja”, sector 5, București, a reprezentat nu doar un eveniment festiv, ci o veritabilă experiență educativă, cu valențe formative, afective și simbolice. Prin activități atent gândite și adaptate specificului clasei, am reușit să transformăm o simplă oră de bilanț într-un moment memorabil, marcant pentru fiecare elev.

Această inițiativă poate constitui un model de bună practică ce merită preluat și adaptat în alte contexte educaționale. Finalul ciclului gimnazial este o etapă importantă în formarea elevilor, iar modul în care alegem să o încheiem poate lăsa urme adânci și valoroase în conștiința lor. Dincolo de manuale și programe, școala este despre oameni și legăturile care se creează între ei. În calitate de diriginți, avem privilegiul de a însoți copiii în acest drum al devenirii și responsabilitatea de a le oferi repere emoționale și morale durabile.

Această ultimă oră de dirigenție nu a fost doar o lecție de încheiere, ci o lecție de viață.

Prof. Nuți-Nicoleta Trifan
Liceul Teoretic „Ștefan Odobleja”

Visuri din inima satului

Povestea elevilor din județul Bacău

în Concursul național „Universul cunoașterii prin lectură”

În goana vieții de zi cu zi, în care șansele par adesea rezervate marilor orașe, un colț de țară din județul Bacău ne amintește cu o putere tulburătoare că visurile nu au hotare, iar barierele pot fi depășite. Ele prind aripi și zboară înalt, chiar și din cele mai mici și liniștite sate, din inima rurală.

Tinerii noștri curajoși din mediul rural băcăuan au dovedit că pasiunea, munca și încrederea în sine pot transforma un vis timid în realitate strălucitoare. Între 5 și 7 iunie 2025, la Galați, acești elevi plini de speranță au făcut un pas mare spre performanță și recunoaștere, aducând județului nostru un **Premiu III** la Concursul Național „Universul cunoașterii prin lectură” — o scenă națională care celebrează frumusețea lecturii, creativitatea și gândirea critică. Dar mai presus de premiu, ceea ce emoționează cu adevărat este povestea fiecăruia dintre ei — Alessia, Miruna, Delia și Maya — patru suflete din patru colțuri ale județului (Sascut, Gioseni, Oituz și Balcani), legate de o dorință arzătoare: să învețe, să se depășească și să arate lumii că locul unde te naști nu-ți poate închide drumul spre succes.

Concursul național „Universul cunoașterii prin lectură”, destinat elevilor din mediul rural și ajuns la cea de-a XI-a ediție, s-a desfășurat la începutul lui iunie, la Galați, fiind organizat de Inspectoratul Școlar Județean Galați și Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” Galați. Scopul concursului este de a promova egalitatea de șanse în cadrul activităților de excelență, punând în valoare competențele de lectură ale celor 160 de elevi participanți din 39 de județe, însoțiți de profesorii lor coordonatori. Printre echipajele participante se numără și cel al Școlii Gimnaziale „Vasile Burlui” din comuna Suceveni, județul Galați — unitate care s-a numărat printre primele organizatoare ale concursului.

Deschiderea oficială a avut loc joi, 5 iunie 2025, la ora 17:00, în Aula Magna a Universității „Dunărea de Jos” din Galați. Proba scrisă s-a desfășurat vineri, 6 iunie, la Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, iar festivitatea de premiere a fost programată pentru sâmbătă, 7 iunie, de la ora 10:00, tot în Aula Magna a universității.

Concursul „Universul cunoașterii prin lectură”, destinat exclusiv elevilor din mediul rural, a reprezentat o oportunitate de a reuni la Galați cei mai merituoși copii din întreaga țară, într-un cadru care promovează pasiunea pentru lectură, curiozitatea intelectuală și dezvoltarea de noi prietenii.

Ca sursă de inspirație, acești copii minunați din județul Bacău au avut glasul autentic al muzicii populare băcăuane, pe îndrăgita **Elena Sima** — o adevărată comoară a tradiției locale. Ca o dovadă a respectului și admirației, doamna Elena Sima i-a invitat la un eveniment special la **Ateneul Român**, un gest care le-a întărit credința că rădăcinile, cultura și educația merg mână în mână spre un viitor luminos.

Sub îndrumarea atentă și plină de dedicare a profesoarei Aura Comorașu, alături de celelalte cadre didactice care i-au susținut, acești tineri au cucerit inimile juriului prin interpretări autentice și lucrări scrise cu o maturitate remarcabilă. Premiul obținut depășește valoarea unei medalii, fiind o dovadă vie a puterii visului și a importanței sprijinului comunității.

Această reușită strălucește ca un far de speranță pentru toate comunitățile rurale din România: indiferent de unde vii, dacă nu renunți și ai lângă tine oameni care cred în tine, orice vis poate prinde contur.

Comunitatea educațională din Bacău îi felicită din suflet pe acești eroi ai școlii rurale și mulțumește cadrelor didactice care îi susțin necondiționat. Pentru că educația înseamnă mai mult decât acumularea de cunoștințe — este despre curajul de a visa, de a crede și de a construi o lume mai bună, o carte deschisă spre viitor.

Bacăul nu doar visează, ci creează povești care inspiră generații. Bacăul crede cu tărie că orice vis, oricât de îndepărtat ar părea, poate deveni realitate.

Prof. Aura Comorașu
Școala Gimnazială „Explorator Teodor Gheorghe Negoită”
Comuna Sascut, Județul Bacău

Transformarea digitală a bibliotecilor școlare

Elevii de astăzi sunt nativi digitali, pentru care tehnologia reprezintă o componentă firească a vieții de zi cu zi. Stăpânirea tehnologiei constituie o competență esențială a secolului XXI, necesară nu doar în mediul școlar, ci și în pregătirea pentru viitoarea inserție profesională.

Învățământul modern promovează integrarea tehnologiei informației și a comunicării în procesul educațional, prin utilizarea unor instrumente digitale diverse. Acestea includ:

- resurse educaționale online (dicționare, biblioteci, manuale digitale);
- table interactive;
- aplicații și jocuri educative;
- documentare și podcasturi;
- platforme de colaborare;
- tehnologii de realitate virtuală și augmentată;
- asistenți virtuali și inteligență artificială etc.

În acest context, *este de la sine înțeles că elevii se așteaptă ca și în bibliotecă să regăsească tehnologia, ca o prelungire firească a mediului educațional modern*. Elevii accesează informația online și se așteaptă la **interactivitate, acces rapid și conținut multimedia**, ceea ce biblioteca tradițională nu oferă. Conform *Raportului privind starea bibliotecilor din România în perioada 2020 – 2023*, publicat de Comisia Națională a Bibliotecilor în luna iulie 2025 (cnb.org.ro/wp-content/uploads/2025/07/Raport-structurat-Subcomisia-de-statistica_CNB_25iul2025-final.pdf), numărul bibliotecilor a scăzut constant în această perioadă, atingând cifra de 566 de biblioteci închise (biblioteci publice comunale și biblioteci școlare, în mod special). Printre cauzele care au dus la dispariția acestor biblioteci se numără:

- degradarea fondurilor documentare (cărți vechi, afectate de trecerea timpului și cărți depășite din punct de vedere al conținutului);
- deteriorarea infrastructurii informatice (calculatoare, imprimante, scannere etc.);
- lipsa digitalizării colecțiilor și a serviciilor oferite utilizatorilor;
- deficitul de personal de specialitate, cu competențe digitale adecvate noilor cerințe.

Biblioteca, instituție conservatoare prin definiție, a reușit de-a lungul timpului să se adapteze mai repede sau mai lent nevoilor de lectură și de informare ale utilizatorilor săi. Secole întregi, biblioteca a evoluat lent, în pas cu dezvoltarea scrisului, a tiparului și a cunoașterii. În trecut, o schimbare majoră (ex. apariția tiparului) putea dura zeci sau sute de ani până să producă efecte notabile în toate bibliotecile.

Astăzi, inovația digitală a schimbat radical modul de lucru și relația cu utilizatorii, iar aceasta este o realitate în continuă evoluție (ex. inteligența artificială (IA), realitatea augmentată, platforme educaționale interactive, platformele social media etc.). Internetul, digitalizarea și IA au modificat profund accesul la informație, ritmul învățării și modul în care elevii interacționează cu cunoașterea. Bibliotecile nu mai sunt singurele porți către informație, dar pot deveni ghizi în jungla informațională.

Schimbările rapide din prezent, determinate de tehnologie și de transformările socio-economice, impun o adaptare accelerată a bibliotecilor, în special a celor școlare, care trebuie să răspundă cerințelor noilor generații.

Considerăm că, pentru a reconecta biblioteca cu cerințele noilor generații de elevi – nativi digitali, obișnuiți cu interactivitatea și accesul rapid la informații, este nevoie de o transformare profundă și coerentă.

Modernizarea bibliotecilor școlare reprezintă un pas esențial în armonizarea acestora cu cerințele învățământului contemporan, care pune un accent tot mai mare pe utilizarea tehnologiilor informației și comunicării. Biblioteca trebuie să evolueze dincolo de rolul său tradițional, devenind un spațiu integrat în ecosistemul digital al școlii.

Din punctul nostru de vedere, considerăm esențiale următoarele direcții de acțiune pentru redefinirea rolului bibliotecilor școlare:

1. Eliminarea din colecții a cărților degradate fizic și a celor care nu mai corespund din punct de vedere informațional.

Este irelevantă o bibliotecă școlară care deține un număr mare de documente degradate fizic sau inadecvate ca și conținut, pe care nu le accesează nimeni. Teama bibliotecarilor școlari în a realiza această atât de necesară „curățenie” este legată, în general, de normarea postului. Conform reglementărilor în vigoare din *Legea Bibliotecilor* (www.edu.ro/sites/default/files/_fișiere/Invatamant-Superior/2016/bibliotecii/LEGEA_334_2002_BIBLIOTECI.pdf), normarea unui post de bibliotecar de liceu se realizează indiferent de numărul de volume. În unitățile de învățământ gimnazial, este necesar, în prezent, un număr de 8000 de volume pentru o normă întreagă de bibliotecar. Considerăm că *Legea bibliotecilor* din 2002 ar trebui actualizată, astfel încât să nu mai condiționeze normarea niciunui post de bibliotecar școlar de un anumit număr de volume. În condițiile actuale, când biblioteca ar trebui să gestioneze atât resurse tipărite, cât și resurse digitale, să asigure accesul la platforme școlare de e-learning și la Biblioteca școlară virtuală, continuarea activității bibliotecarului nu mai poate fi judecată exclusiv prin prisma cantității de volume tipărite aflate în colecție.

Spațiul este un element esențial de atragere a tinerei generații în bibliotecă. Un spațiu deschis, curat, igienizat, cu o

cromatică plăcută și caldă, cu o atmosferă primitoare, având cărți noi și bine aranjate, este un punct de atracție pentru orice elev. Iar un spațiu îmbâcsit de praf, înghesuit, cu cărți foarte vechi și degradate fizic este un loc respingător, care nu inspiră încredere, curiozitate sau dorință de explorare. Într-un astfel de mediu, elevii nu se simt încurajați să petreacă timp, să răsfoiască volume sau să caute informații. Mai mult decât atât, imaginea negativă a spațiului se răsfrânge asupra întregii percepții legate de lectură, de carte și de rolul bibliotecii în procesul educațional.

Biblioteca școlară nu trebuie să fie doar un depozit de carte, ci un spațiu viețuit, activ, în care elevii să se simtă bineveniți, valorizați și motivați. Aspectul fizic al bibliotecii contribuie esențial la formarea unei relații pozitive cu lectura. Un mobilier ergonomic, zone de lectură confortabile, colțuri tematice atractive și o organizare clară a colecției sunt elemente care pot transforma radical percepția copiilor și adolescenților asupra bibliotecii.

Într-o epocă în care elevii sunt înconjurați de stimuli vizuali și digitali, estetica și funcționalitatea spațiului bibliotecii capătă o importanță majoră. Este nevoie de o regândire a designului bibliotecii, astfel încât aceasta să devină un spațiu prietenos, viu și adaptat nevoilor actuale — un loc în care lectura, cercetarea, învățarea colaborativă și creativitatea să coexiste armonios.

<https://www.dreamstime.com/photos-images/modern-school->

2. Achiziția de carte nouă, în concordanță cu noile programe școlare și nevoile de informare ale cadrelor didactice și ale elevilor.

Chiar dacă tânăra generație preferă conținutul digital, considerăm că o bibliotecă cu titluri atractive, în stare fizică foarte bună, poate redeveni un spațiu de interes și de inspirație pentru elevi. Cartea tipărită nu a fost abandonată de noile generații, ci *are nevoie să fie regândită și prezentată într-un mod relevant și atractiv*. Volumele cu design modern, ilustrații de calitate, subiecte actuale și adaptate intereselor adolescenților (literatură contemporană, dezvoltare personală, știință, benzi desenate, fantasy etc.) pot readuce lectura tipărită în centrul experienței de învățare. În plus, considerăm că pentru dezvoltarea competenței de lectură, precum și pentru combaterea analfabetismului funcțional, *cartea rămâne un instrument esențial și de neînlocuit*. Prin lectura atentă, susținută și profundă, elevii își dezvoltă capacitatea de înțelegere a textului, de interpretare și analiză critică – abilități fundamentale nu doar pentru performanța școlară, ci și pentru participarea activă în societate.

3. Dotarea cu echipamente moderne: calculatoare, laptopuri, imprimante/ multifuncționale, conexiune la internet, table interactive etc.

Prin aceste mijloace, biblioteca nu mai este percepută doar ca un spațiu de lectură tradițională, ci devine un mediu de experimentare, cercetare și dezvoltare a competențelor digitale. Elevii au posibilitatea de a accesa resurse electronice, de a învăța să folosească instrumente moderne de informare și creare de conținut, dar și de a participa la activități interactive, care susțin învățarea colaborativă și interdisciplinară.

Mai mult decât atât, tehnologia permite extinderea serviciilor bibliotecii dincolo de zidurile școlii: platformele online, colecțiile digitale, catalogul electronic sau activitățile hibride și facilitează accesul elevilor la informație în orice moment și din orice loc. Astfel, biblioteca devine un actor relevant în sprijinirea învățării pe tot parcursul vieții și un partener real al cadrelor didactice în procesul educațional.

În acest context, modernizarea dotărilor nu este un simplu lux, ci o *necesitate strategică* pentru ca biblioteca școlară să își mențină rolul formativ, adaptându-se la așteptările și nevoile generațiilor digitale. Având această dotare necesară, bibliotecarul școlar va putea să:

- implementeze un *catalog electronic*, în care elevii să aibă posibilitatea să caute online o carte după diferite criterii de căutare: autor, titlu, subiect etc.;
- organizeze, în spațiul online al bibliotecii, o zonă de acces la *baze de date cu resurse educaționale digitale*: manuale digitale, aplicații online de învățare, lecții online pentru pregătirea la Bacalaureat, Evaluarea națională, pregătire pentru concursuri și olimpiade, materiale necesare cadrelor didactice etc. (ex.: <https://digitaledu.ro/>, <https://www.edumagic.eu/blog/post/resurse-educationale-gratuite>, <https://digital.educared.ro/resurse-educationale>, <https://eduboom.ro/>, <https://www.digitaliada.ro/econtinut>, https://123edu.ro/login_up.php, <https://www.mondly.com/>, <https://www.profesorultau.ro/patrulater-paralelogramul-partea-1.aspx> etc.);
- creeze o *pagină de social media a bibliotecii*, în care să promoveze fondul de publicații și activitățile pe care le organizează, să disemineze proiecte, ateliere, dezbateri, recomandări de lectură, cercuri de lectură etc.
- organizeze *activități de animație culturală* relevante pentru publicul țintă, care pot acoperi o gamă extrem de variată de activități (de la cluburi de lectură și ateliere de creație, la alfabetizare digitală și media, utilizarea AI, siguranță online, utilizarea responsabilă a surselor de informare, protecția datelor personale, realizarea de podcast-uri, concursuri de *BookTok*, *BookStagram*, *BookTube*, recenzii video etc.)

Marketingul digital este un instrument important în promovarea bibliotecilor școlare. Utilizarea rețelelor sociale, a site-urilor web interactive și a platformelor educaționale pentru a comunica cu elevii și părinții sunt esențiale pentru atragerea tinerei generații. Bibliotecile pot organiza concursuri, provocări de lectură online sau campanii de conștientizare despre importanța lecturii. Pentru aceasta, bibliotecarii ar putea implica și elevii în organizarea și promovarea acestor activități.

3. Implicarea bibliotecarului în proiectele Erasmus+, eTwinning etc.

Participarea bibliotecarilor la proiecte europene este esențială pentru dezvoltarea lor profesională și pentru modernizarea bibliotecilor școlare. Implicarea în astfel de inițiative le oferă acces la formare de calitate, schimburi de bune practici, resurse educaționale moderne și rețele internaționale de colaborare. În același timp, bibliotecarii își pot dezvolta competențele digitale, lingvistice și interculturale, devenind un actor educațional activ, capabil să sprijine inovația în școală. Astfel, biblioteca nu mai este un spațiu izolat, ci se transformă într-un centru de învățare dinamic, relevant și conectat la valorile și obiectivele educației europene.

4. Schimbarea mentalităților și participarea la programe de formare continuă.

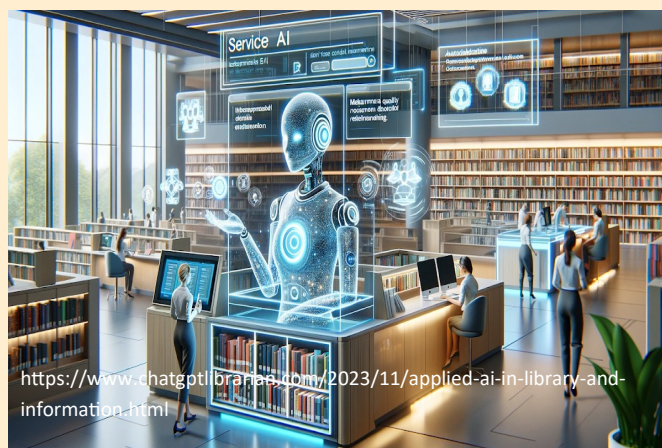
În multe cazuri, biblioteca școlară poate fi percepută ca un loc pasiv sau conservator. Este esențial ca bibliotecarii școlari să adopte o mentalitate proactivă, să fie deschiși la schimbare și să colaboreze activ cu toți actorii educaționali (elevi, profesori, părinți). Formarea continuă a bibliotecarilor și învățarea unor noi abilități tehnologice sunt esențiale pentru a răspunde provocărilor moderne. Bibliotecarii școlari trebuie să se preocupe de formarea și îmbunătățirea competențelor digitale care să le permită să realizeze servicii informaționale relevante, adaptate nevoilor actuale ale elevilor și profesorilor. Aceste competențe digitale nu se rezumă doar la utilizarea tehnologiei de bază, ci includ și abilități avansate precum gestionarea resurselor electronice, crearea de conținut digital educațional, utilizarea platformelor de învățare online, alfabetizarea informațională și medierea accesului la informație de calitate într-un mediu digital saturat.

Bibliotecarul modern devine astfel un facilitator al învățării, un *mediator între resurse și utilizatori*, dar și un promotor al gândirii critice și al discernământului digital. Într-o lume în care informația este abundentă, dar adesea distorsionată, rolul bibliotecarului școlar este crucial pentru formarea unor elevi autonomi, capabili să analizeze, să compare și să valorifice corect informațiile.

Profesionalizarea continuă și adaptarea bibliotecarilor la noile realități educaționale sunt condiții indispensabile pentru ca biblioteca școlară să își redobândească relevanța și să răspundă așteptărilor generațiilor digitale.

Concluzii

În concluzie, aceste idei sugerează că schimbările rapide ale tehnologiei și ale așteptărilor elevilor impun un nou tip de abordare a funcției bibliotecii școlare. Bibliotecile trebuie să rămână relevante, oferind nu doar informație, ci și instrumentele și abilitățile necesare pentru a naviga într-o lume tot mai complexă și interconectată. Timpul nu mai are răbdare, iar biblioteca școlară nu poate rămâne ancorată într-o logică a trecutului. Ritmul schimbărilor impune *curaj, viziune și acțiune imediată*. Fără adaptare, biblioteca riscă irelevanța; riscă să devină un depozit inert, o arhivă, sau un muzeu. Sau riscă să dispară. Cu implicare, poate deveni un actor-cheie în formarea noii generații – *curioase, informate și pregătite pentru lumea digitală*.

drd. Laura Rudeanu, documentarist CCD București
Doctorand Universitatea din București
Școala Doctorală Litere

*La mulți ani tuturor profesorilor!
Succes în noul an școlar!*

www.ccd-bucuresti.org

**CASA CORPULUI DIDACTIC
A MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI**

Prin tradiție, pentru viitor!

Adresa redacției

Splaiul Independenței Nr. 315 A
Sector 6, București
Telefon: 021.313.49.01
Fax: 021.313.49.27

Adresa de e-mail:

atelier.didactic@ccdbucuresti.org

REVISTA ATELIER DIDACTIC

EDIȚIE ON-LINE

ISSN 2501-1901

ISSN-L 1583-6584

ECHIPA DE REDACȚIE A REVISTEI ATELIER DIDACTIC

Director: Nicoleta Briciu
Redactor șef: Laura Rudeanu
Corector: Nela Niculița Burcea
Publisher online: Raluca-Viviana Ionescu

**Responsabilitatea pentru conținutul articolelor
apartine în totalitate autorilor.**

**Atelier
AD
Didactic**

Editura Atelier Didactic

Coordonator Editura Atelier Didactic: Laura Rudeanu